

ELITE SERIEN

Toppfotballbarometeret 2025

Et innblikk i økonomien til toppfotball i Norge

ELITE SERIEN

1	Introduksjon til Eliteserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	Resultat	
	FOS	
3	Klubbene	19
4	Vedlegg	36

Introduksjon til Eliteserien

Eliteserien var utgangspunktet for Toppfotballbarometeret siden oppstarten, og den lange historien gir et rikt grunnlag for å analysere klubbdrift og økonomisk utvikling på øverste nivå i norsk herrefotball

Om rapporten

Toppfotballbarometeret 2025 er den sjette utgaven av den årlige rapporten fra NTF og TFK. Rapporten gir en oversikt over den økonomiske situasjonen i norsk toppfotball basert på klubbenes lisensrapportering.

Formålet med rapporten er å skape økt forståelse og engasjement rundt norsk toppfotball gjennom å tilby et økonomisk innblikk i klubbdrift. Videre hjelper rapporten klubbene med nasjonal benchmarking, som brukes til å forbedre klubbdrift og søke kommersielle muligheter.

Rapporten er utarbeidet i samarbeid mellom Norsk Toppfotball, Toppfotball Kvinner og Deloitte, med sentrale bidrag fra klubbene. Alle klubbene har hatt mulighet til å gi innspill og godkjenne sine respektive klubbsider.

Om Eliteserien

Eliteserien var utgangspunktet for Toppfotballbarometeret siden oppstarten, og den lange historien gir et rikt grunnlag for å analysere klubbdrift og økonomisk utvikling på øverste nivå i norsk herrefotball. Klubbene rapporterer årlig sine tall til Norges Fotballforbund gjennom lisensrapportering. Denne rapporteringen danner grunnlaget for presentasjon av inntekter, kostnader, spillerlogistikk, resultater og finansiell oppfølging. Fokus er lagt på å gi innsikt i klubbdrift, og enkelte regnskapslinjer er derfor utelatt fra rapporten. Se vedlegg 2 for mer informasjon. Vi tar forbehold om at klubbenes føring ikke alltid er konsistent. Der vi er klar over større avvik i rapportering er det kommentert i rapporten.

Rapportstruktur

Årets rapport er delt inn i fire hoveddeler: ett samlet kapittel som presenterer hovedfunn innen norsk toppfotball, og tre underkapitler som gir en mer detaljert gjennomgang av hver liga og de tilhørende klubbene. Digitale lesere kan klikke på de respektive forsidene nedenfor for å navigere til ønsket kapittel.

Norsk fotball hovedfunn

Dypdykk Eliteserien

Dypdykk OBOS-ligaen

Dypdykk Toppserien

Jens Haugland

Daglig leder, NTF
+47 905 78 703
jens@toppfotball.no

Marianne Solheim

Daglig leder, TFK
+47 955 20 354
marianne@toppfotballkvinner.no

Andreas Madsen Holm

Prosjektleder, Deloitte
+47 913 71 596
andholm@deloitte.no

Emilie Finnevolden Gooderham

Talsperson for prosjektet, Deloitte
+47 992 59 061
emfinnevolden@deloitte.no

1	Introduksjon til Eliteserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	Resultat	
	FOS	
3	Klubbene	19
4	Vedlegg	36

Foto: NTB

Inntekter | Eliteserien som liga

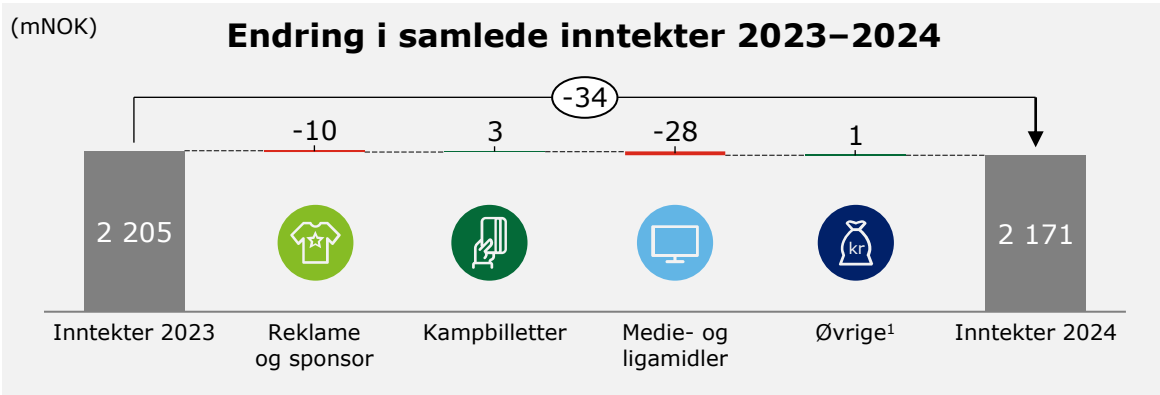
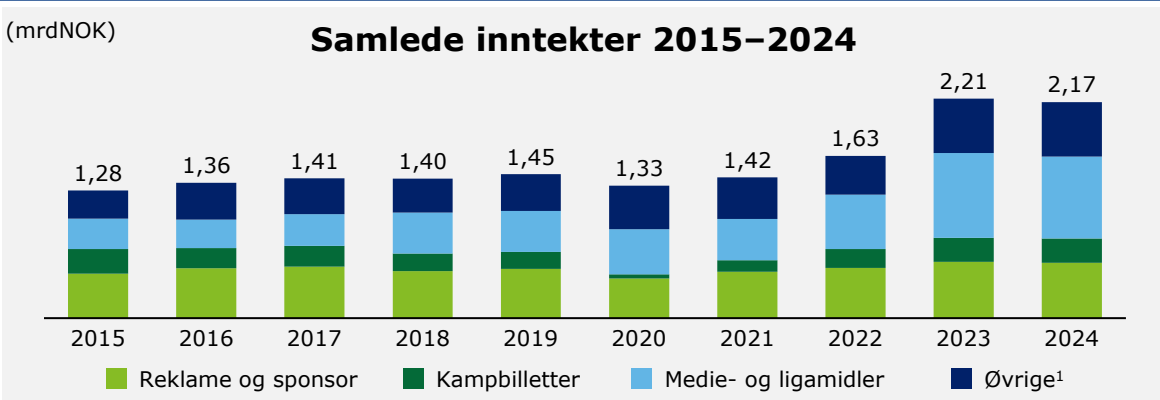
Eliteserien stabiliserer sine inntekter rundt 2023 nivå, med kun en liten nedgang. Stabile resultater i Europa bidrar til å holde inntektsnivået oppe, mens inntekter fra reklame og sponsor faller for første gang siden pandemien

Overordnet har Eliteseriens samlede inntekter holdt seg stabilt sammenlignet med 2023. Totalt for 2024 genererte ligaen som helhet 2 171 mNOK, som er en liten nedgang fra 2 205 mNOK i 2023. Underliggende for nedgangen leverte ti klubber økte inntekter i 2024, mens seks klubber hadde lavere inntekt.

Nedgangen i inntekter relaterer blant annet til en netto nedgang for den største inntektsposten, medie- og ligamidler, som kom inn 28 mNOK lavere i 2024 enn i 2023. Dette skyldes blant annet noe lavere Europainntekter fra klubbene som spilte i Europa, som genererte 311 mNOK i 2024 mot 345 mNOK i 2023. Her er det viktig at Bodø/Glimt sitt avansement i sesongen 24/25 først vil reflekteres i 2025 for Eliteserien, som vil inkludere deres to siste gruppespillkamper og utslagsrunder (hvor de tok seg helt til semifinalen mot Tottenham). Den samme effekten gjelder for Molde sine kamper mot Shamrock Rovers og Legia Warszawa.

For de resterende inntektspostene genererte reklame- og sponsorinntekter for første gang siden 2020 en nedgang fra året før, med 554 mNOK i 2024. Billettinntekter fortsetter å vise vekst, med en liten oppgang til 243 mNOK i 2024 fra 240 mNOK i 2023. Den siste inntektsposten, øvrige inntekter, holder seg stabil med en økning på 1 mNOK. Her påvirkes tallene av at Brann mottok en gave som tilfalt denne inntektsposten i 2023, men ikke i 2024, som tilsier at en økning på 1 mNOK er en positiv utvikling.

Ligasammensetning, ved at Vålerenga, Stabæk og Aalesund ble erstattet med Fredrikstad, KFUM og Kristiansund, bidro til en netto nedgang i inntekter. Klubbene som rykket ned hadde i 2023 en inntekt på 259 mNOK, sammenlignet med de som rykket opp fra OBOS-ligaen med 218 mNOK inntekter i 2024.

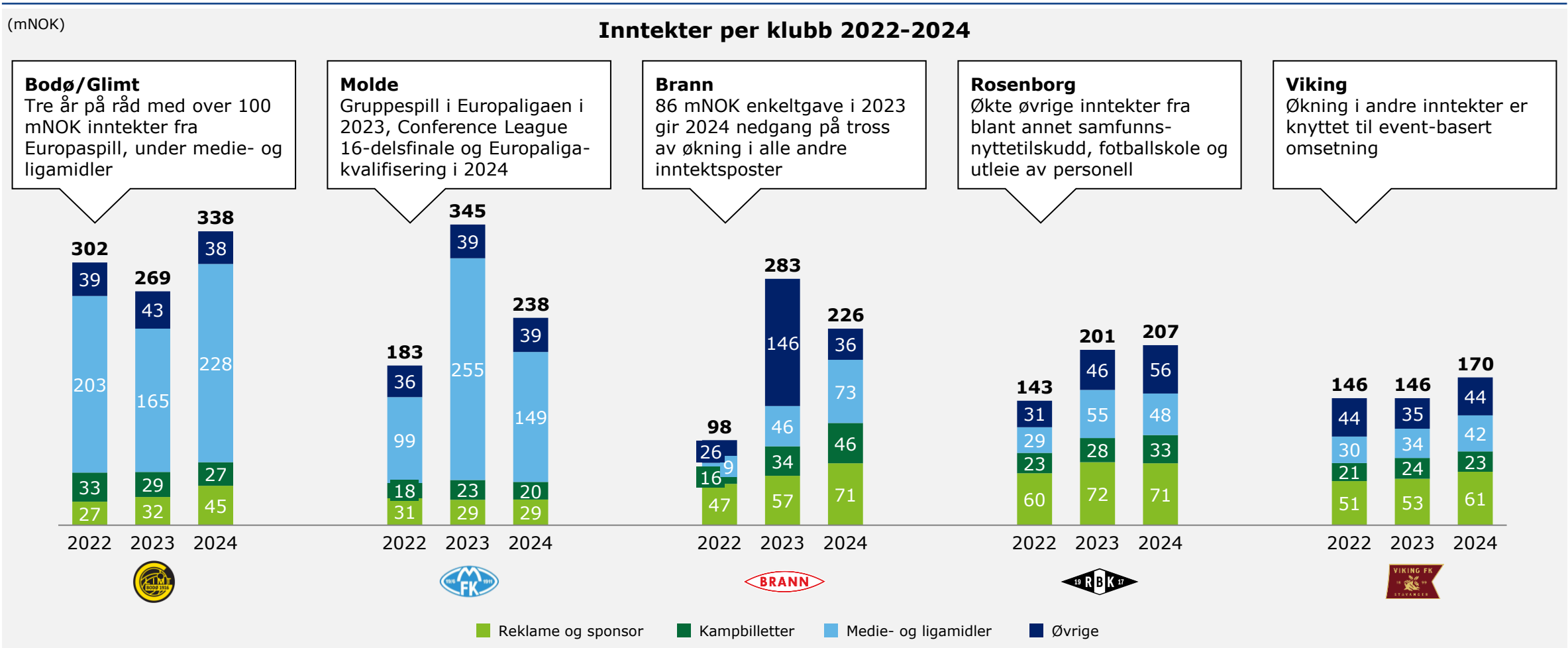

Merk at gevinst fra spillerlogistikk ikke betraktes som inntekter, men omtales i kapittelet «Spillerlogistikk». Tallene er ikke inflasjonsjustert.

Noter: 1) Øvrige inntekter består av leieinntekter, medlems- og aktivitetssinntekter, andre salgsinntekter og annet. Mer info i vedlegg 1.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserielubbene (2015 – 2024)

Inntekter | Per klubb i Eliteserien (1/3)

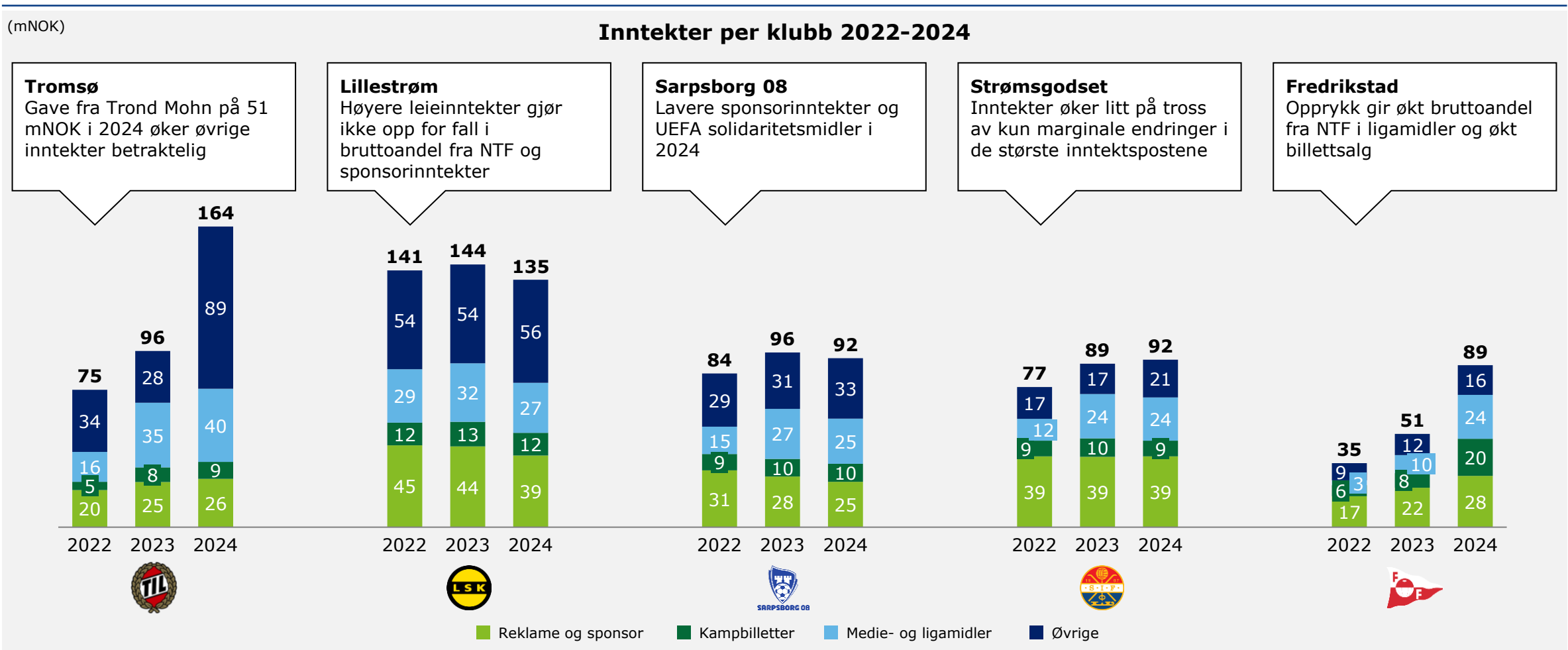
10 av 16 klubber leverer høyere inntekter i 2024 sammenlignet med 2023, med variasjoner på tvers av klubber

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteseriekubbene (2022 - 2024)

Inntekter | Per klubb i Eliteserien (2/3)

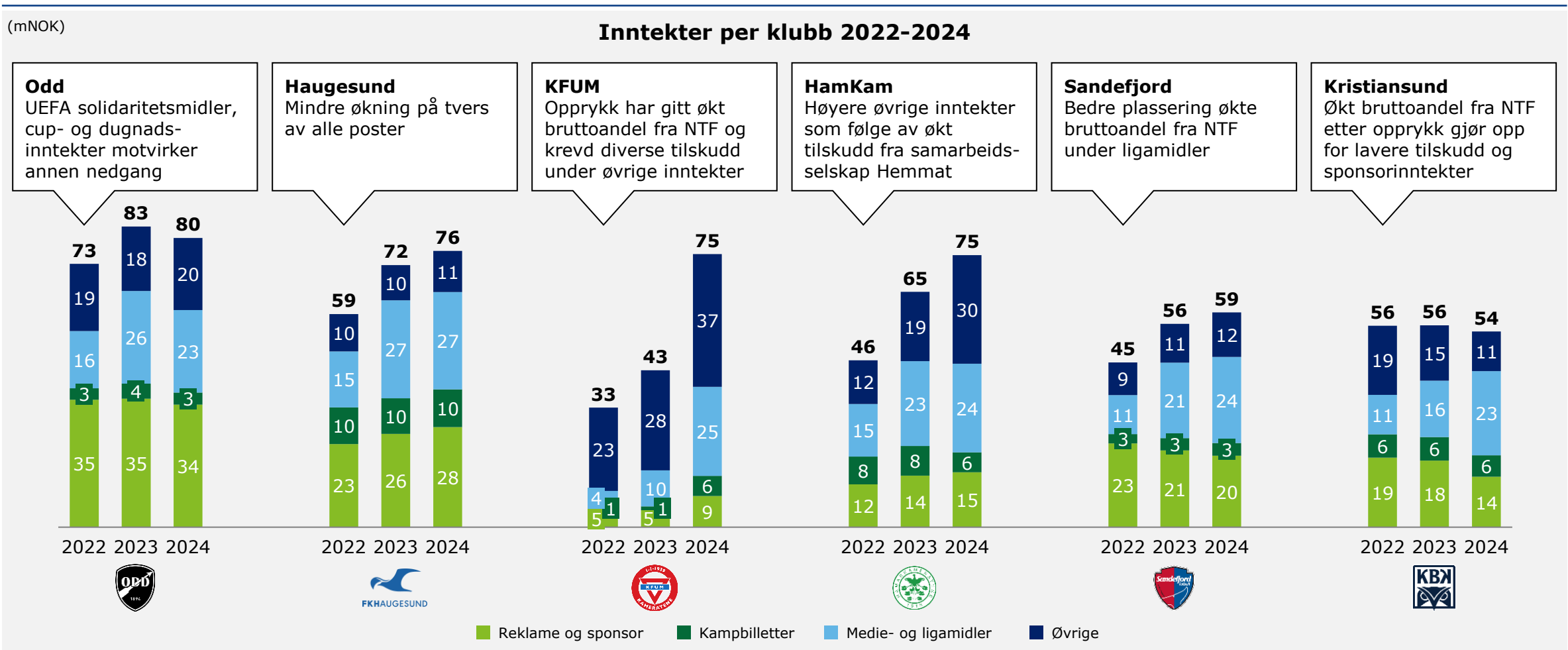
10 av 16 klubber leverer høyere inntekter i 2024 sammenlignet med 2023, med variasjoner på tvers av klubber

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteseriekubbene (2022 - 2024)

Inntekter | Per klubb i Eliteserien (3/3)

10 av 16 klubber leverer høyere inntekter i 2024 sammenlignet med 2023, med variasjoner på tvers av klubber

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserielubbene (2022 - 2024)

Kostnader | Eliteserien som liga

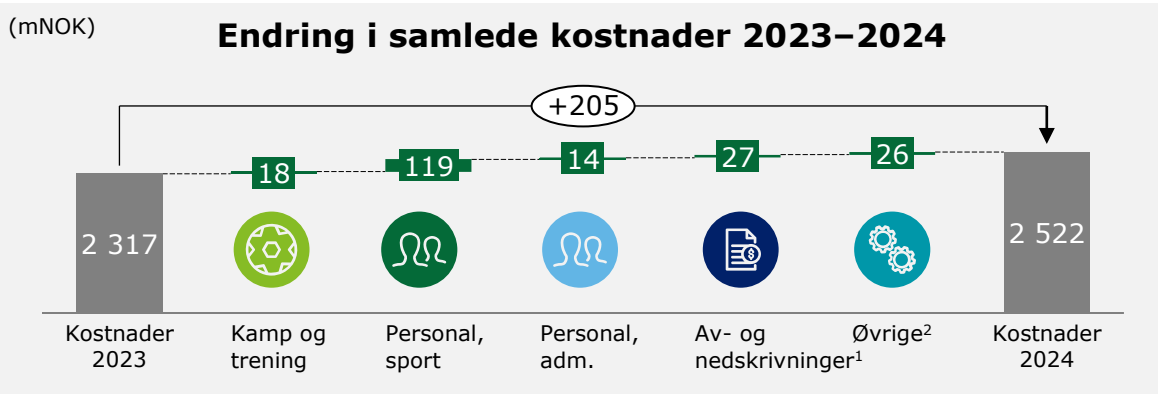
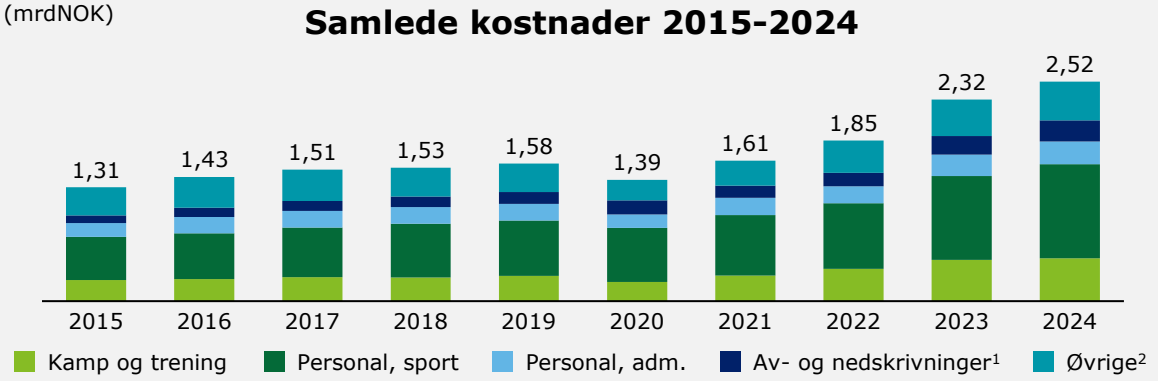
Kostnadssiden i Eliteserien når rekordhøyder i 2024. Eliteseriekлубbene går med andre ord «all in» i sine investeringer, som kan drive sportslige prestasjoner men også gi sårbarhet for skuffende resultater

Der inntektene stabiliserte seg i 2024 mot 2023, satte driftskostnadene ny all-time high i 2024 med 2 522 mNOK mot 2 317 mNOK i 2023. Med andre ord fortsetter trenden fra tidligere år, med en høyere økning i kostnader sammenlignet med inntekter. Ser vi på de underliggende tallene leverer kun 1 av 16 klubber lavere kostnader i 2024 mot 2023. Med andre ord ser vi en tydelig trend på tvers av klubbene at «medvinden» Eliteserien opplever sportslig tas ut i økte kostnader og sportslig satsing for å holde seg konkurransedyktig i fremtiden.

Økningen i kostnader kommer hovedsakelig av økte lønnskostnader til spillere, trenere og støtteapparat. Ser vi bak tallene er det Bodø/Glimt som står for majoriteten av økningen, etter å ha levert sterke resultater i Europa og i hjemlig serie. Klubbene i Eliteserien har derimot ikke bare økt lønnskostnadene. Ser vi til resterende kostnadsposter har alle økt mellom 14-27 mNOK fra 2023 til 2024.

Kostnadsøkning i seg selv er i tråd med hva som var budsjettert for i 2024, men størrelsen på økningen var betraktelig større enn forventet, der faktiske kostnader var 448 mNOK høyere enn hva som var budsjettert året før. At det største bidraget til økte kostnader kommer fra personalkostnader til sportslig apparat indikerer at klubbene i større grad enn planlagt har allokert økte inntekter til investeringer i trenere, støtteapparat og spillerstall.

Tas ligasammensetning i betraktning blir trenden mot økte kostnader styrket ytterligere, ettersom erstatningen av Vålerenga, Stabæk og Aalesund med Fredrikstad, KFUM og Kristiansund isolert sett bidro med 149 mNOK lavere kostnader. Når totale kostnader for ligaen øker blir det derfor tydelig at resterende klubber har økt sine kostnader.

Merk at tap fra spillersalg ikke betraktes som driftskostnad, men omtales under «Spillerlogistikk». Tallene er ikke inflasjonsjustert.

Noter: 1) Av- og nedskrivninger gjelder både spillerstall og fysisk infrastruktur. Ettersom flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap med økonomiske interesser i overgangssaker, vil av- og nedskrivninger ikke reflektere et fullstendig bilde. 2) Øvrige kostnader består av administrasjonskost, reklame- og sponsorkost, salgskost og andre kostnader. Mer info i vedlegg 1. Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteseriekлубbene (2015 – 2024)

Kostnader | Per klubb i Eliteserien (1/3)

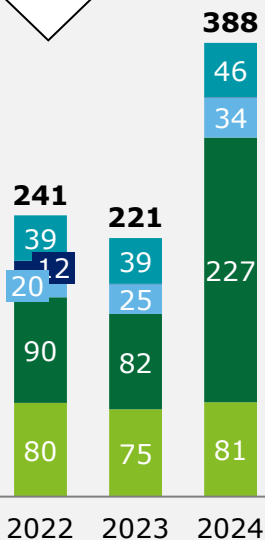
15 av 16 klubber i Eliteserien hadde høyere kostnader i 2024 sammenlignet med 2023

(mNOK)

Kostnader per klubb 2022-2024

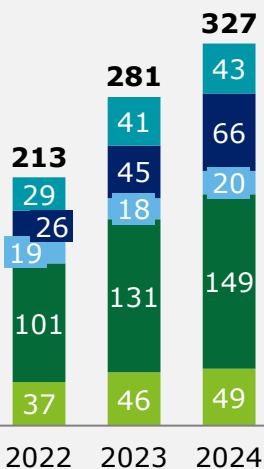
Bodø/Glimt

Personalkostnader øker i takt med sterke sportslige prestasjoner og økte inntekter

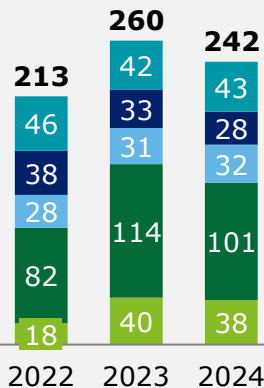
Molde

Sportslig satsing øker personalkostnader til spillere og avskrivninger på spillerkontrakter

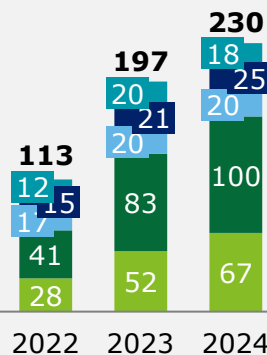
Rosenborg

13 mNOK lavere lønninger til sportsapparat og 4 mNOK lavere avskrivninger på spillerkontrakter

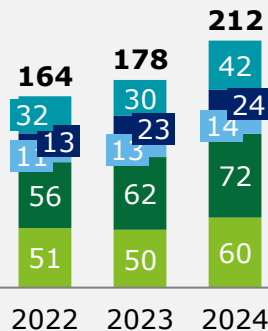
Brann

Samorganisering med damelag fra 2023 gir mest utslag i lønninger, og kamp og treningskostnader

Viking

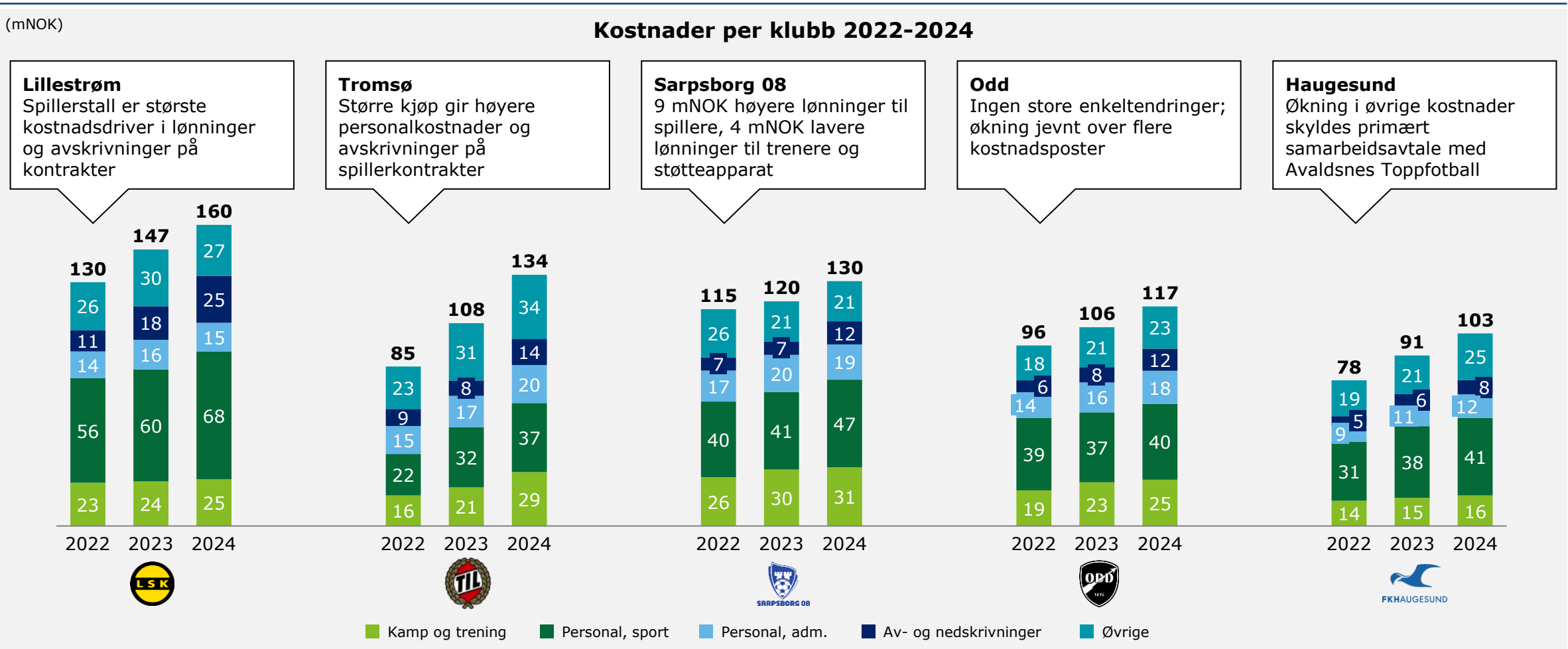
Økning i andre inntekter kommer av større satsing på event-basert omsetning

Kamp og trening Personal, sport Personal, adm. Av- og nedskrivninger Øvrige

Kostnader | Per klubb i Eliteserien (2/3)

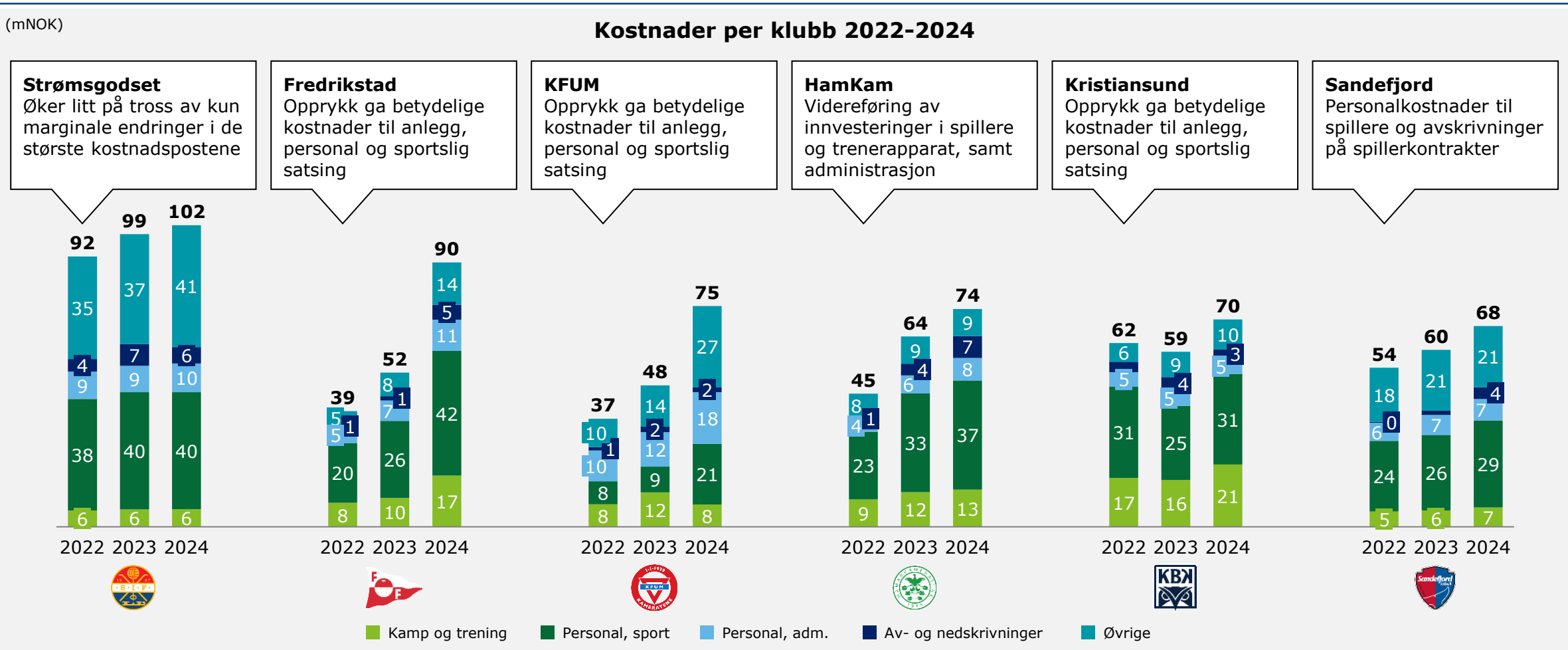
15 av 16 klubber i Eliteserien hadde høyere kostnader i 2024 sammenlignet med 2023

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserielubbene (2022 - 2024)

Kostnader | Per klubb i Eliteserien (3/3)

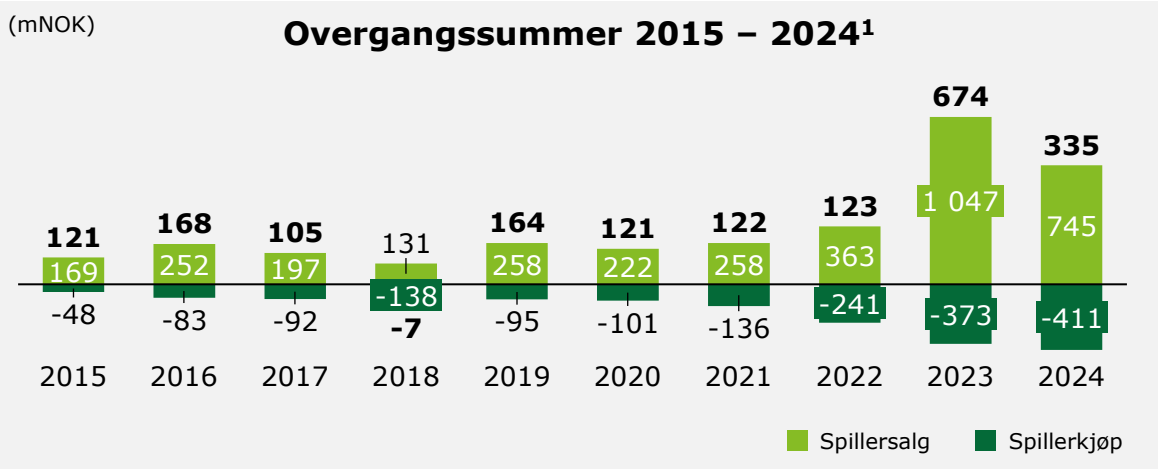
15 av 16 klubber i Eliteserien hadde høyere kostnader i 2024 sammenlignet med 2023

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserielubbene (2022 - 2024)

Spillerlogistikk | Eliteserien som liga

Klubbene i Eliteserien kjøper færre spillere i 2024 enn i 2023, men er villige til å betale mer per spiller. Samtidig solgte klubbene samlet 16 spillere færre i 2024, og snitt salgssum falt til tross for at enkeltoverganger preger mye

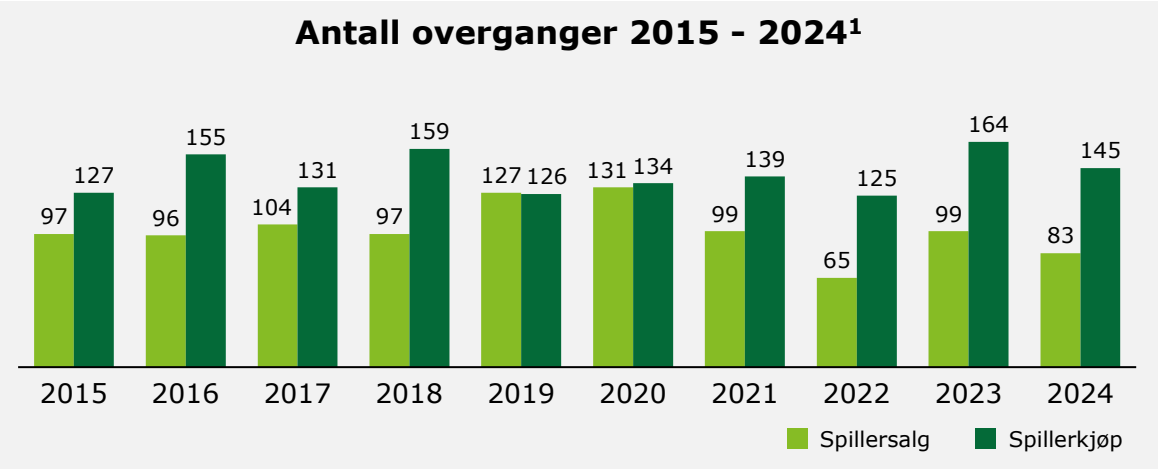
Eliteserien opplevde en nedgang i netto overgangssummer i 2024 etter rekordår i 2023. Eliteserielubbene solgte samlet 22 spillere færre i 2024, samtidig som gjennomsnittlig salgssum per spiller gikk ned fra 10,6 mNOK i 2023 til 9,0 mNOK i 2024. Tallene er likevel påvirket av store enkeltoverganger. Hadde Rosenborg solgt Sverre Nypan i 2024 fremfor sommervinduet 2025 hadde det trolig gitt en høyere gjennomsnittlig salgssum per spiller i 2024 enn 2023.

2024 tallene er allerede preget av enkeltoverganger hvorav salg av Grønbæk, Meister og Moumbagna utgjør 47% av total salgssum. Dette er også de tre eneste overgangene med en verdi på over 50 mNOK i 2024.

Eliteserielubbene kjøper færre spillere i 2024 enn i 2023, men er villig til å betale mer per spiller. Gjennomsnittlig kjøpesum har økt fra 2,3 mNOK i 2023 til 2,8 mNOK i 2024. Tallene trekkes noe kunstig ned av at spillere fra egne akademier «kjøpes» relativt kostnadsfritt til A-laget.

Det er færre store enkeltkjøp sammenlignet med enkeltsalg, og det største salget er 5x større enn det største kjøpet, som var Molde sitt kjøp av Enggård fra Randers. Det er kun fem overganger med kjøpesum over 19 mNOK i 2024: Enggård, Evjen, Mikkelsen, Dæhli og Lund. Samlet utgjør de 29% av total kjøpesum i 2024.

Vanligere med større overganger er prestasjonsbaserte eller videresalgsrelaterte klausuler for ytterligere betalinger. Disse betalingene er ikke inkludert i oversikten, men utgjør i 2024 7,8 mNOK på salgssiden og 18,1 mNOK på kjøpssiden, samlet for Eliteserien.

Overgangssum er proveny ved kjøp/salg av spillere, inkludert betinget og ubetinget overgangssum, treningskompensasjon, andre direkte kostnader, samt utbetaling til agenter, tidligere klubber, samarbeidsselskap og andre. Klubbene betaler full overgangssum ved kjøp men mottar ikke hele beløpet selv ved salg. Se vedlegg 2 for mer informasjon om hvordan spillerlogistikk påvirker regnskapet.

Noter: 1) Tallene inkluderer kun permanente overganger innværende år. Inn- og utbetalinger for tidligere spilleroverganger og (ut)lån medregnes ikke.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserielubbene (2015 – 2024)

13

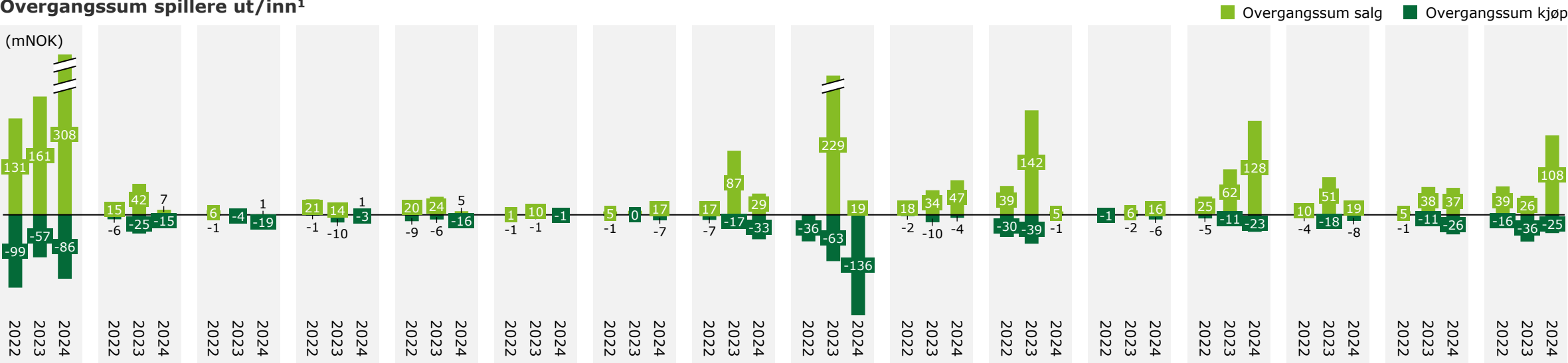
Spillerlogistikk | Per klubb i Eliteserien

7 av 16 Eliteserierklubber kjøper spillere for mer enn de selger for i 2024, en oppgang fra kun to i 2023. Trenden viser at Eliteserierklubbene ikke bare bruker spillerlogistikk som inntektskilde, men også til å styrke egen sportslig satsing

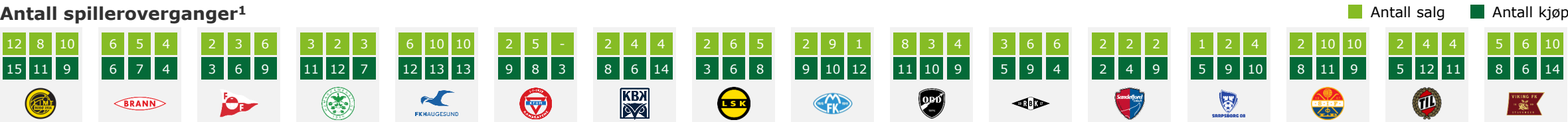
Som i 2023 er det flere klubber som har notert seg for egne overgangsrekorder på enten kjøp eller salg i 2024, heriblant Bodø/Glimt, Molde, Odd, Sarpsborg og Viking. 7 av 16 klubber solgte for mer i 2024 enn i 2023, og 10 av 16 klubber kjøper for mer i 2024 enn i 2023. Tallene støtter opp under trenden om økt viktighet av spillerlogistikk, som blir en voksende del av klubbdrift, både på inntekts- og kostnadssiden.

I 2023 var det kun to Eliteserierklubber som kjøpte spillere for mer enn de solgte for; i år er det syv. Vridningen taler for at Eliteserierklubbene har sett behov for å styrke spillertroppene sine, og viser en økt evne til å generere midler for å kunne gjennomføre dette.

Overgangssum spillere ut/inn¹

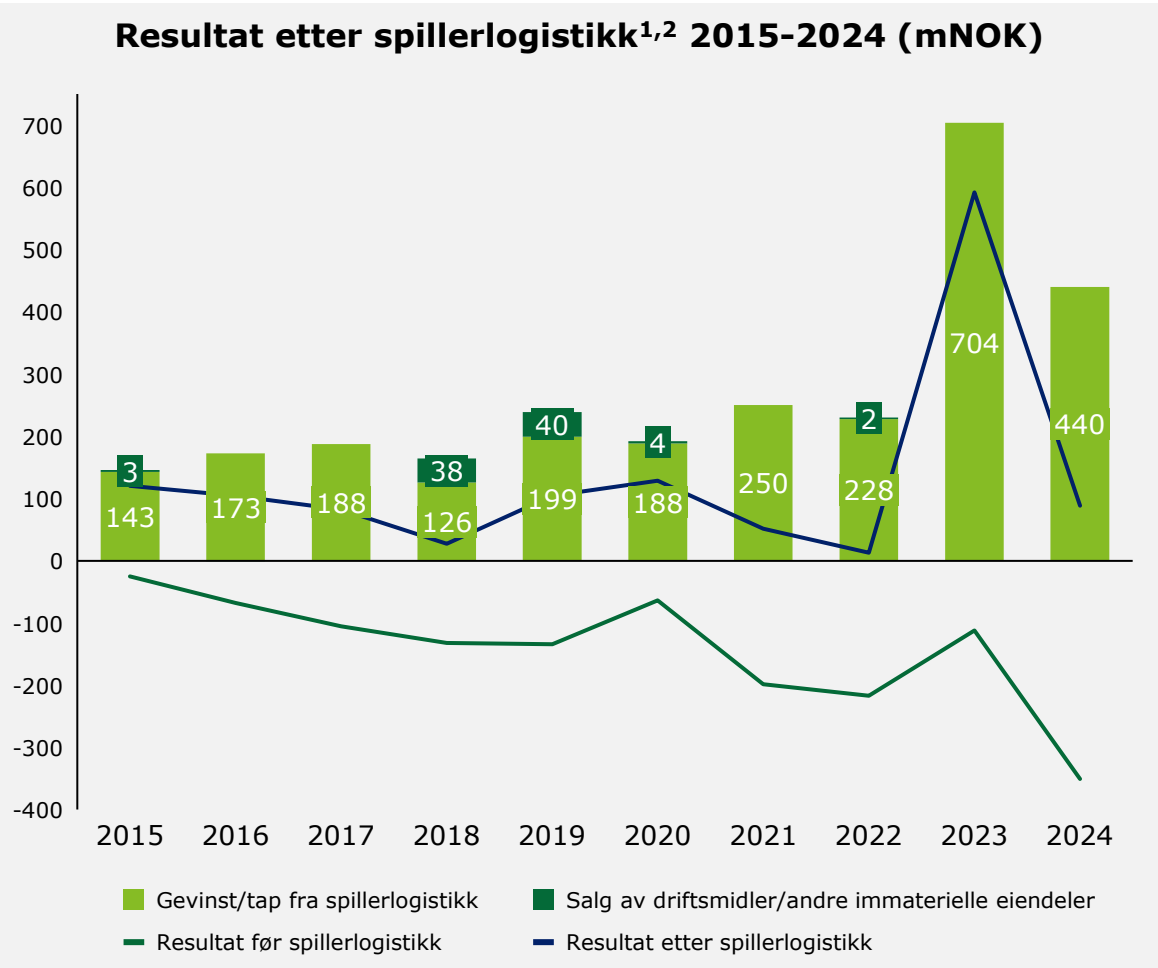
Antall spilleroverganger¹

Noter: 1) Tallene inkluderer kun permanente overganger innværende år. Inn- og utbetalinger for tidligere spilleroverganger og (ut)lån medregnes ikke.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserierklubbene (2022 – 2024)

Resultat | Eliteserien som liga

Som en sentral del av norsk fotball og klubbdrift, «redder» spillerlogistikken norske Eliteserieklubber fra et samlet negativt resultat også i 2024. Det positive bidraget fra spillerlogistikk er det nest-største i historien, tross nedgang fra 2023

Samlet resultat etter spillerlogistikk for Eliteserien falt tilbake fra rekordhøye 592 mNOK i 2023 til 89 mNOK i 2024. Sett vekk fra spillerlogistikk er resultatet -351 mNOK, noe som betyr et positivt bidrag på 440 mNOK fra spillerlogistikk. Historisk er dette det nest-største bidraget, kun slått av fjorårets rekordhøye 704 mNOK.

Overordnet reflekterer, med andre ord, det reduserte resultatet før spillerlogistikk trenden mot høyere økning i kostnader sammenlignet med inntekter. Det er derimot viktig å reflektere viktigheten av spillerlogistikk som del av det å drive klubb, og flere klubber ser kun på resultat etter spillerlogistikk for å vurdere sin økonomiske situasjon og utvikling. Det trekkes ut som en annen type inntekt/kostnad enn de andre linjene i resultatregnskapet delvis for å fremheve hvor viktig spillerlogistikk har blitt, og delvis for å vise volatiliteten knyttet til disse inntektene/kostnadene sammenlignet med andre mer stabile poster.

Til tross for at det positive bidraget fra spillerlogistikk kun har vært høyere i 2024, må det påpekes at nedgangen er betraktelig på kun ett år: 264 mNOK. Dersom trenden i norsk fotball går mot at økonomien utelukkende skal vurderes etter at spillerlogistikk er hensyntatt, vil det til tider kunne forventes store svingninger i resultater fra år til år. Dette er spesielt viktig i lys av at lønnsomhet i Eliteserien samlet drives av et fåtall store overganger fremfor et jevnt kollektivt bidrag.

På de to foregående sidene har vi presentert netto overgangssummer for spillere som kjøpes og selges, altså spillernes prislapp. Gevinst/tap fra spillerlogistikk er et langt mer komplisert begrep som tar hensyn til relaterte kostnader og følger regnskapsmessige prinsipper. Selv om begge disse begrepene refererer til spilleroverganger og det er en klar kobling mellom dem, vil man ikke se en 1:1 sammenheng uten en dypere forståelse av den underliggende informasjonen. Se vedlegg 2 for mer detaljert forklaring.

Noter: 1) Resultat etter spillerlogistikk inkluderer gevinst/tap/kostnader fra spillerlogistikk og salg av driftsmidler/andre immaterielle eiendeler. Se vedlegg 1 for mer detaljert forklaring. 2) Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap/kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk. Kilder: Regnskapspakke klubbisens for Eliteserieklubbene (2015 – 2024)

Resultat | Per klubb i Eliteserien

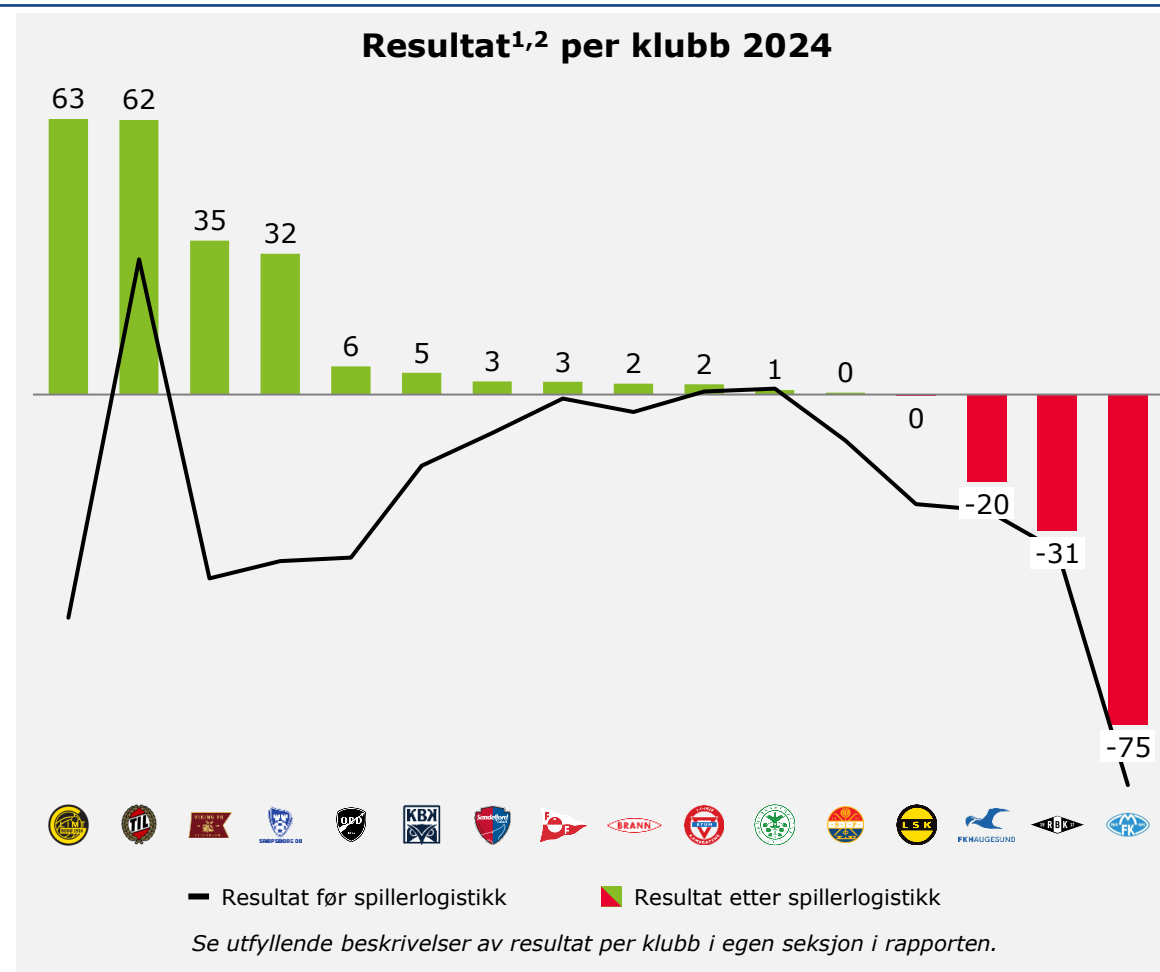
I 2024 bidrar Bodø/Glimt, Tromsø, Viking og Sarpsborg sterkt til at Eliteserien som helhet leverer et positivt resultat etter spillerlogistikk, mens Molde, Rosenborg og Haugesund bidrar på motsatt ende av skalaen med store underskudd

Trenden fra tidligere år rundt at noen få klubber driver den positive siden av det samlede resultatet etter spillerlogistikk for Eliteserien fortsetter i 2024, der Bodø/Glimt og Tromsø utmerker seg med sine 63 og 62 mNOK, etterfulgt av Viking og Sarpsborg med 35 og 32 mNOK. Fire klubber leverer negative resultat også etter spillerlogistikk; Lillestrøm, Haugesund, Rosenborg og Molde. Med sine -75 mNOK leverer Molde over dobbelt så stort underskudd som Rosenborg som har nest størst underskudd, som også knivet helt til siste serierunde om den viktige fjerdeplassen som gir Europacup spill og tilgang på betraktelige midler i fremtiden.

Før spillerlogistikk er det kun tre klubber som leverer positivt resultat. Tromsø utmerker seg særlig og leverer det klart største resultatet før spillerlogistikk med 31 mNOK. Resultatet trekkes opp av en positiv effekt under øvrige inntekter, der klubben mottok en gave fra Trond Mohn for å kunne ferdigstille arbeidet på Romssa Arena. Hamkam og KFUM er de to andre klubbene som leverer positive resultater før spillerlogistikk.

Selv om syv klubber kjøper spillere for mer enn de selger for akkurat i 2024, er Hamkam den eneste klubben som ikke har et positivt bidrag fra sin spillerlogistikk, med -350 000. Dette stammer fra forskjellen mellom netto overgangssum og gevinst/tap fra spillerlogistikk, som forklares ytterligere i vedlegg 2. At resterende klubber får et positivt bidrag fra spillerlogistikk bidrar også til å bekrefte trenden om at spillerlogistikk er blitt en sentral del av klubbdriften, og er et middel klubbene bruker for å skape økonomiske fremskritt.

Samtidig vil det kunne oppleves utfordrende dersom klubbene hviler for tungt på spillerlogistikken, for eksempel knyttet til likviditet. Flere klubber rapporterer om likviditetsutfordringer, der innbetalinger fra spilleroverganger ofte fordeles over flere år, som gjør det avgjørende med riktig budsjettering for å unngå problemer med likviditet på kort sikt.

Noter: 1) Resultat etter spillerlogistikk inkluderer gevinst/tap/kostnader fra spillerlogistikk og salg av driftsmidler/andre immaterielle eiendeler, 2) Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap/kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk. Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Eliteserieklubbene (2024)

Finansiell oppfølging | FOS utvikling

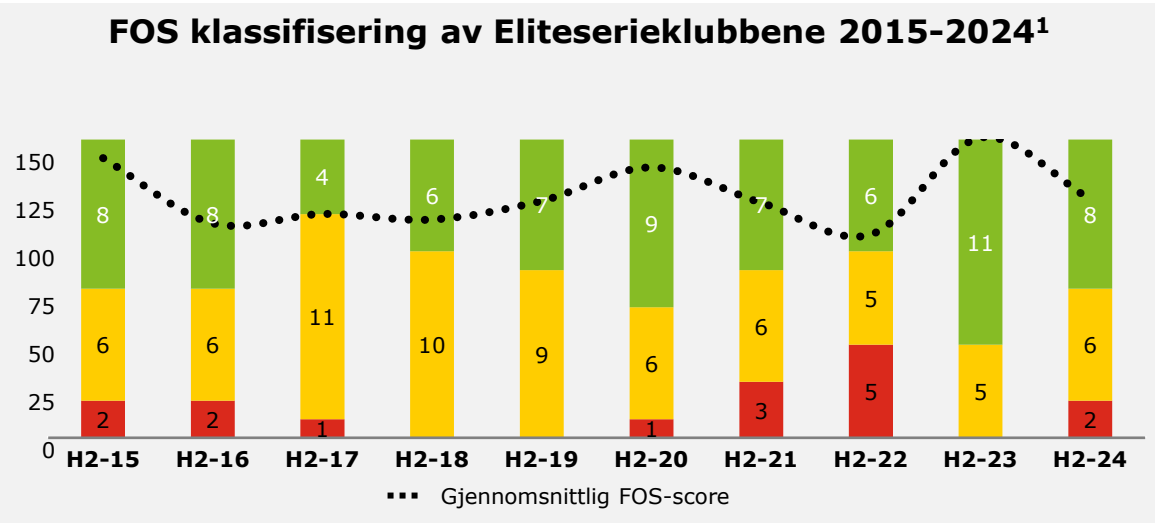
To klubber falt til rød sone i NFF sin FOS klassifisering, og ligaen som helhet scores lavere i 2024 enn 2023. Fortsatt er Eliteserien bedre stilt enn i 2021 og 2022, der snittene var lavere og flere klubber lå i rød sone

Gjennom NFF sin FOS klassifisering vurderes den økonomiske tilstanden til klubbene i Eliteserien, hvor ligaen som helhet satte rekord i 2023 med et gjennomsnittscore på 161. I 2024 faller snittet litt tilbake, til 128. De største bevegelsene kommer av lavere egenkapitalandel (-10), Likviditetsgrad (-7), bærekraftig resultat (-6) og resultat før skatt (-5).

Der ingen klubber lå i rød sone i 2023 har Haugesund og Strømsgodset i 2024 falt fra gul til rød og vil måtte følge NFF sin økonomiske handlingsplan for å bedre sin økonomiske situasjon. Seks klubber ligger i gul sone, mens åtte ligger i grønn sone. Bodø/Glimt og Sarpsborg er de eneste klubbene med over 200 i score.

Ni klubber får en lavere score i 2024 sammenlignet med 2023, hvor Lillestrøm, Strømsgodset og Haugesund er klubbene som faller mest. Strømsgodset faller så mye at de har en negativ score på -2 i 2024. I motsatt ende av skalaen øker syv klubber sin score, hvor Kristiansund, Tromsø og Viking er klubbene med størst økning. Lillestrøm og Fredrikstad er for øyeblikket klubbene som ligger nærmest rød sone med sine 76 og 71 i score.

Ligasammensetning var også med å trekke snittet for ligaen ned, der Stabæk (228), Vålerenga (139) og Aalesund (84) ble erstattet med Kristiansund (154), KFUM (94) og Fredrikstad (71).

FOS-score er en indikator på økonomisk tilstand med skala fra -114,5 til 240 poeng. Beregning av FOS-score, og den tilhørende plasseringen i grønn (>130 poeng), gul (>65 poeng) eller rød sone er basert på følgende elementer og vekting:

Totalkapitalrentabilitet (4%), resultat før skatt (11%), bærekraftig resultat (11%), personalkostnader (4%), arbeidskapital i % av omsetning (10%), likviditetsgrad 1 (30%) og egenkapitalandel (30%).

Klubber i rød sone må utvikle en handlingsplan under administrasjonen av NFF for å etablere seg i gul sone innen en 3-års periode. Hvis ikke klubbene leverer på denne handlingsplanen eller delmålene som er satt i denne innen de avtalte tidsfristene kan det komme konsekvenser fra NFF.

H2-2024	
	222
	206
	186
	185
	182
	180
	154
	154
	123
	110
	94
	92
	76
	71
	17
	-2

Noter: 1) Noe avvik fra de halvårslige klubbisensrapportene forekommer da vi ser på klubber i Eliteserien foregående halvår fremfor kommende halvår (H2-2024 inkluderer her Lillestrøm og Odd istedenfor Bryne og Vålerenga).
Kilder: Mediepresentasjon klubbisens, NFF

ELITE SERIEN

1 Introduksjon til Eliteserien 3

2 Finansielt dypdykk 5

Inntekter

Kostnader

Spillerlogistikk

Resultat

FOS

3 Klubbene 19

4 Vedlegg 36

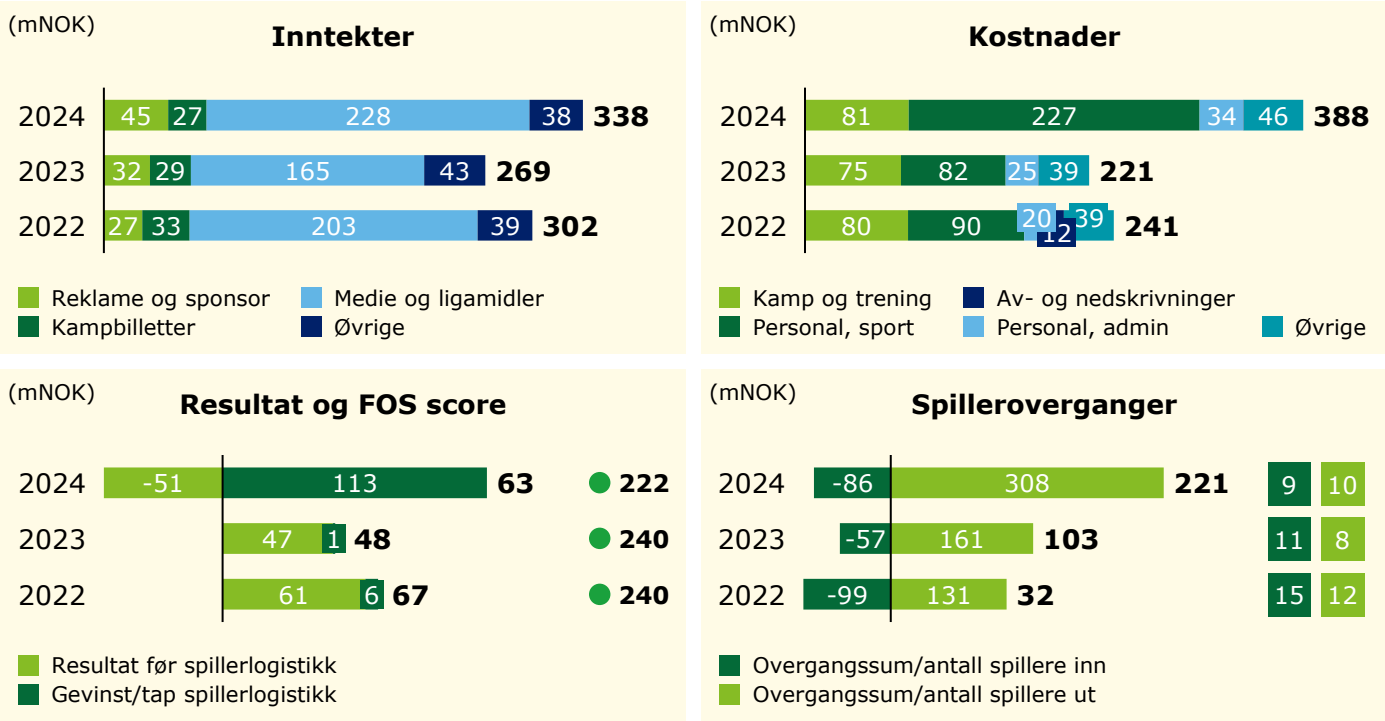

FK BODØ/GLIMT

- Gullstandarden for norsk fotball

Bodø/Glimt¹ fortsetter å levere sterke resultater i Europa, som reflekteres i 13 mNOK økte sponsorinntekter og 63 mNOK økte medie- og ligamidler hvor UEFA-inntekter var største post. UEFA-inntekter gjelder kun kamper spilt i 2024, som gjør at deler av de sterke Europa resultatene som resten av fotball Norge fulgte tett vil tilfalle 2025 regnskapet. Bedre resultater og høyere ambisjoner medfører også økte prestasjonsbonuser og spillerlønninger på 145 mNOK. Rekordsalg for en norsk klubb på 308 mNOK på en sesong gir også utslag i gevinst fra spillerlogistikk. Bodø/Glimt har endret rapporteringsprinsippene for spillerlogistikk i 2024. Nå vises netto salg/utleie i klubb, og klubbens andel av overskuddet ligger i klubb og samarbeidsselskap NordlandsGlimt sin andel ligger hos dem.

Noter: 1) Herrelag og damelag er samorganisert, og tallene reflekterer klubben som helhet.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2022-2024), Foto: NTB

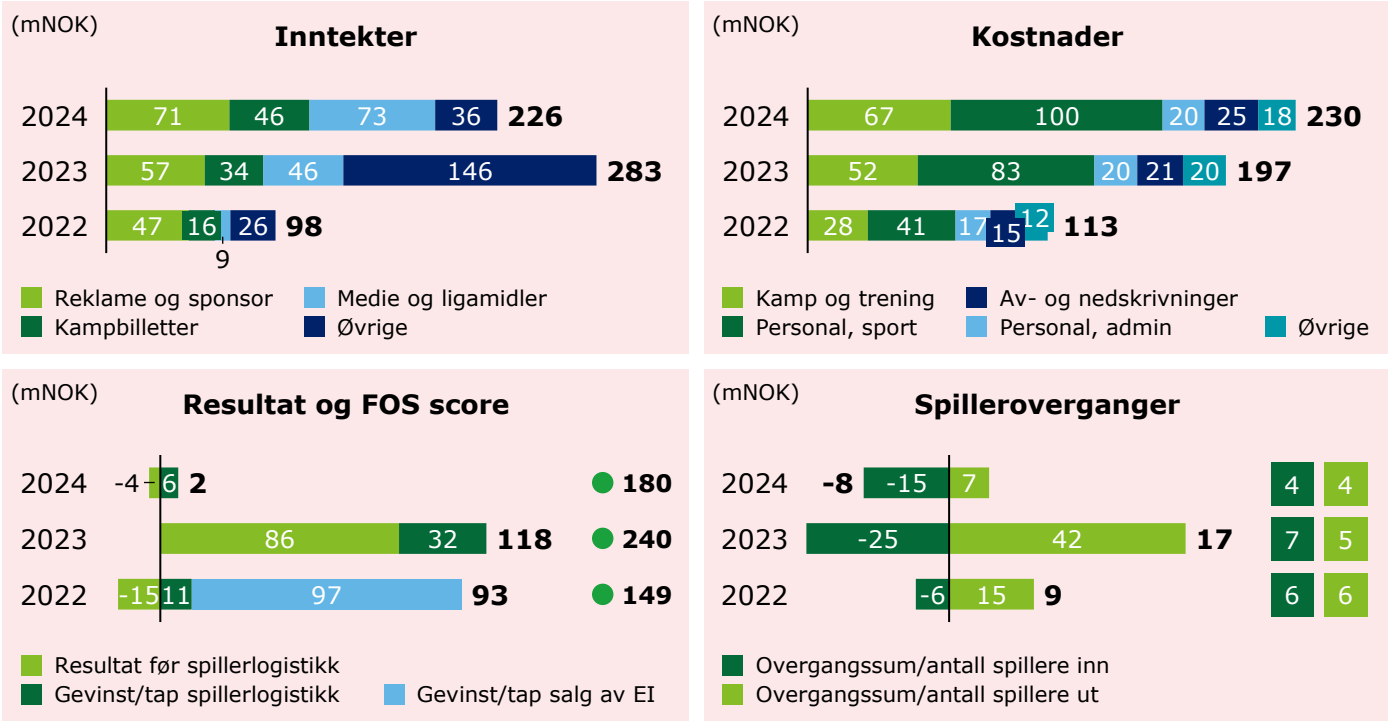

SK BRANN

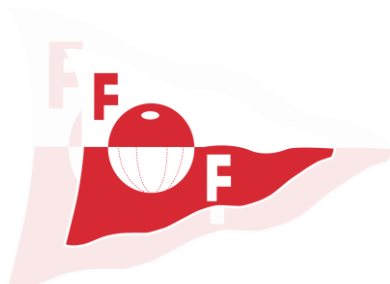
- Troen er tilbake i Bergen

Med gode sportslige resultater oppnådde Brann en 14 mNOK økning i sponsorinntekter og 12 mNOK økning i billettinntekter fra 2023 til 2024. Økte medie- og ligamidler skyldes i hovedsak inntekter fra UEFA Conference League kvalifisering. Nedgangen i øvrige inntekter skyldes fraværet av en enkeltstående gave på 86 mNOK i 2023. Europaspill og gode sportslige resultater medførte høyere kamp- og treningskostnader, samt økte personalkostnader, som utgjorde den største andelen av kostnadsveksten. Inntekter og kostnader inkluderer både herrelaget og damelaget¹ i 2023-2024, men tallene for spilleroverganger gjelder herrelaget isolert sett. Selv med et mer beskjedent resultat sammenlignet med fjoråret, var Brann fortsatt godt innenfor grønn FOS sone.

1) Se Toppserien rapport for detaljert oversikt over SK Brann Kvinner.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2022-2024), Foto: NTB

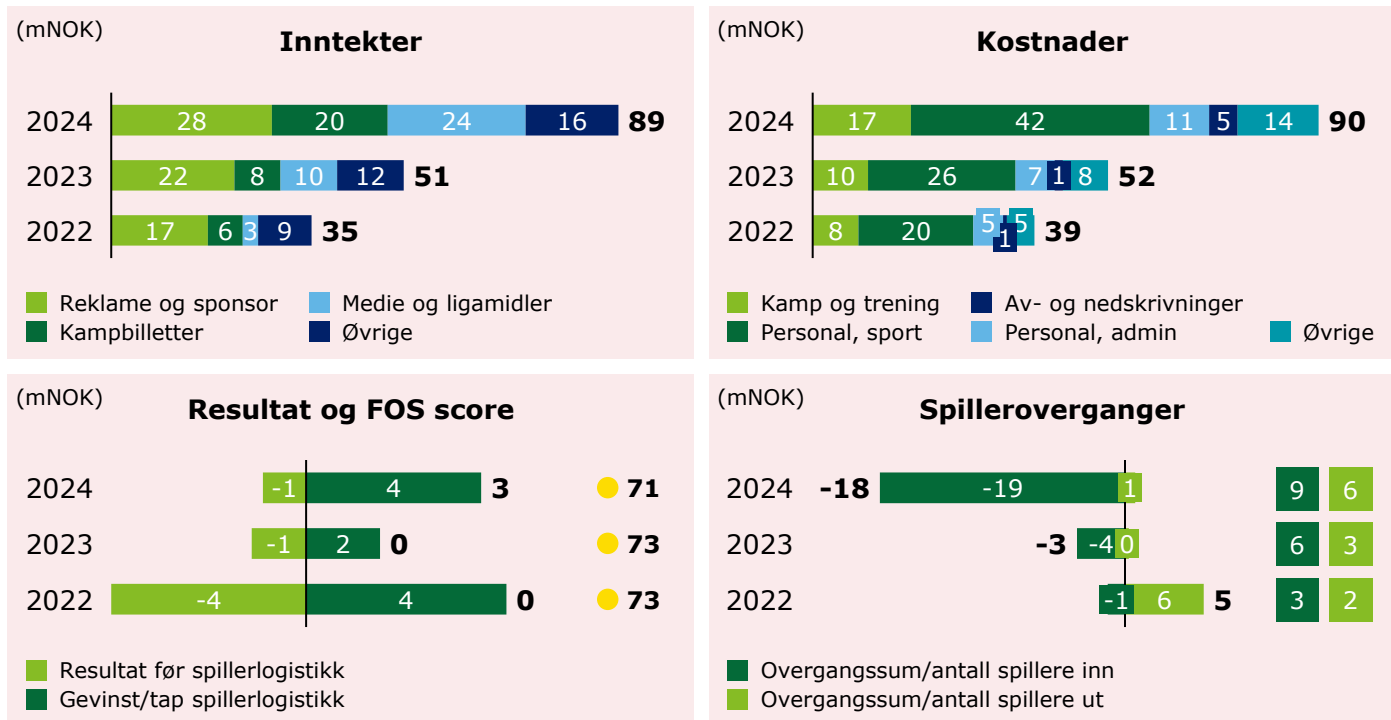

FREDRIKSTAD FK

- Slo hardt fra seg i returen

Opprykk til Eliteserien og cuptriumf har bidratt til å gi Fredrikstad¹ et betydelig inntektsløft i 2024. Medie- og ligamidler sto for den største veksten med 14 mNOK, hovedsakelig som følge av økt bruttoandel fra NTF. I tillegg økte billettinntekter med 12 mNOK. Som ofte med opprykk, medfølger sportslig satsing økte utgifter. Fredrikstad sine kamp og treningskostnader økte med 7 mNOK, mens personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat økte med 16 mNOK. Satsningen er også reflektert i spilleroverganger i 2024, der Fredrikstad kjøpte spillere for fire ganger så mye som de har gjort de to foregående sesongene til sammen.

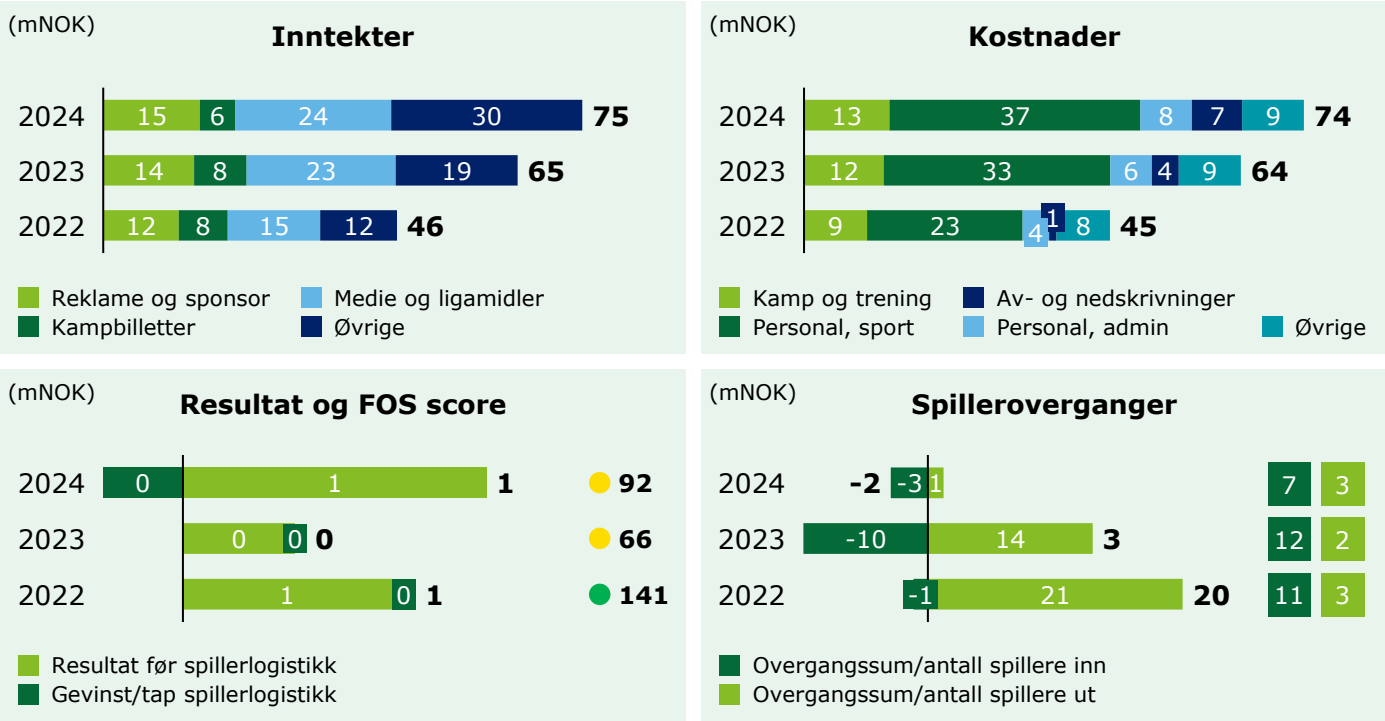
Noter: 1) Herrelag er samorganisert med breddefotballen, og tallene reflekterer klubben som helhet.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2022-2024), Foto: NTB

HAMARKAMERATENE

- Tre år er tradisjon

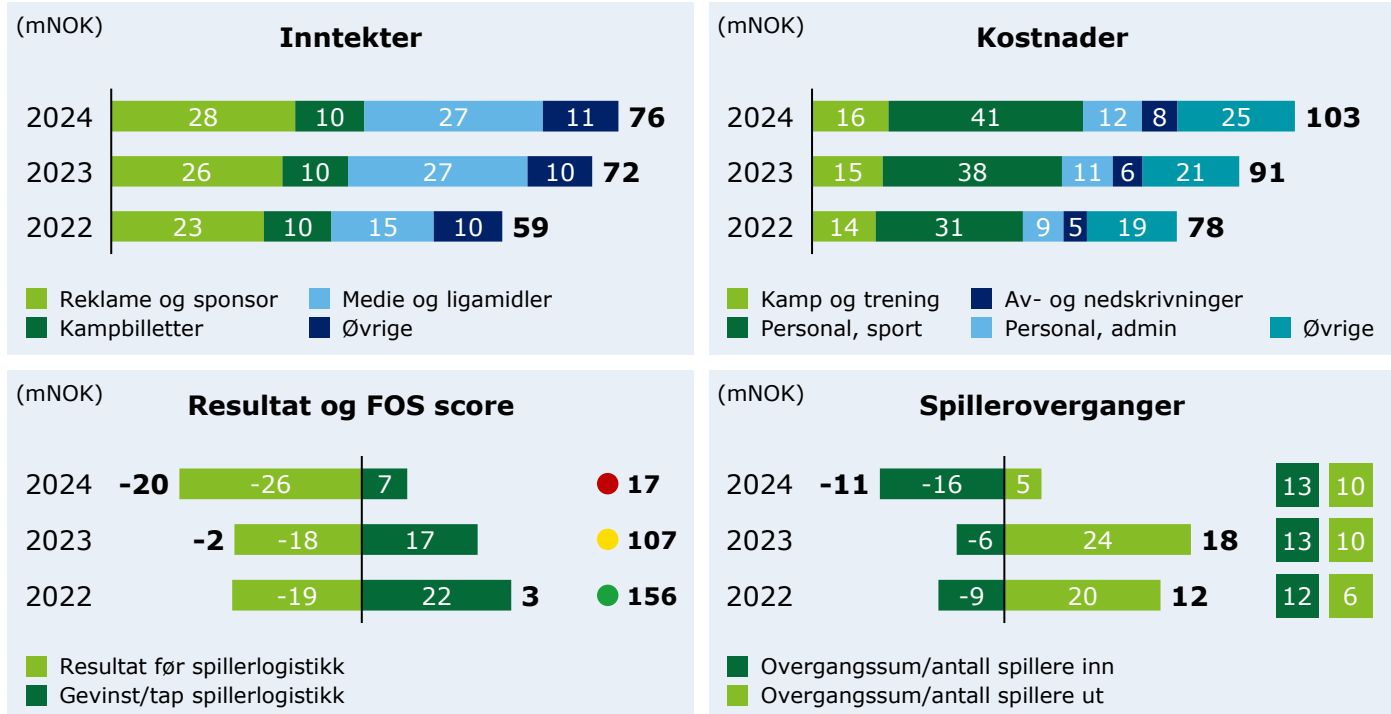
Hamarkameratene opplevde nok et inntektsløft i 2024, hovedsakelig som følge av økte gaver og tilskudd på 11 mNOK under «øvrige inntekter». På kostnadssiden ser klubben tilsvarende økning, med 4 mNOK økte personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat, 2 mNOK økte personalkostnader til administrasjon og 3 mNOK høyere avskrivninger på spillerkontrakter som de største driverne. HamKam gikk nærmest i null på spilleroverganger i 2024. Det hadde likevel, som tidligere år, ikke påvirket resultatet i stor grad ettersom gevinst/tap fra spillerlogistikk behandles i samarbeidsselskapet Hemmat.

FK HAUGESUND

- Leverte da det gjaldt som mest

I en sesong der overlevelse i Eliteserien stod i fokus har det vært begrensede bevegelser på inntektssiden for Haugesund. En mindre økning på tvers av alle inntekstposter har gitt en samlet vekst på 4 mNOK fra 2023. Klubben bikker imidlertid 100 mNOK i kostnader for første gang i 2024. De største bevegelsene kom av økning i personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat på 3 mNOK og økning i øvrige kostnader på 4 mNOK. Økningen i øvrige kostnader skyldes primært samarbeidsavtale med Avaldsnes Toppfotball som offisielt ble en del av FK Haugesund i 2024, med plassovertakelse i 2025. Kostnadsøkningen, i kombinasjon med lavere gevinst fra spillerlogistikk enn tidligere år, bidro til at klubben er i rød FOS sone for første gang på 3 år.

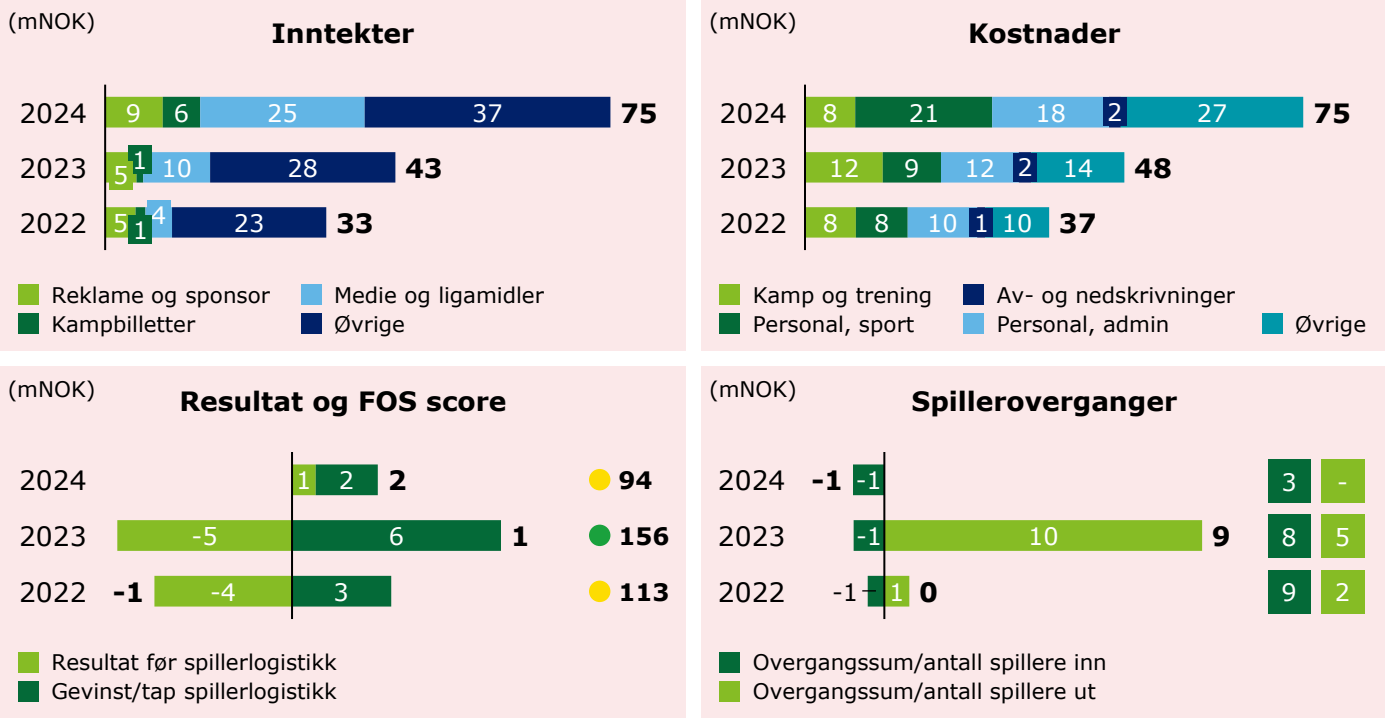

KFUM-KAMERATENE OSLO

- Hovedstadens beste lag

Opprykk til Eliteserien ga et solid løft i KFUM sine inntekter i 2024. 15 mNOK av veksten kommer av økte medie- og ligamidler grunnet høyere bruttoandel fra NTF. Øvrige inntekter økte 9 mNOK som følge av tilskudd, arrangementsinntekter og andre salgsinntekter klubben samlet for å betjene et høyere kostnadsnivå. Opprykket medførte nemlig 12 mNOK høyere personalkostnader til spillere og sportslig apparat, og 6 mNOK høyere personalkostnader til administrasjon. Øvrige kostnader økte hovedsakelig grunnet en re-kategorisering av og økning i kamp- og treningskostnader som følge av Eliteserien-spill. KFUM har, ulikt de fleste andre klubber, et felles regnskap for topp- og breddefotballen, og regnskapet er følgelig ikke direkte sammenliknbart på alle poster.

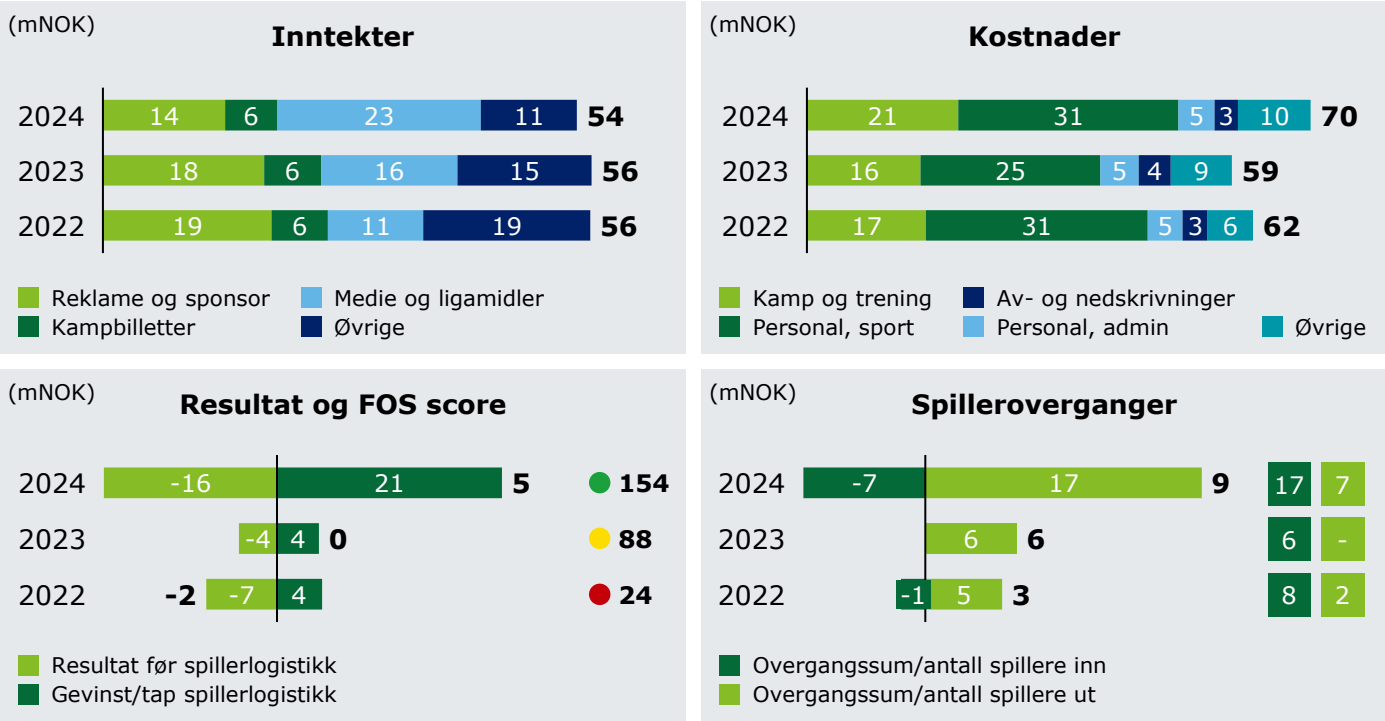

KRISTIANSUND BK

- Fornyet tillit på øverste nivå

Til tross for opprykk til Eliteserien i 2024 og økt bruttoandel fra NTF, falt Kristiansunds totale inntekter med 2 mNOK sammenlignet med 2023. Økningen i medie- og ligamidler på 7 mNOK ble motvirket av en nedgang i reklame- og sponsorinntekter på 4 mNOK, samt et fall i tilskudd og gaver under øvrige inntekter. Opprykket førte samtidig til 6 mNOK økte personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat og 5 mNOK høyere kamp- og treningskostnader. Flere spillersalg i 2024, inkl. klubbens rekordsalg av Bruseth til San Diego FC, gjør i stor grad opp for gapet mellom inntekter og kostnader. I kombinasjon med andre fordringer på spillerlogistikk, ga dette et positivt resultat på 5 mNOK i 2024 - og fullfører reisen fra rød til grønn FOS sone på kun to år.

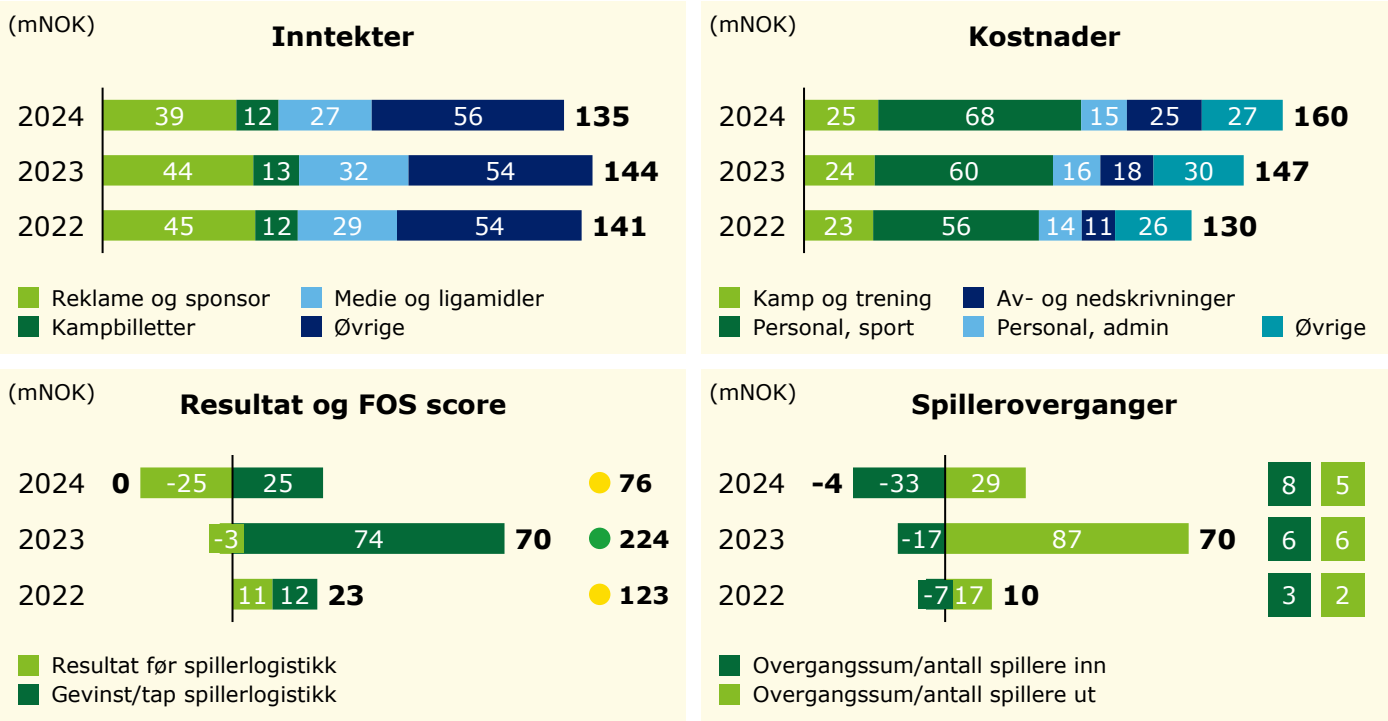

LILLESTRØM SK

- Prøvde alt for å snu det i tide

Lillestrøm opplevde lavere inntekter i 2024 sammenlignet med tidligere sesonger. Nedgangen skyldes i hovedsak 5 mNOK fall i reklame- og sponsorinntekter og 5 mNOK fall i medie- og ligamidler. En 2 mNOK økning i leieinntekter bidro til å dempe fallet noe. Klubben så en økning i kostnader, der hovedårsaken er 8 mNOK økning i personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat og 5 mNOK økning i avskrivninger på spillerkontrakter. Et aktivt sommervindu resulterte i Skaarud til Ajax, samtidig som blant annet Karlsbakk, Diop og Krygård ble hentet som forsterkninger. Fordringer på spillerlogistikk fra tidligere gjør at selv med dyrere spillerkjøp enn spillersalg går klubben tilnærmet i null for året.

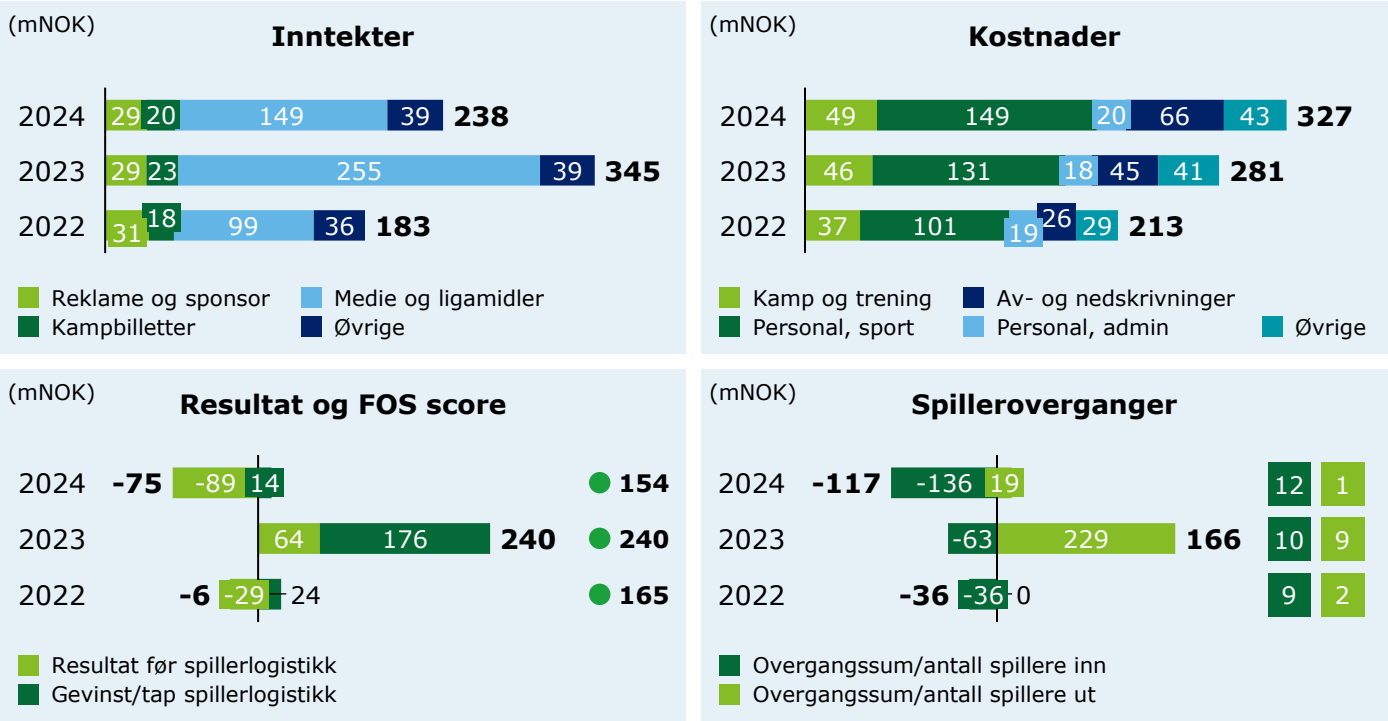

MOLDE FK

- Hadde Europaspill i egne hender

Imens resten av Molde sine inntekstposter holder seg relativt like år til år er ikke Conference League 16-delsfinale på våren og Europaliga-kvalifiseringsspill på høsten i 2024 nok til å matche inntektene som hørte med Europaliga-gruppespill i 2023. Europeiske ambisjoner gir også effekter på kostnadssiden, der 18 mNOK økning i personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat og 22 mNOK økning i avskrivninger på spillerkontrakter er de største driverne. Forsterkninger i blant annet Enggård, Dæhli, Lund og Amundsen gjør at Molde betaler mer for spilleroverganger i 2024 enn noen norsk klubb har gjort i løpet av en sesong tidligere. Fortsatt grønn FOS sone tyder likevel på at klubben ikke har tatt seg råd til mer enn de kan.

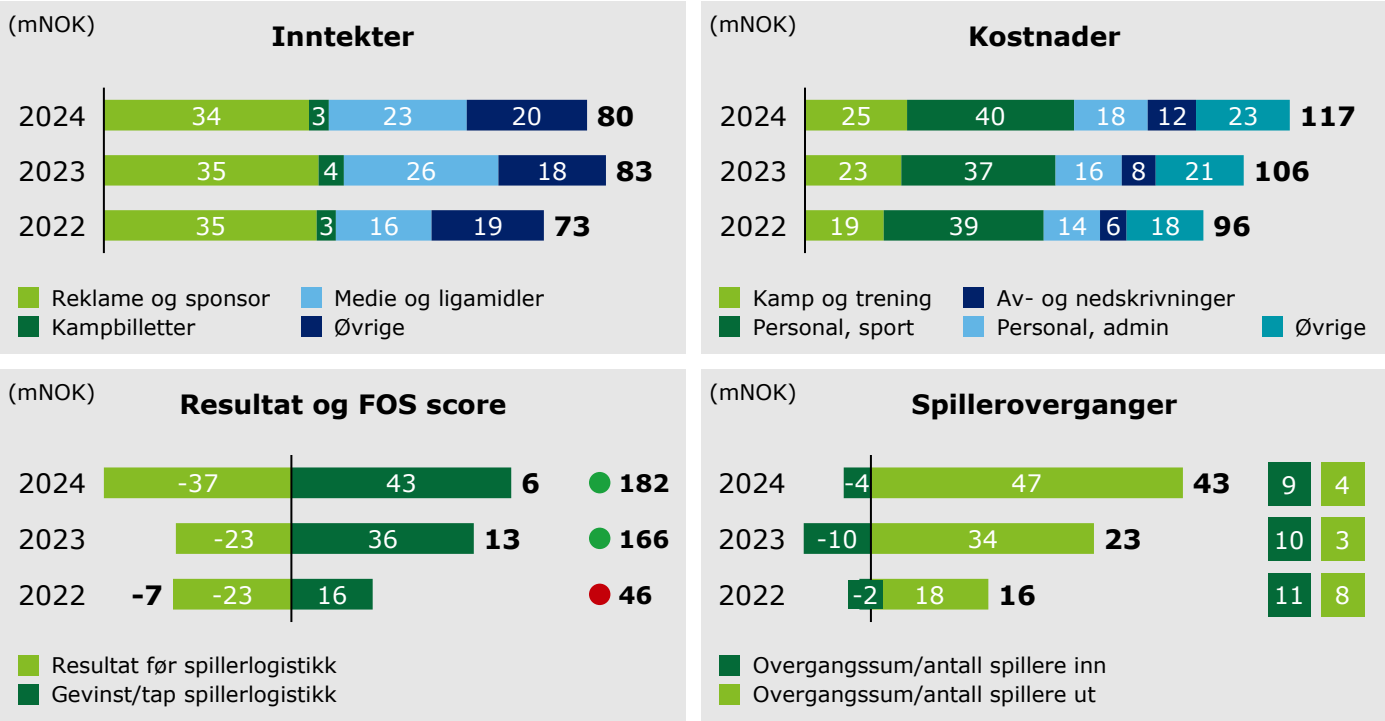

ODDS BK

- En sesong til refleksjon

Etter flere år med inntektsvekst opplevde Odd et lite fall i 2024, hovedsakelig som følge av lavere bruttoandel fra NTF under ligamidler. Samlet falt klubbens inntekter marginalt fra året før, men nedgangen i enkeltposter ble delvis kompensert av en 2 mNOK økning i øvrige inntekter. Dette skyldes høyere dugnads- og cupinntekter, samt høyere UEFA solidaritetsmidler som Odd fører her i stedet for i medie- og ligamidler. Kostnadene økte jevnt over, og endte totalt 11 mNOK høyere enn i 2023. Rekordsalg av stortalentet Tewelde til Belgia ga likevel Skiensklubben et positivt driftsresultat. Odd avslutter dermed året med sin høyeste FOS-score i klubbens historie.

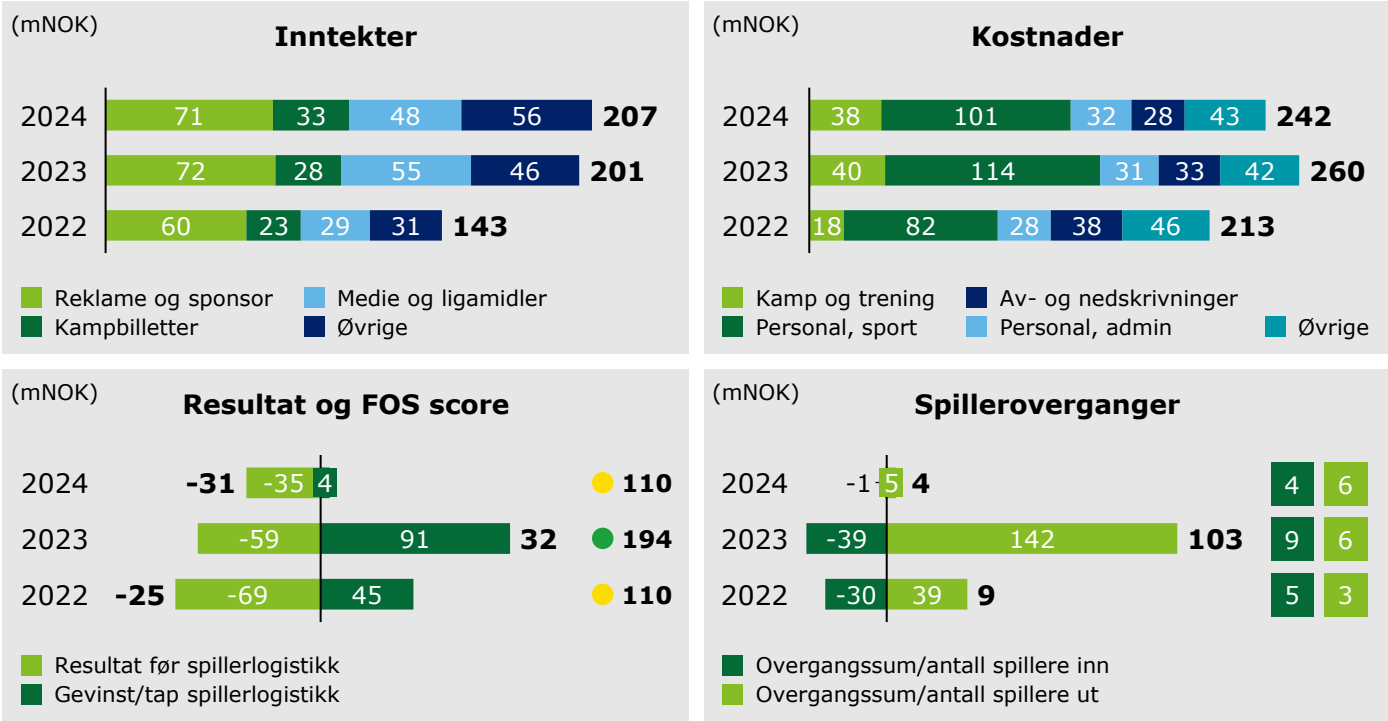

ROSENBORG BK

- Nye steg fremover

Rosenborgs herrelag¹ ble i 2023 fusjonert med damelaget, som forklarer økte inntekter og kostnader i 2023. Inntektsveksten i 2024 var lavere, med et 4 mNOK fall i UEFA solidaritetsmidler til herrelag og kvinnelag gjort opp for med 5 mNOK høyere billettinntekter, samt 10 mNOK høyere øvrige inntekter, som blant annet består av samfunnsnyttetilskudd, fotballskole og utleie av personell. Samtidig reduserer Trondheimsklubben kostnader med 18 mNOK, hovedsakelig ved 13 mNOK lavere personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat og 4 mNOK lavere avskrivninger på spillerkontrakter. En strategisk beslutning om å beholde spillere har bidratt til lavere gevinst fra spillerlogistikk i 2024 enn klubben er vant med, men bidrar til sportslig stabilitet.

Noter: 1) Herrelag og damelag er samorganisert, og tallene reflekterer klubben som helhet.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2022-2024), Foto: NTB

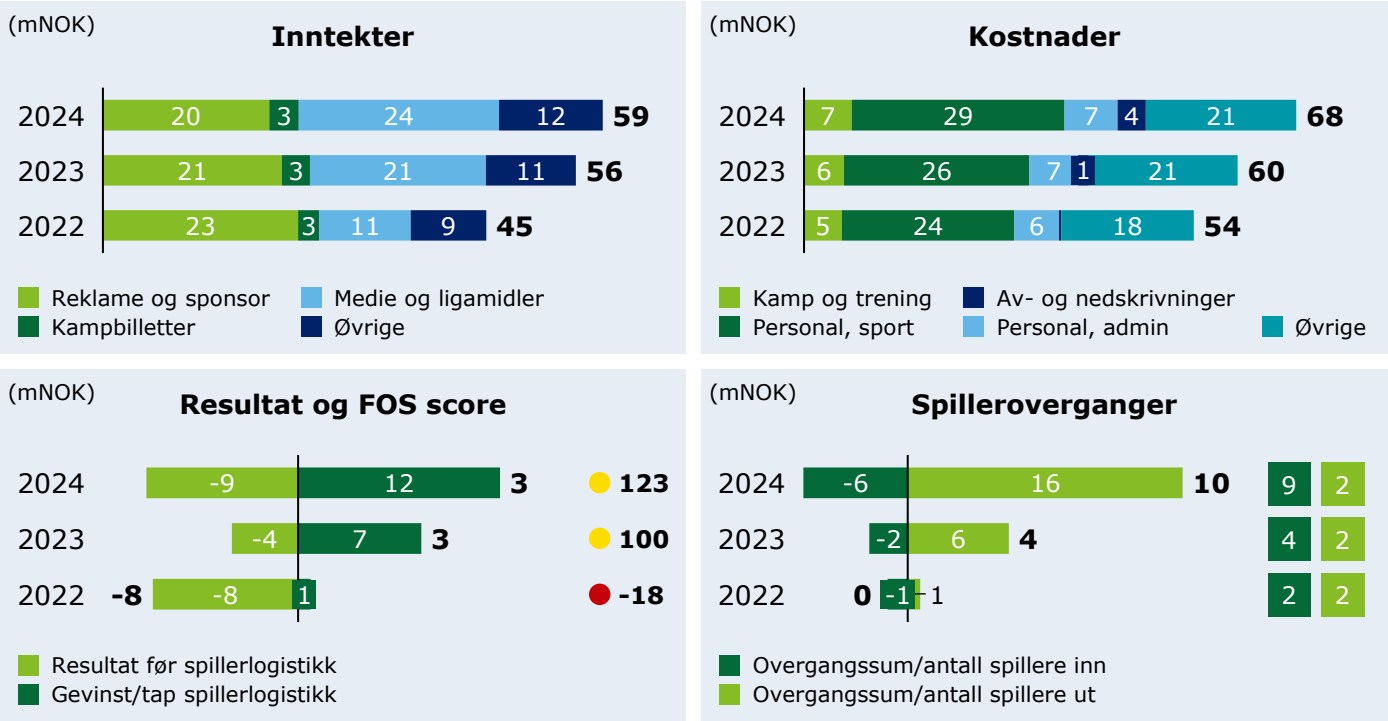

SANDEFJORD FOTBALL

- Holder helt inn, femte år på rad

Sandefjord opplevde en liten økning i inntekter i 2024 fra 2023, drevet av 3 mNOK høyere bruttoandel fra NTF på bakgrunn av forbedret plassering, samt 1 mNOK økning i tilskudd fra gatelag, grasrotandel, solidaritetsmidler og andre tilskudd. 3 mNOK høyere personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat, samt 3 mNOK høyere avskrivninger på spillerkontrakter bidro mest mot en samlet kostnadsøkning på 8 mNOK. Høyere gevinst fra spillerlogistikk enn tidligere år etter salg av Taaje og Al Saed, gjorde likevel at klubben tilnærmet matchet fjorårets resultat og den høyeste FOS score i klubbens historie.

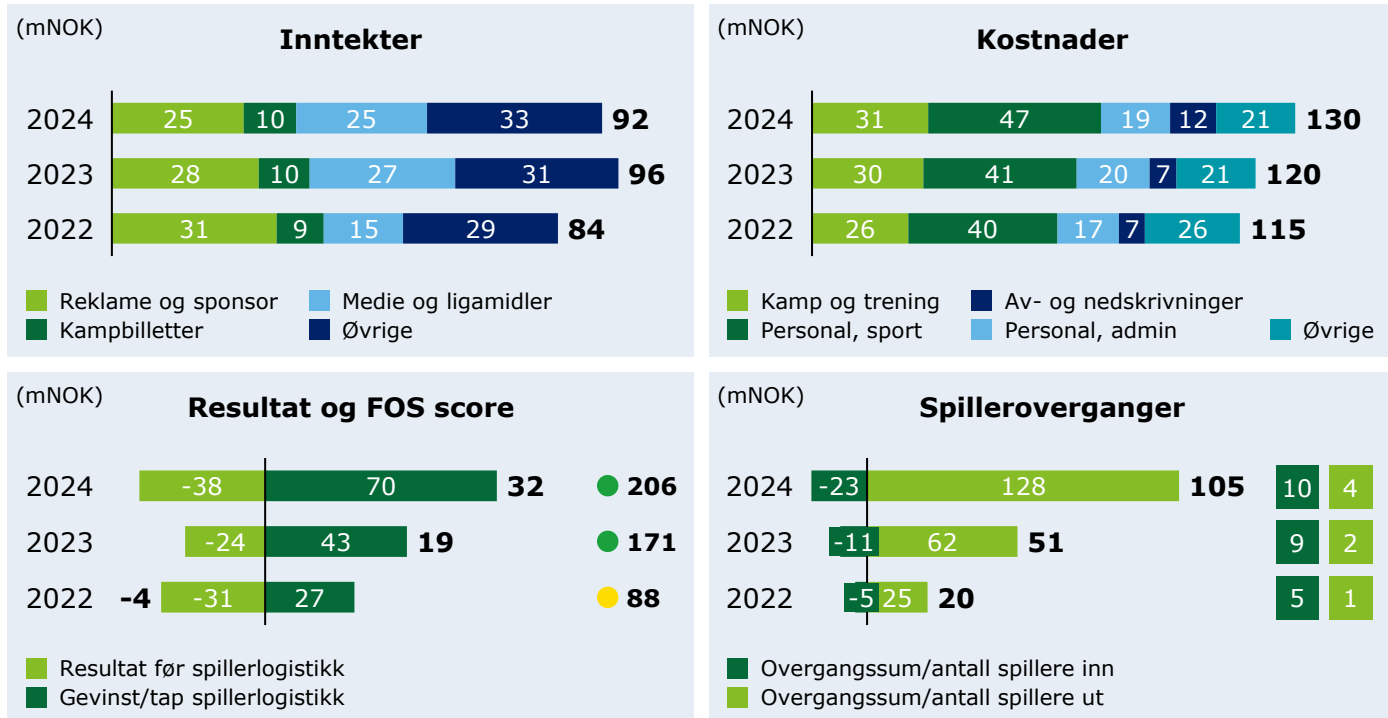

SARPSBORG 08 FF

- Nok en stabil sesong

Sarpsborg sine inntekter i 2024 står relativt uendret fra 2023, med 3 mNOK lavere sponsorinntekter og 2 mNOK lavere solidaritetsmidler delvis gjort opp for av 2 mNOK høyere øvrige inntekter fra ekstra markedstiltak og aktiviteter. På kostnadssiden økte personalkostnader til spillere med 9 mNOK og av- og nedskrivninger på spillerkontrakter med 5 mNOK, samtidig som personalkostnader til trenere og støtteapparat ble redusert med 4 mNOK. Økte kostnader utlignes av et rekordår på overgangsmarkedet, med utlandssalg av både Meister og Torp. Gevinst fra spillerlogistikk øker klubbens resultat med 70 mNOK og forbedret FOS score for tredje året på rad.

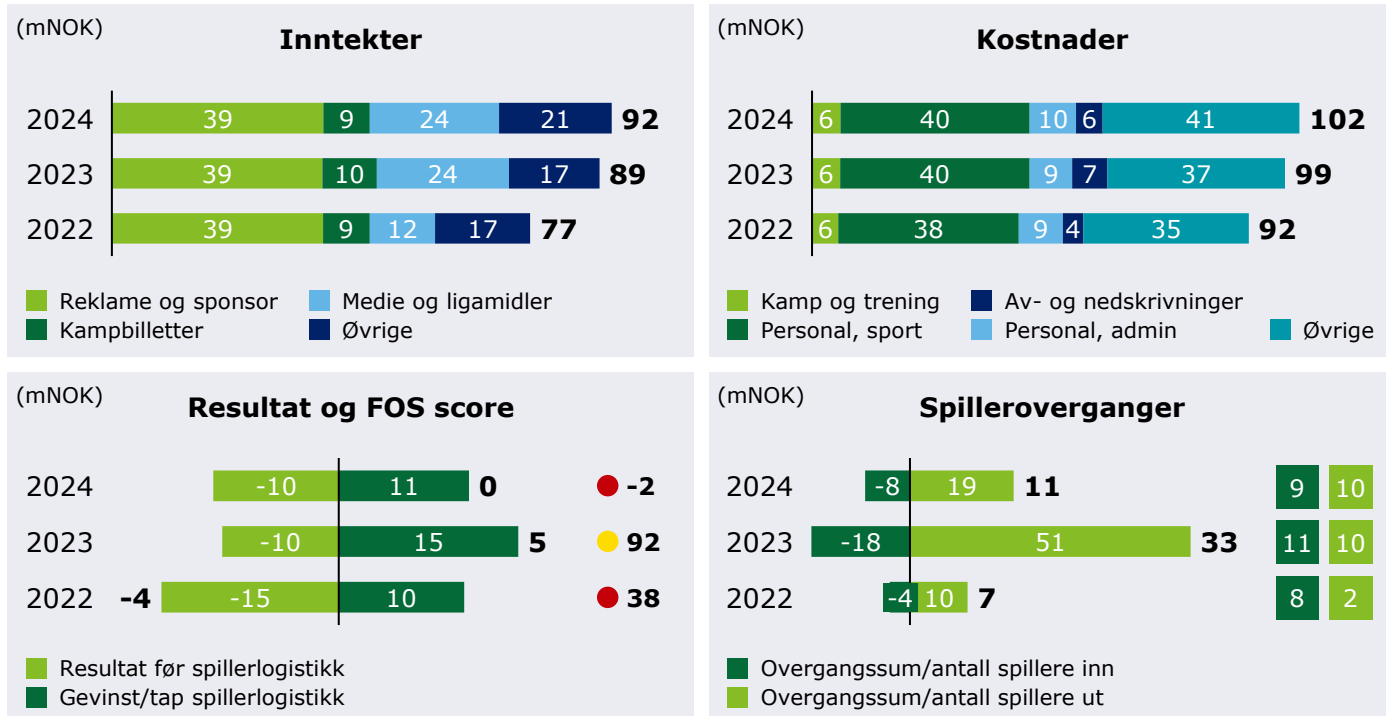

STRØMSGODSET TOPPFOTBALL

- Tett kamp i tabellmidten

Strømsgodset sine inntekter står relativt uendret fra året før, hvorav en liten økning skyldes små endringer i enkeltlinjer under øvrige inntekter. Klubbens kostnader øker i tilsvarende takt, drevet av 4 mNOK høyere øvrige kostnader som blant annet består av gatelag og momskompensasjon. Salg av Halldor Stenevik og Viljar Røsholt Myhra finansierte spillerkjøp, samt bidro til 11 mNOK i gevinst fra spillerlogistikk, og positivt resultat. FOS score falt likevel til rød sone for Drammensklubben, på bakgrunn av lavere resultat, likviditetsgrad og egenkapitalandel sammenlignet med 2023.

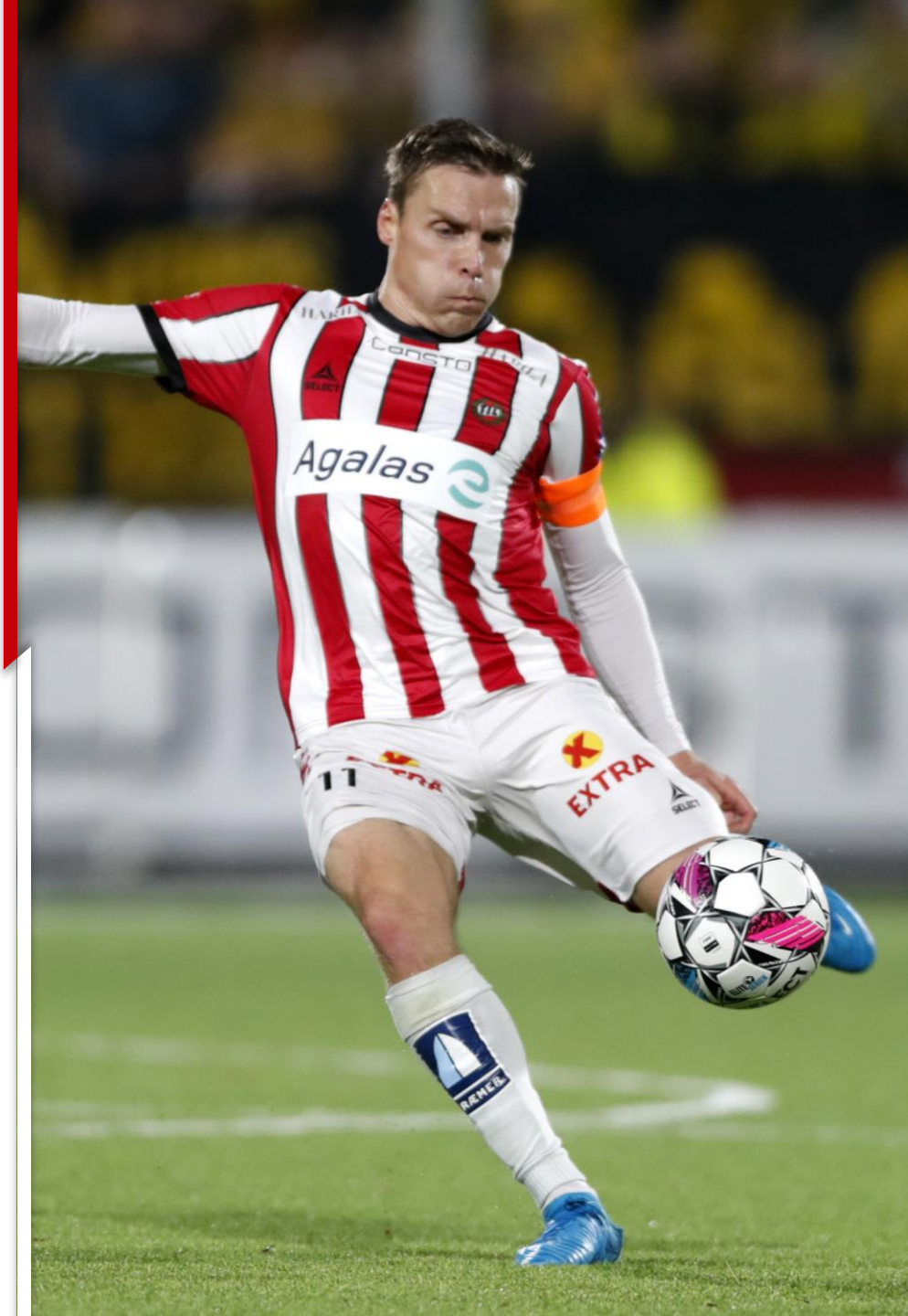
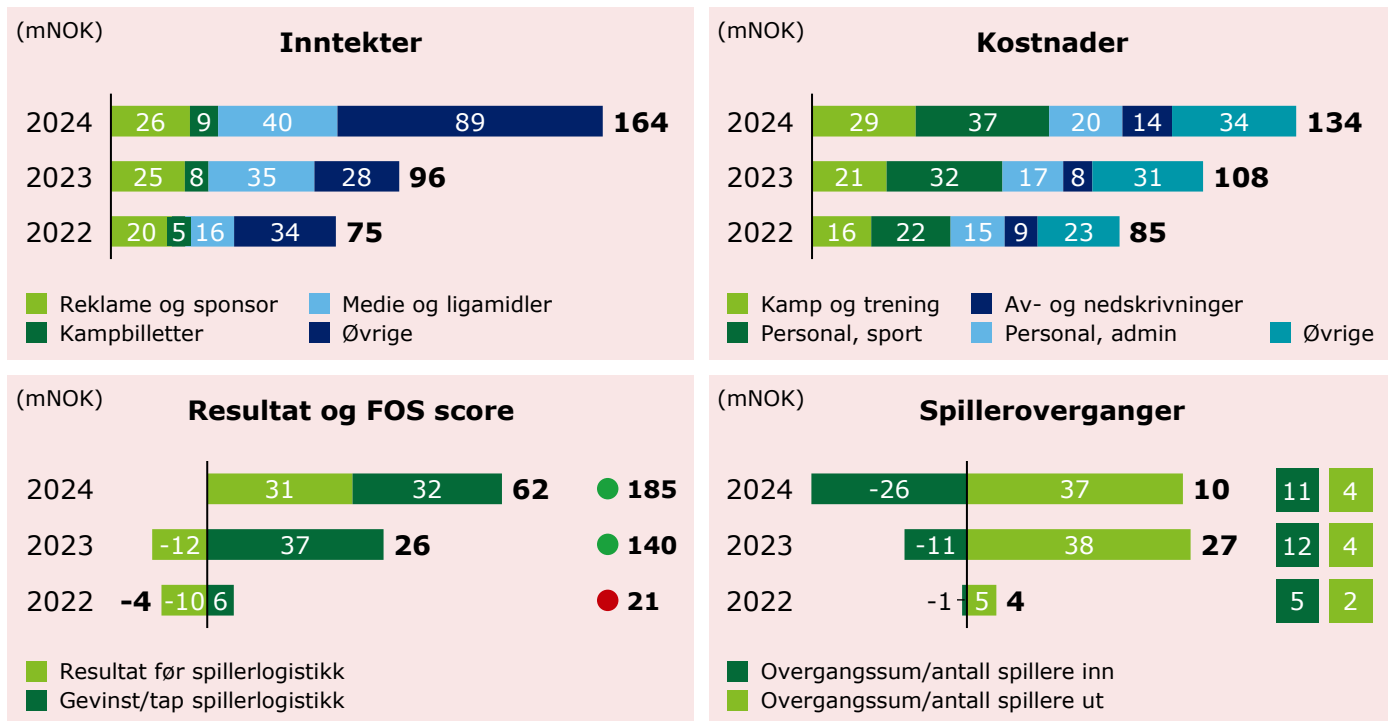

TROMSØ IL

- Reiste seg etter tøff start

Tromsø opplevde et inntektsbyks i 2024 primært som følge av en gave fra Trond Mohn på 51 mNOK under øvrige inntekter, samt en generell økning i andre tilskudd på 8 mNOK. Klubben nøt også godt av Conference League kvalifiseringsspill som bidro til 5 mNOK økning i medie og ligamidler. Klubben har på den andre siden også blitt dyrere i drift, drevet av 8 mNOK høyere kamp og treningskostnader, 4 mNOK høyere personalkostnader for spillere trenere, samt 6 mNOK høyere avskrivninger på spillerkontrakter. Salg av blant annet Diouf bidrar til at klubben kan hente 11 nye spillere i 2024, og at klubben hadde levert positivt resultat selv uten gave fra Mohn.

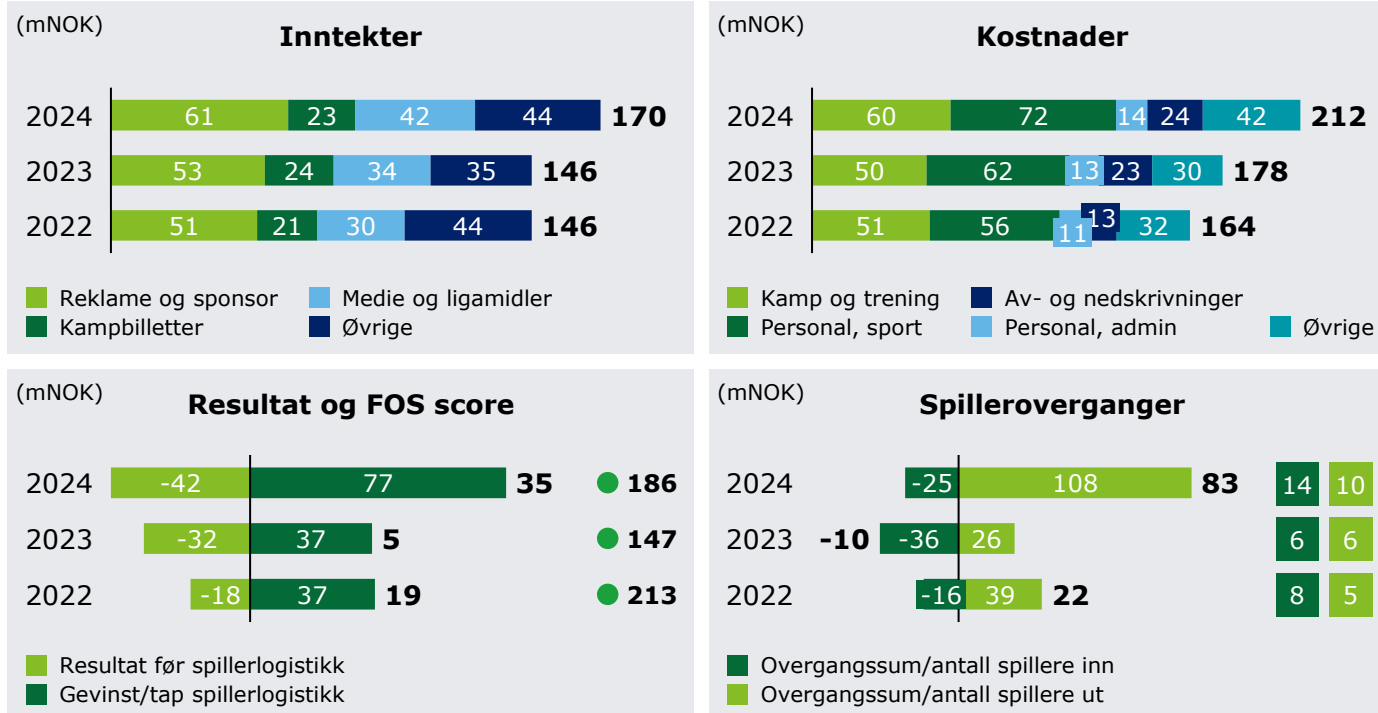

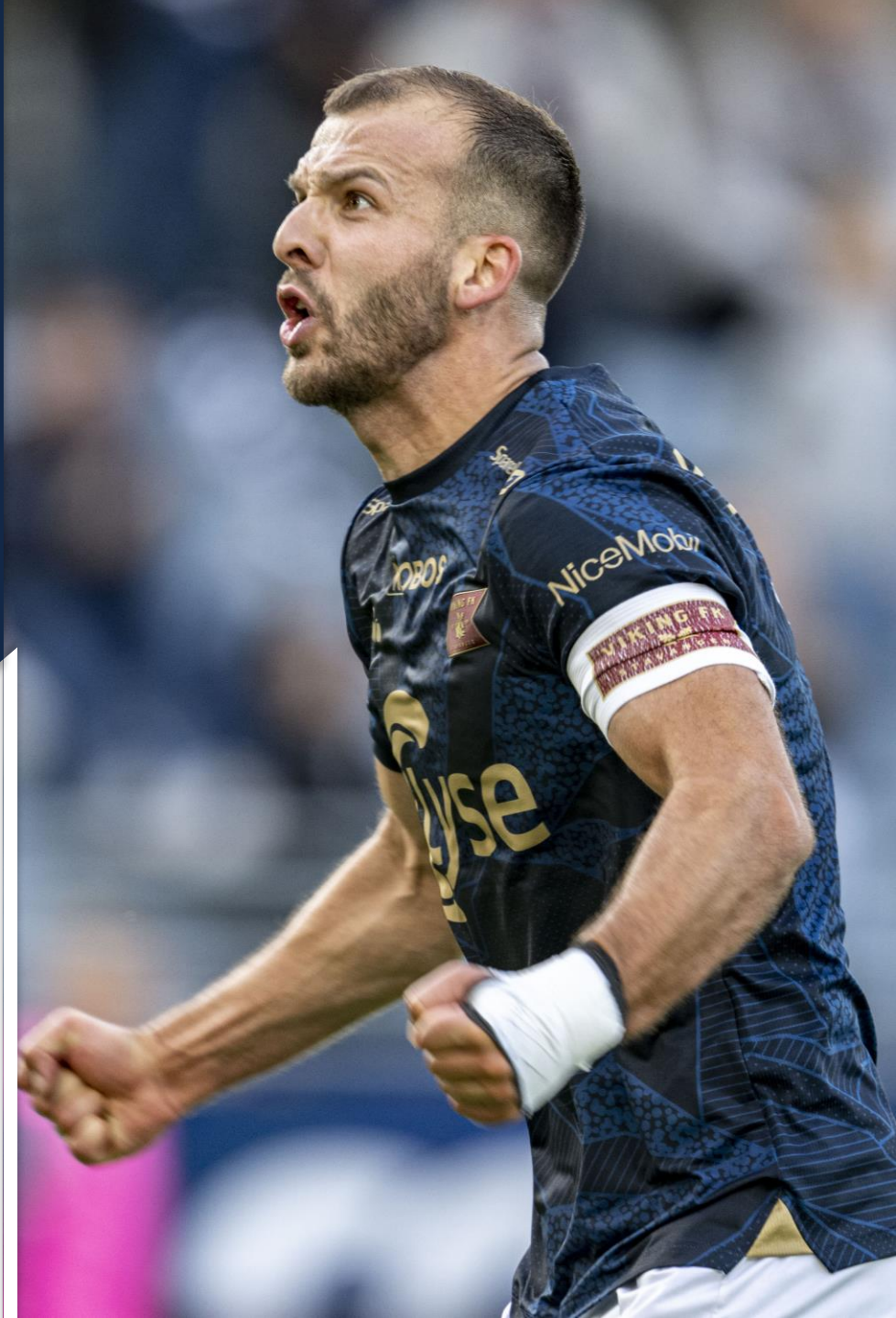
VIKING FK

- Jaktet tabelltoppen helt inn

Viking¹ leverte en markant inntektsøkning i 2024. Sponsorinntekter økte 8 mNOK grunnet enkelte større nye sponsoravtaler; medie- og ligamidler økte 8 mNOK grunnet økt bruttoandel fra NTF samt høyere UEFA solidaritetsmidler; og øvrige inntekter økte 9 mNOK blant annet som følge av eventbasert omsetning. Klubben opplevde en økning også på kostnadssiden der kamp og treningskostnader økte 10 mNOK og personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat økte 10 mNOK. Økningen i øvrige kostnader på 12 mNOK må ses i sammenheng med økt sponsoraktivitet og enkeltarrangementer. Det høyere kostnadsnivået dekkes likevel inn med salg av blant andre Brekalo, Solbakken og Yazbek, og klubben ender med et positivt resultat på 35 mNOK.

Noter: 1) Herrelag er samorganisert med breddefotballen, og tallene reflekterer klubben som helhet.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2022-2024), Foto: NTB

1	Introduksjon til Eliteserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	Resultat	
	FOS	
3	Klubbene	19
4	Vedlegg	36

Vedlegg 1 – Ord og begreper

Toppfotballbarometeret tar utgangspunkt i inntekter og kostnader klubbene rapporterte i sine klubblisensrapporter til NFF, og benytter flere ord og uttrykk som krever ytterligere forklaring, samt utelater enkelte linjer av praktiske hensyn

Resultatoppstilling - eksempel

mNOK	2024
Reklame- sponsorinntekter	10
Medie- og ligamidlerinntekter	10
Billettinntekter	10
Øvrige inntekter	10
Sum inntekter	40
Kamp- og treningskostnader	(2)
Personalkostnader, sport	(5)
Personalkostnader, administrasjon	(5)
Avskrivninger og nedskrivninger	(5)
Øvrige kostnader	(3)
Sum kostnader	(20)
Resultat før spillerlogistikk	20
Gevinst/tap fra spillersalg	8
Gevinst/tap fra salg av DM og andre immaterielle EI	2
Resultat etter spillerlogistikk	30
Finansnetto	-6
Resultat før skatt	24
Skatter	6
Årsresultat	18

Ord og begreper benyttet i rapporten

Begrep	Beskrivelse
Øvrige inntekter	Samlekategori for relevante FOS-inntektsposter for å forenkle fremstilling av inntektsfordeling. Linjen omfatter: Andre kampdagsinntekter, Andre salgsinntekter, Leieinntekter, Andre inntekter.
Kamp- og treningskostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Variable kamp- og treningskostnader inkl. arr. kost, Leie av faste trenings- og kampfasiliteter og bane- og anleggskostnader.
Personalkostnader, sport	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Personalkostnader spillere, Personalkostnader trenere/medisinsk støtteapparat.
Avskrivninger og nedskrivninger	Samlekategorier for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjene omfatter: Av- og nedskrivninger spillerkontrakter, Av- og nedskrivninger for øvrig.
Øvrige kostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Administrasjonskostnader, Reklame- og sponsorkostnader, Salgskostnader, Andre kostnader.
Resultat før spillerlogistikk	Reflekterer summen av ovennevnte inntekter og kostnader.
Gevinst/tap fra spillerlogistikk	Regnskapsmessige effekt fra spillerlogistikk. Linjen omfatter: Gevinst/tap ved salg og direkte kostnader ved kjøp av spillerrettigheter, Inntekter fra tidligere realiserede kontrakter og netto inntekt fra (ut)lån.
Gevinst/tap ved salg av DM og andre im. EI	Regnskapsmessig gevinst og tap som beregnes som forskjellen mellom salgspris og bokført verdi for eiendelen ved salg. Som regel kun benyttet ved salg av hele eller deler av treningsanlegg/stadion.
Resultat etter spillerlogistikk	Reflekterer summen av Inntekter, Kostnader, Gevinst/tap fra spilleroverganger og Gevinst/tap fra salg av driftsmidler og andre immaterielle eiendeler.

Ord og begreper utelatt fra rapporten

Begrep	Beskrivelse og begrunnelse for utelatelse
Finansnetto	Inntekter og kostnader knyttet til investeringer og lån. Rapport fokuserer på klubbdrift fremfor finansiering.
Resultat før skatt	Resultat etter spillerlogistikk justert for finansnetto. Mister sin mening når finansnetto utelates.
Skatter	Skatt klubben må betale. Rapport fokuserer på klubbdrift framfor å være regnskapsmessig komplett.
Årsresultat	Klubbens faktiske resultat når alle linjer er medregnet. Mister sin mening når enkelte linjer utelates.

Vedlegg 2 – Forklaring av gevinst fra spillerlogistikk

Gevinst/tap fra spillerlogistikk er ikke direkte sammenfallende med salgssum og kjøpesum benyttet i rapporten

Total salgssum, som det blir brukt i rapporten, består av ubetinget overgangssum, betinget overgangssum (mottatt eller fordring) og treningskompensasjon. For å finne **salgssum klubben selv mottar** må det trekkes fra andel overført til tidligere klubb(er), andel honorar utbetalt til agent(er), andel overført til samarbeidende selskap og andel overført til andre. Dette beløpet brukes videre i beregningen av gevinst/tap fra spillerlogistikk.

Total kjøpesum, som det blir brukt i rapporten, består av ubetinget overgangssum, betinget overgangssum (betalt og/eller gjeld til tidligere klubb), treningskompensasjon og andre direkte kostnader. Dette beløpet brukes videre i beregningen av gevinst/tap fra spillerlogistikk.

Netto overgangssum, som det blir brukt i rapporten, er total salgssum trukket fra total kjøpesum. Gitt avvikende praksis mellom klubbene på føring av (inn/ut)betalinger på tidligere overganger, samt (ut)lån av spillere, er kun permanente overganger som tok sted inneværende år inkludert i oversikten. Da medregnes også ubetingede betalinger som gir utslag senere år.

Overgangssum ved salg

mNOK	
Ubetinget overgangssum	30
+ Betinget overgangssum mottatt eller fordring	10
+ Treningskompensasjon	2
= Total salgssum	A 42
- Overført til tidligere klubb(er)	5
- Honorar utbetalt til agent(er)	3
- Overført til samarbeidende selskap	15
- Overført til andre	2
= Salgssum klubben mottar	B 22

Overgangssum ved kjøp

mNOK	
Ubetinget overgangssum	10
+ Betinget overgangssum betalt/gjeld til tidl. klubb	5
+ Treningskompensasjon	2
= Total kjøpesum	C 17

Netto overgangssum

mNOK	
Total salgssum	A 42
- Total kjøpesum	C 17
= Netto overgangssum	D 25

Gevinst/tap fra spillerlogistikk, som det blir brukt i rapporten, består av salgssum til klubb, total kjøpesum, ytterligere inntekter fra tidligere realiserte spillerkontrakter, og inntekter/kostnader ved (ut)lån av spillere. Salgssum til klubb og total kjøpesum justeres for ubetingede betalinger (eks. diverse klausuler) ettersom regnskapsloven tilsier at inntekter/kostnader skal bokføres det året de inntreffer.

Gevinst tap fra spillerlogistikk

mNOK	
Salgssum klubben mottar (uten betinget sum)	B 22
- Total Kjøpesum (uten betinget sum)	C 17
+ Inntekter fra tidligere realiserte spillerkontrakter	2
+ Inntekter ved utlån av spillere	1
- Kostnader ved lån av spillere	3
= Gevinst/tap fra spillerlogistikk	E 39

Netto overgangssum mot gevinst/tap spillerlogistikk

mNOK	
Netto overgangssum	D 25
Gevinst/tap fra spillerlogistikk	E 39
Avvik i eksempelet	-14

Noter: Tall benyttet i utregning er fiktive og kun ment illustrativt for å lettere se sammenhengene mellom de ulike linjene.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms or their related entities (collectively, the "Deloitte organization") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser.

No representations, warranties or undertakings (express or implied) are given as to the accuracy or completeness of the information in this communication, and none of DTTL, its member firms, related entities, employees or agents shall be liable or responsible for any loss or damage whatsoever arising directly or indirectly in connection with any person relying on this communication. DTTL and each of its member firms, and their related entities, are legally separate and independent entities.

OBOS LIGAEN

Toppfotballbarometeret 2025

Et innblikk i økonomien til toppfotball i Norge

OBOS LIGAEN

1 Introduksjon til OBOS-ligaen 3

2 Finansielt dypdykk 5

Inntekter

Kostnader

Spillerlogistikk

Resultat

FOS

3 Klubbene 19

4 Vedlegg 36

Foto: NTB

Introduksjon til OBOS-ligaen

Dette er første året OBOS-ligaen inkluderes i Toppfotballbarometeret, som gir en unik mulighet til å sammenlikne klubber og utvikling på tvers av nivåer

Om rapporten

Toppfotballbarometeret 2025 er den sjette utgaven av den årlige rapporten fra NTF og TFK. Rapporten gir en oversikt over den økonomiske situasjonen i norsk toppfotball basert på klubbenes lisensrapportering.

Formålet med rapporten er å skape økt forståelse og engasjement rundt norsk toppfotball gjennom å tilby et økonomisk innblikk i klubbdrift. Videre hjelper rapporten klubbene med nasjonal benchmarking, som brukes til å forbedre klubbdrift og søke kommersielle muligheter.

Rapporten er utarbeidet i samarbeid mellom Norsk Toppfotball, Toppfotball Kvinner og Deloitte, med sentrale bidrag fra klubbene. Alle klubbene har hatt mulighet til å gi innspill og godkjenne sine respektive klubbsider.

Om OBOS-ligaen

Dette er første året OBOS-ligaen inkluderes i Toppfotballbarometeret, som gir en unik mulighet til å sammenlikne klubber og utvikling på tvers av nivåer. Klubbene i OBOS-ligaen rapporterer sine tall på samme måte som Eliteserieklubbene, gjennom årlig lisesrapportering til Norges Fotballforbund. Fremgangsmåte og oppsett er derfor lik for begge ligaene. Kapittelet presenterer inntekter, kostnader, spillerlogistikk, resultater og finansiell oppfølging. Fokus er lagt på å gi innsikt i klubbdrift, og enkelte regnskapslinjer er derfor utelatt fra rapporten. Se vedlegg 2 for mer informasjon. Vi tar forbehold om at klubbenes føring ikke alltid er konsistent. Der vi er klar over større avvik i rapportering er det kommentert i rapporten.

Rapportstruktur

Årets rapport er delt inn i fire hoveddeler: ett samlet kapittel som presenterer hovedfunn innen norsk toppfotball, og tre underkapitler som gir en mer detaljert gjennomgang av hver liga og de tilhørende klubbene. Digitale lesere kan klikke på de respektive forsidene nedenfor for å navigere til ønsket kapittel.

Norsk fotball hovedfunn

Dypdykk Eliteserien

Dypdykk OBOS-ligaen

Dypdykk Toppserien

Jens Haugland
Daglig leder, NTF
+47 905 78 703
jens@toppfotball.no

Marianne Solheim
Daglig leder, TFK
+47 955 20 354
marianne@toppfotballkvinner.no

Andreas Madsen Holm
Prosjektleder, Deloitte
+47 913 71 596
andholm@deloitte.no

Emilie Finnevolden Gooderham
Talsperson for prosjektet, Deloitte
+47 992 59 061
emfinnevolden@deloitte.no

OBOS LIGAEN

1 Introduksjon til OBOS-ligaen 3

2 **Finansielt dypdykk** 5

Inntekter

Kostnader

Spillerlogistikk

Resultat

FOS

3 Klubbene 19

4 Vedlegg 36

Inntekter | OBOS-ligaen samlet

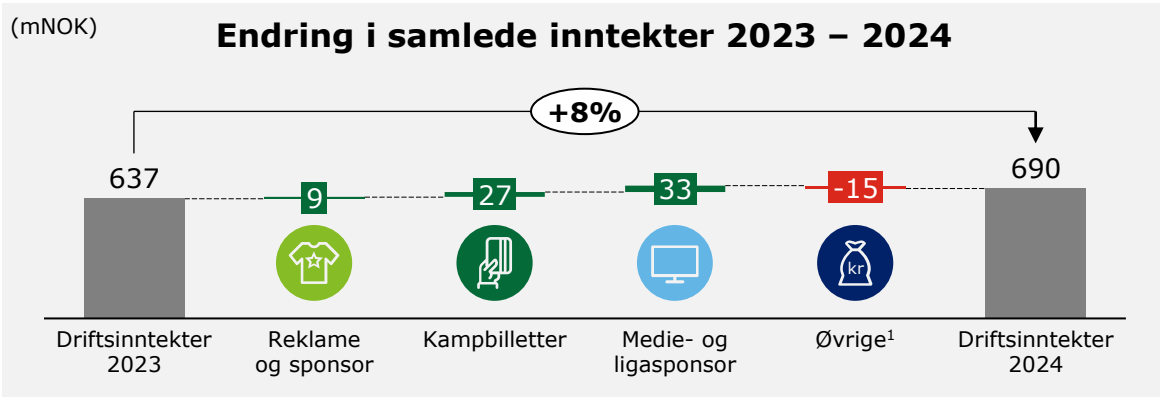
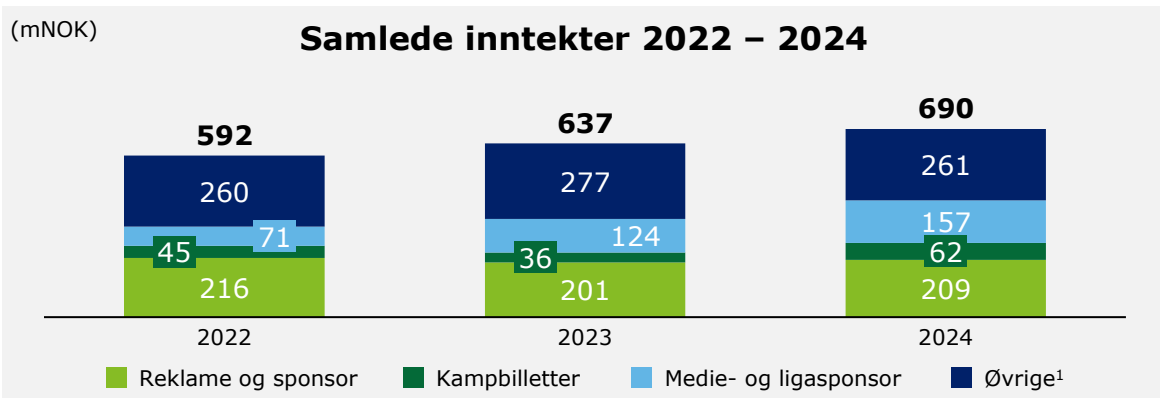
OBOS-ligaen leverte rekordhøye inntekter i 2024 på 690 mNOK, med Vålerenga sin inntreden som en viktig driver

Overordnet leverer OBOS-ligaen inntekter på 690 mNOK i 2024, en økning på 53 mNOK fra 637 mNOK i 2023. Økningen skyldes i hovedsak økte inntekter fra kampbilletter og medie- og ligasponsorinntekter på henholdsvis 27 mNOK og 33 mNOK. Reklame- og sponsorinntekter øker også med 9 mNOK, mens øvrige inntekter faller med 15 mNOK.

Øvrige inntekter og reklame- og sponsorinntekter er de største inntekstpostene i OBOS-ligaen, etterfulgt av medie- og ligasponsor inntekter. Den høye andelen øvrige inntekter skyldes flere klubber som evner å generere andre typer inntektsstrømmer, som for eksempel Sogndal med 30 mNOK fra leieinntekter i 2024.

Sammenlignet med Eliteserien er miksen av inntektsstrømmer annerledes i OBOS-ligaen. Der medie- og ligasponsor inntekter er den dominerende posten i Eliteserien, ligger andelen fra dette lavere i OBOS. En underliggende årsak er lavere bruttoandel fra NTF i forbindelse med tv-avtale.

Ligasammensetning har stor innflytelse på økonomien i OBOS-ligaen, med 4-6 lag som rykker opp/ned hvert år ut fra resultater i kvalifisering. I tillegg har det vært flere store klubber som tradisjonelt har vært i Eliteserien, som har vært i OBOS de siste tre årene. Brann og Stabæk i 2022 og Vålerenga og Stabæk i 2023 bidro til å trekke opp inntektene. At Vålerenga var i OBOS i 2023 ga ringvirkninger på tvers av ligaen, med flere klubber som rapporterte om økte billettsalg. At osloderbyet Vålerenga – Lyn var tilbake, på Ullevål som det historisk har vært, var et eksempel som skapte engasjement. Totalt bidro ligasammensetning alene til en økning i inntekter fra 2023 til 2024 på 42 mNOK, som innebærer at klubbene som spilte i OBOS-ligaen begge år stod for 11 mNOK av økningen.

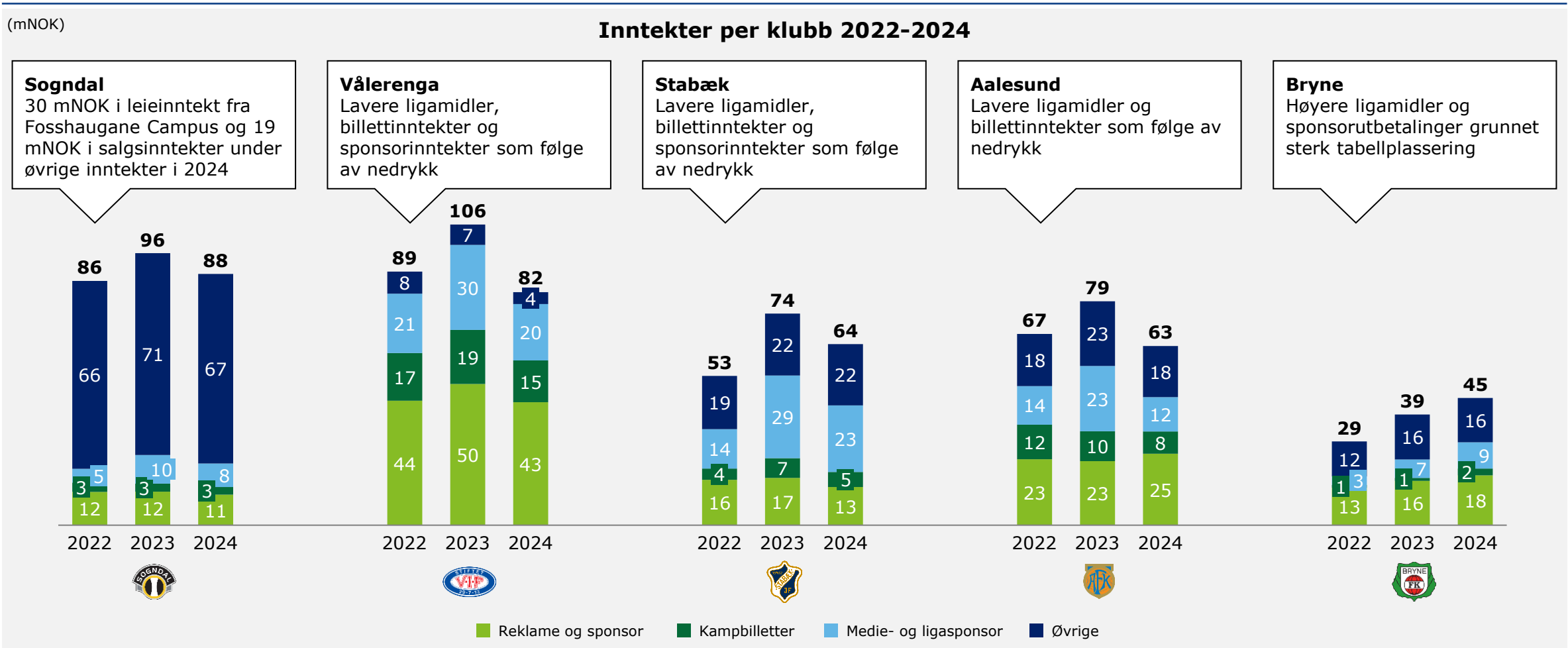

Merk at gevinst fra spillersalg ikke betraktes som inntekter, men omtales i kapittelet «Spillerlogistikk». Tallene er ikke inflasjonsjustert.

1) Øvrige inntekter består av leieinntekter, medlems- og aktivitetssinntekter, andre salgsinntekter og annet. Mer info i vedlegg 1.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 – 2024)

Inntekter | Per klubb i OBOS-ligaen (1/3)

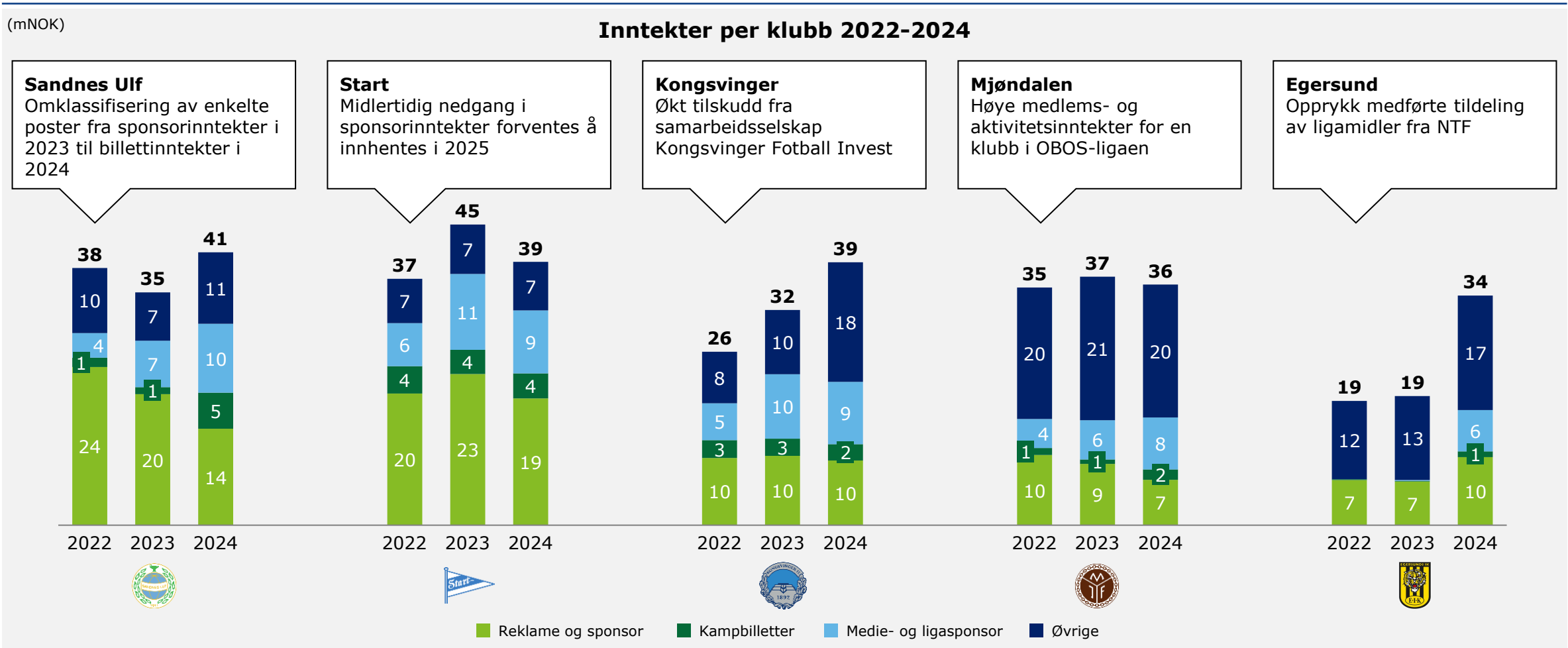
10 av 16 klubber i OBOS-ligaen hadde økte inntekter i 2024 sammenlignet med 2023

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 - 2024)

Inntekter | Per klubb i OBOS-ligaen (2/3)

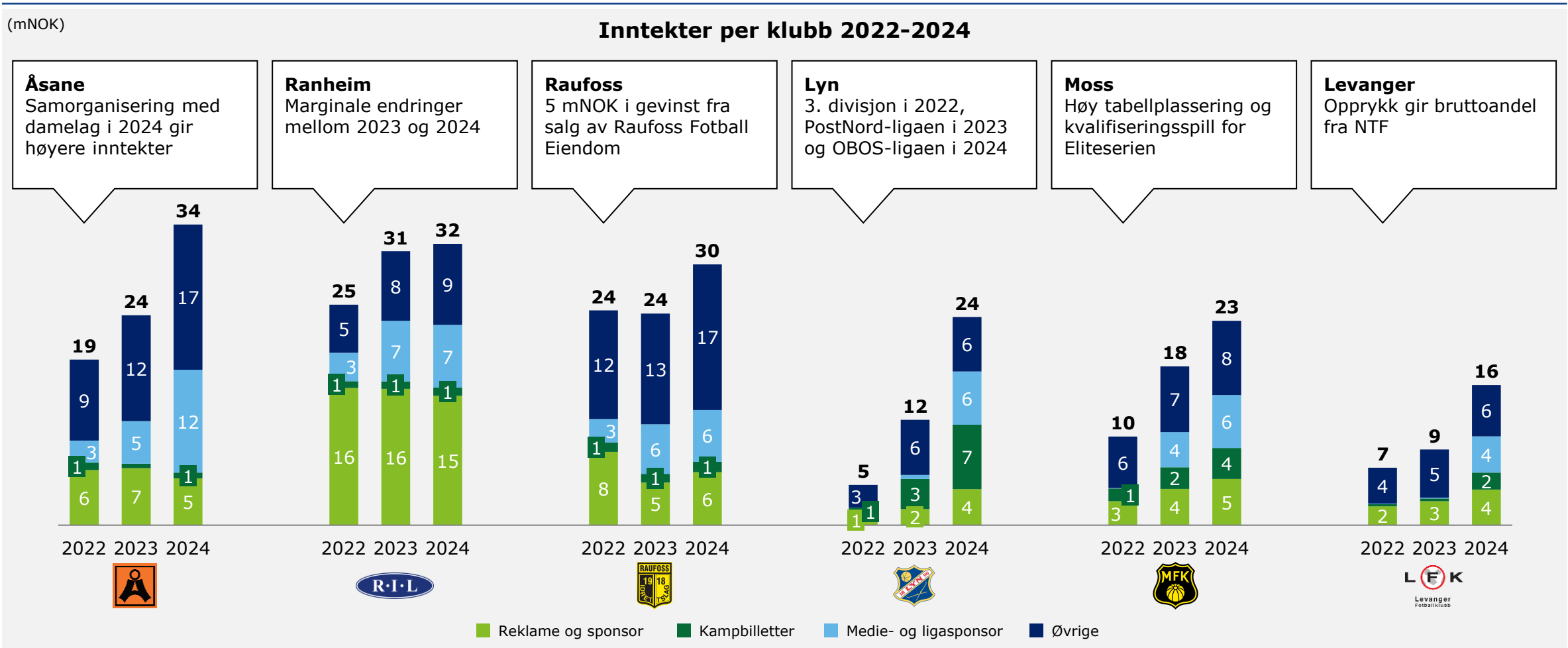
10 av 16 klubber i OBOS-ligaen hadde økte inntekter i 2024 sammenlignet med 2023

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 - 2024)

Inntekter | Per klubb i OBOS-ligaen (3/3)

10 av 16 klubber i OBOS-ligaen hadde økte inntekter i 2024 sammenlignet med 2023

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 - 2024)

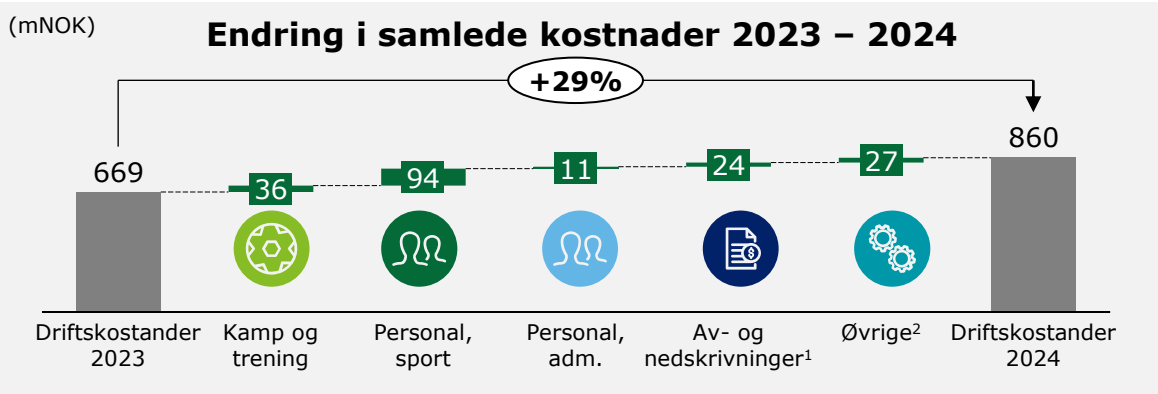
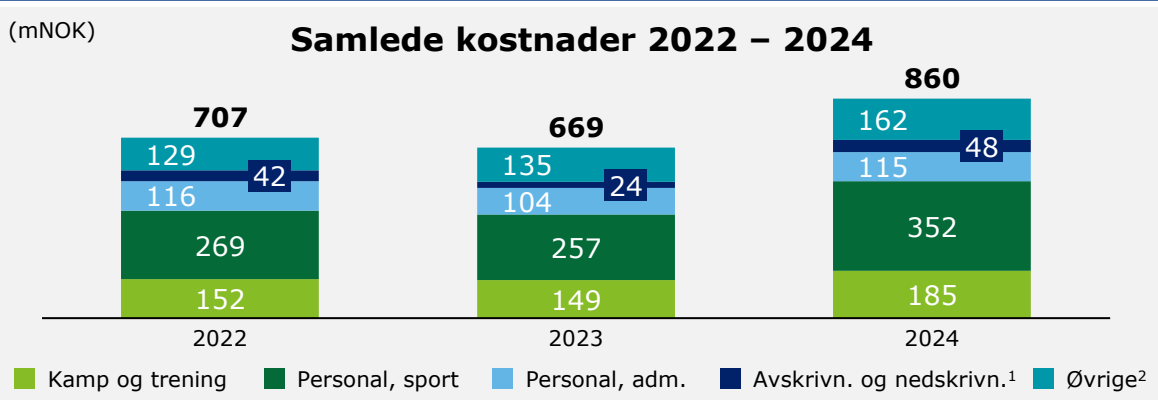
Kostnader | OBOS-ligaen samlet

Med Vålerenga, Stabæk og Aalesund sin inntreden økte kostnadene i OBOS-ligaen med hele 191 mNOK fra 2023 til 2024, og satte ny rekord på 860 mNOK

Det var ikke bare på inntektssiden at OBOS-ligaen satte ny all-time high. Også kostnadene i 2024 var på et nivå ligaen ikke har hatt tidligere med 860 mNOK. Økningen fra 2023 var på hele 191 mNOK. Alle kostnadsposter ble økt fra 2023 til 2024, men majoriteten av den totale økningen var drevet av 94 mNOK i økte personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat.

Som på inntektssiden forklarer ligasammensetning i stor grad endringene i kostnader. Ser en isolert på klubbene som spilte i OBOS i både 2023 og 2024 økte samlede kostnader med 40 mNOK, som vil si at klubbene som rykket opp og ned stod for resterende 151 i økte kostnader. At en stor klubb som Vålerenga rykket ned fra Eliteserien i 2023 og Brann i 2021 forklarer mye, og det viser også at til tross for nedrykk ble det beholdt et kostnadsnivå godt over snittet i OBOS-ligaen. Selv om Eliteserielubbene må ta store kostnadskutt ved å rykke ned til OBOS, satses det på å komme seg tilbake så raskt som mulig.

På samme måte som i Eliteserien er personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat den største kostnadsposten i OBOS-ligaen. Selv om lønnsnivået er lavere i OBOS enn i Eliteserien er det fortsatt her klubbene investerer mest for å styrke sportslige resultater. Kamp- og treningskostnader følger som den nest største kostnadsposten, som også er tett koblet til sportslig satsning, mens øvrige kostnader følger som den tredje største posten. At øvrige kostnader ligger tett opp mot kamp og trening i størrelse kan henge tett sammen med at flere OBOS-ligaklubber har høye inntekter fra andre aktiviteter enn kun fotball.

Merk at tap fra spillersalg ikke betraktes som driftskostnad, men omtales under «Spillerlogistikk». Tallene er ikke inflasjonsjustert.

1) Av- og nedskrivninger gjelder både spillerstall og fysisk infrastruktur, ettersom flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap med økonomiske interesser i overgangssaker, vil av- og nedskrivninger ikke reflektere et fullstendig bilde, 2) Øvrige kostnader består av administrasjonskost, reklame/sponsorkost, salgskost og andre kostnader. Mer info i vedlegg 1. Kilder: Regnskapspakke klubbisens for OBOS-ligaklubbene (2022 – 2024)

Kostnader | Per klubb i OBOS-ligaen (1/3)

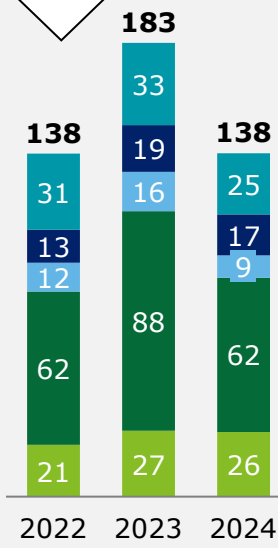
12 av 16 klubber i OBOS-ligaen hadde høyere kostnader i 2024 enn 2023

(mNOK)

Kostnader per klubb 2022-2024

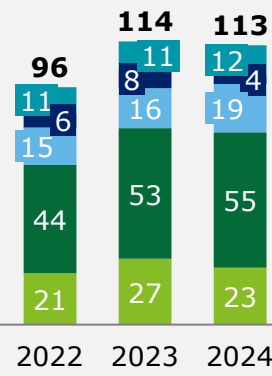
Vålerenga

Innstramming og kostnadskutt etter nedrykk fra Eliteserien

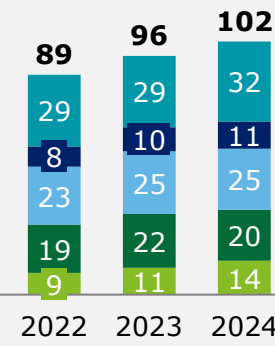
Stabæk

Lavere kamp og treningskostnader etter nedrykk fra Eliteserien

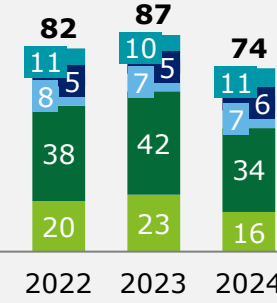
Sogndal

Finansielle kostnader ved eiendomsaktiviteter ikke inkludert i tallene

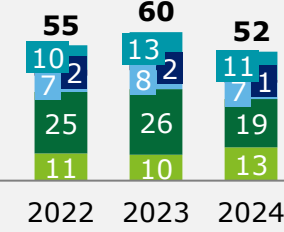
Aalesund

Kutt i kamp- og treningskostnader, samt personalkostnader etter nedrykk fra Eliteserien

Start

Kutt i personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat

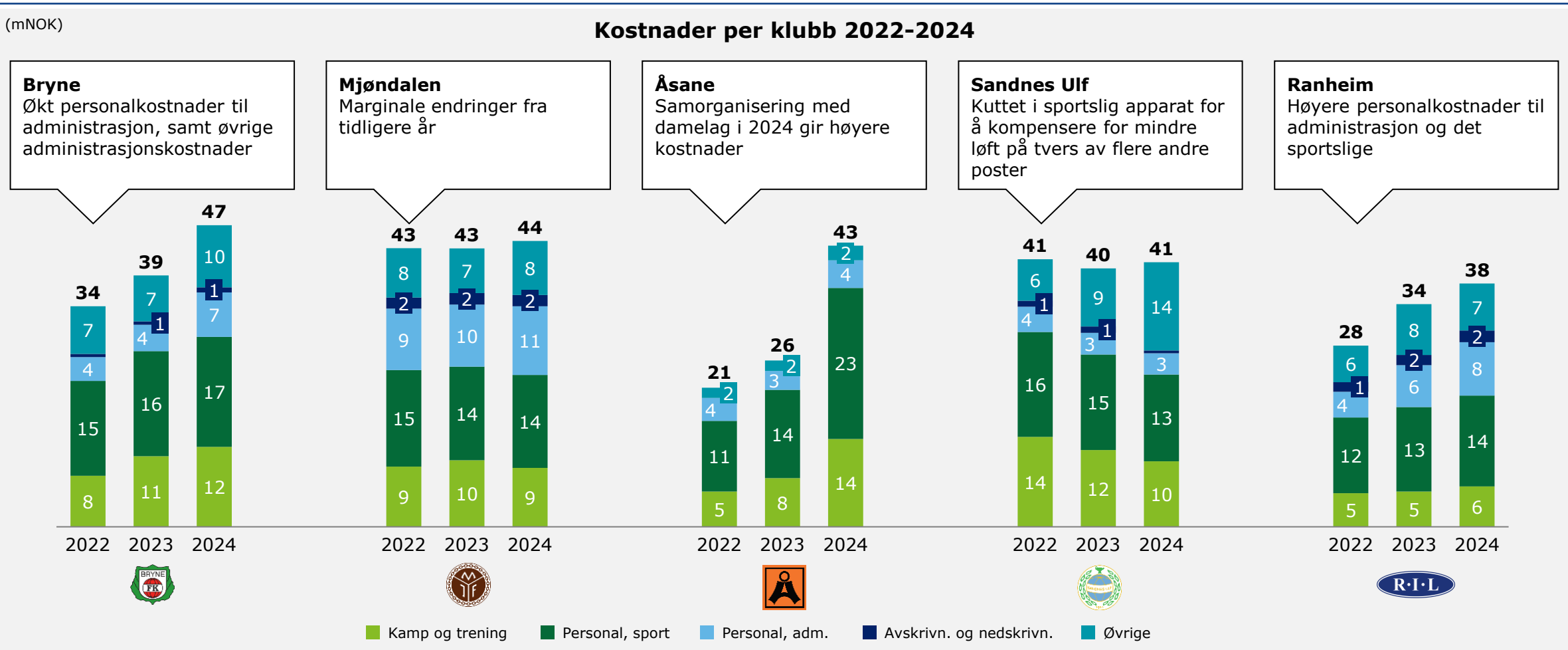

Kamp og trening Personal, sport Personal, adm. Avskrivn. og nedskrivn. Øvrige

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 - 2024)

Kostnader | Per klubb i OBOS-ligaen (2/3)

12 av 16 klubber i OBOS-ligaen hadde høyere kostnader i 2024 enn 2023

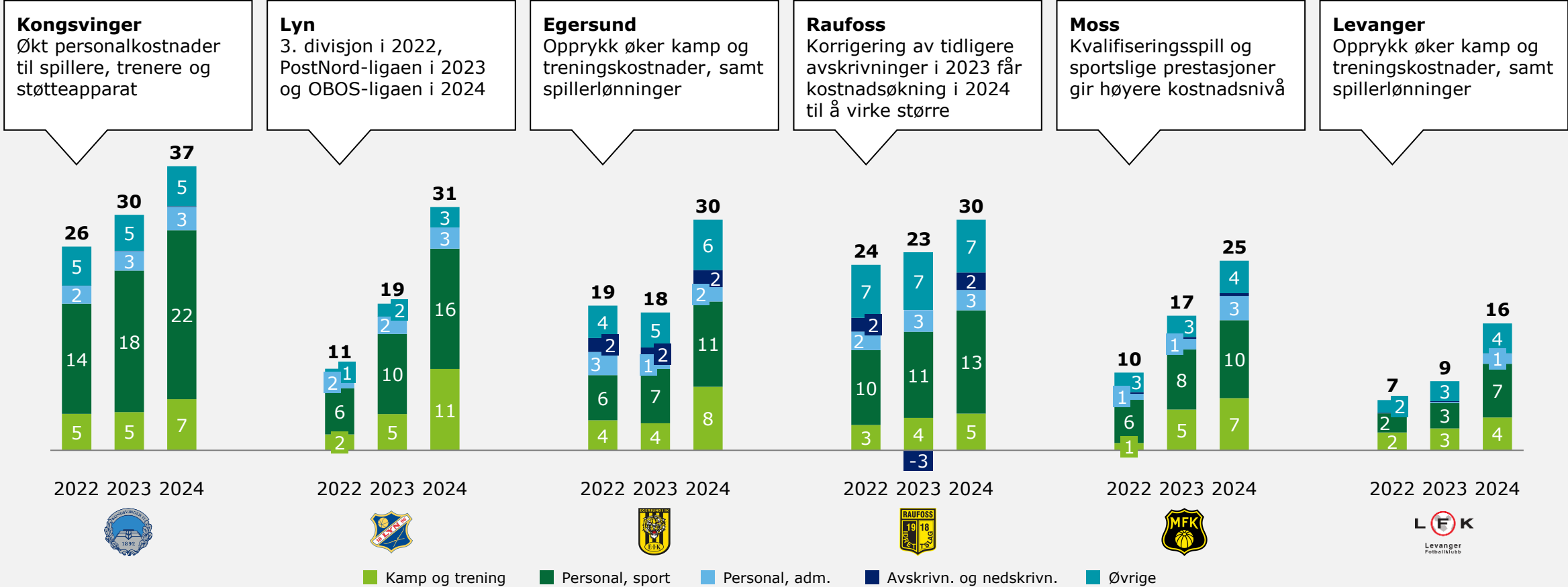
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 - 2024)

Kostnader | Per klubb i OBOS-ligaen (3/3)

12 av 16 klubber i OBOS-ligaen hadde høyere kostnader i 2024 enn 2023

(mNOK)

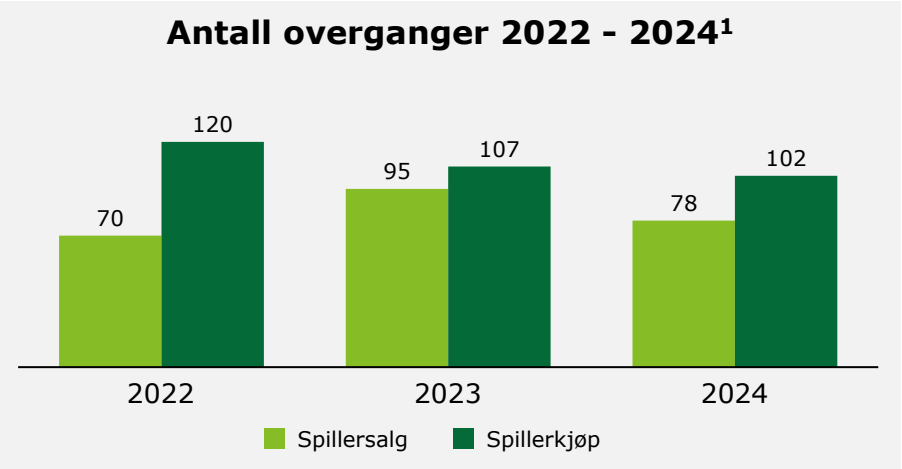
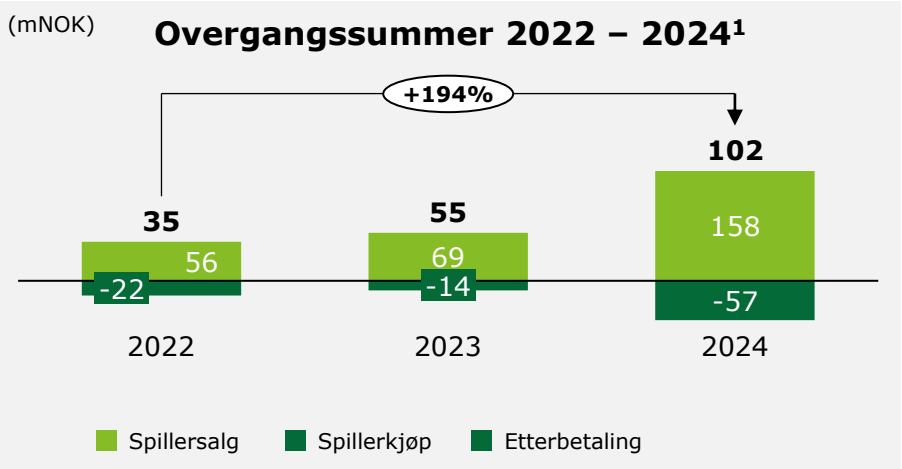
Kostnader per klubb 2022-2024

Kilder: Regnskapspakke klubbisens for OBOS-ligaklubbene (2022 - 2024)

Spillerlogistikk | OBOS-ligaen samlet

OBOS-ligaen merker medvinden i norsk fotball på samme måte som Eliteserien: OBOS-spillere har blitt attraktive kjøpsobjekter

OBOS-ligaen opplever mye av den samme medvinden som Eliteserien og norsk fotball generelt. Netto overgangssum fra spilleroverganger i 2024 på 102 mNOK er nesten en dobling fra 55 mNOK i 2023. Totale inntekter fra spillersalg var 158 mNOK i 2024, mens totale kostnader for spillerkjøp var 57 mNOK. Dette viser at spillere i OBOS-ligaen har blitt mer ettertraktete enn tidligere, som også viste seg ved enkeltsalg på nivå med Eliteserien i flere tilfeller. Forskjellene er, som i Eliteserien, store på tvers av klubbene med enkeltklubber som står for store andeler av de totale tallene for ligaen.

Eksempler var blant annet Sogndal og Vålerenga som solgte spillere til store klubber i utlandet (RB Salzburg og Lille). Sistnevnte Vålerenga påvirker den totale spillerlogistikken stort, med et nivå på både kjøp og salg godt over resterende klubber i ligaen. Ser en spesifikt på spillersalg står Vålerenga for 53 mNOK og Sogndal for 46 mNOK, til sammen 99 mNOK. De to klubbene stod med andre ord for 63% av totalsummen for spillersalg i ligaen.

Ser en på antall overganger styrkes hypotesen om at OBOS spillere er blitt mer attraktive, ettersom antall salg har gått mer ned enn antall kjøp fra 2023 til 2024. Dette ville isolert tilsi en negativ netto effekt, men når den er markant positiv betyr det at størrelsen på salgene betraktelig overgår kjøpene. På tvers av klubbene er gjennomsnittlig antall salg 4,9 og gjennomsnittlig antall kjøp 6,4 i 2024.

Overgangssum er proveny ved kjøp/salg av spillere, inkludert betinget og ubetinget overgangssum, treningskompensasjon, andre direkte kostnader, samt utbetaling til agenter, tidligere klubber, samarbeidsselskap og andre. Klubbene betaler full overgangssum ved kjøp men mottar ikke hele beløpet selv ved salg. Se vedlegg 2 for mer informasjon om hvordan spillerlogistikk påvirker regnskapet.

1) Tallene inkluderer kun permanente overganger innværende år. Inn- og utbetalinger for tidligere spilleroverganger og (ut)lån medregnes ikke.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 – 2024)

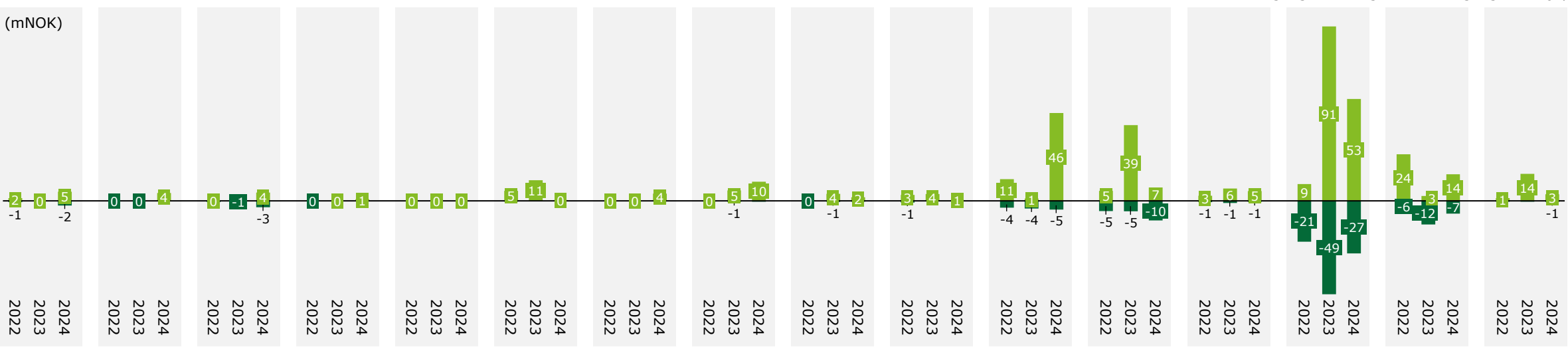
Spillerlogistikk | Per klubb i OBOS-ligaen

Vålerenga og Sogndal satte overgangsrekorder med sine salg av Andrej Illic og Edmund Baidoo. Blant resterende klubber var det høy aktivitet, men for betraktelig lavere summer

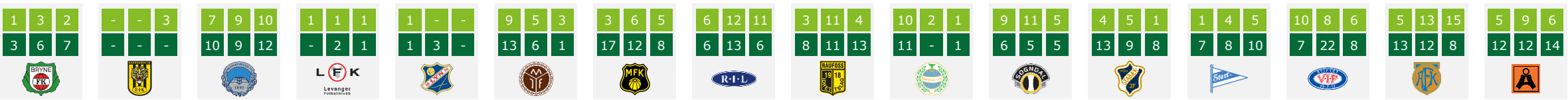
Ved å bryte spillerlogistikken ned per klubb er det tydelig at et fåtall klubber driver rekordnivåene på spillerlogistikk. De tre klubbene som rykket ned fra Eliteserien til OBOS-ligaen, Vålerenga, Aalesund og Stabæk, er alle blant klubbene med størst verdier på salg og kjøp. På tvers av andre klubber er det mer moderate nivåer, med et høyt antall kjøp for betydelig lavere summer og større fokus på Bosman²- og akademispillere.

Vålerengas salg av Andrej Illic på over 40 mNOK til Lille markerer det største salget som er gjort i OBOS-ligaen noensinne. At Sogndal nesten matchet dette med et salg av Edmund Baidoo på over 35 mNOK til den østeriske klubben RB Salzburg i samme sesong vitnet om en type overgangsaktivitet som ikke er sett i OBOS-ligaen tidligere.

Overgangssum spillere ut/inn¹

Antall spilleroverganger¹

1) Tallene inkluderer kun permanente overganger innværende år. Inn- og utbetalinger for tidligere spilleroverganger og (ut)lån medregnes ikke. 2) En profesjonell fotballspiller som kan signere for en ny klubb uten at den gamle klubben mottar overgangssum når spillerens kontrakt utløper. Kilder: Regnskapspakke klubblisens for eliteserieklubbene (2021 – 2023)

Resultat | OBOS-ligaen samlet

For første gang på flere år går OBOS-ligaen med underskudd til tross for et rekordår på overgangsfronten. Sett bort fra spillerlogistikk har det samlede underskuddet aldri vært større

På lik linje med Eliteserieklubbene har spillerlogistikk blitt en så viktig del av klubbdriften for OBOS-ligaklubber at resultat før spillerlogistikk begynner å bli et utdatert begrep. OBOS-klubbene sine resultater før spillerlogistikk vitner om en tydelig forventning om et betraktelig positivt bidrag fra spillerlogistikken, som gjør det viktig å se de to størrelsene samlet.

2024 markerer første gang de siste tre årene hvor OBOS-ligaen som helhet leverer et negativt resultat etter spillerlogistikk, som samlet ble -12 mNOK. Sammenlignet med 2023 er dette en nedgang på 48 mNOK. At resultatet ble negativt til tross for rekordstort bidrag fra spillerlogistikk i 2024 vitner om at enkelte klubber velger å budsjettere og drifte med et tydelig underskudd fra «tradisjonelle» inntekts- og kostnadsstrømmer, for deretter å regne med å hente dette inn fra spillerlogistikk. En slik strategi har vært suksessfulle for flere klubber i landet i flere år. Likevel innebærer dette høyere risiko, der sportslige resultater kan svinge og påvirke spillerlogistikk med umiddelbar virkning.

De store svingningene fra år til år påvirkes i stor grad av ligasammensetning, der underliggende inntekter, kostnader og spillerlogistikk har vist at dette fikk særlig stor påvirkning fra 2023 til 2024 for OBOS-ligaen.

På de to foregående sidene har vi presentert netto overgangssummer for spillere som kjøpes og selges, altså spillernes prislapp. Gevinst/tap fra spillerlogistikk er et langt mer komplisert begrep som tar hensyn til relaterte kostnader og følger regnskapsmessige prinsipper. Selv om begge disse begrepene refererer til spilleroverganger og det er en klar kobling mellom dem, vil man ikke se en 1:1 sammenheng uten en dypere forståelse av den underliggende informasjonen. Se vedlegg 2 for mer detaljert forklaring.

1) Resultat etter spillerlogistikk inkluderer gevinst/tap/kostnader fra spillerlogistikk og salg av driftsmidler/andre immaterielle eiendeler, 2) Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap/kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk. Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022 – 2024)

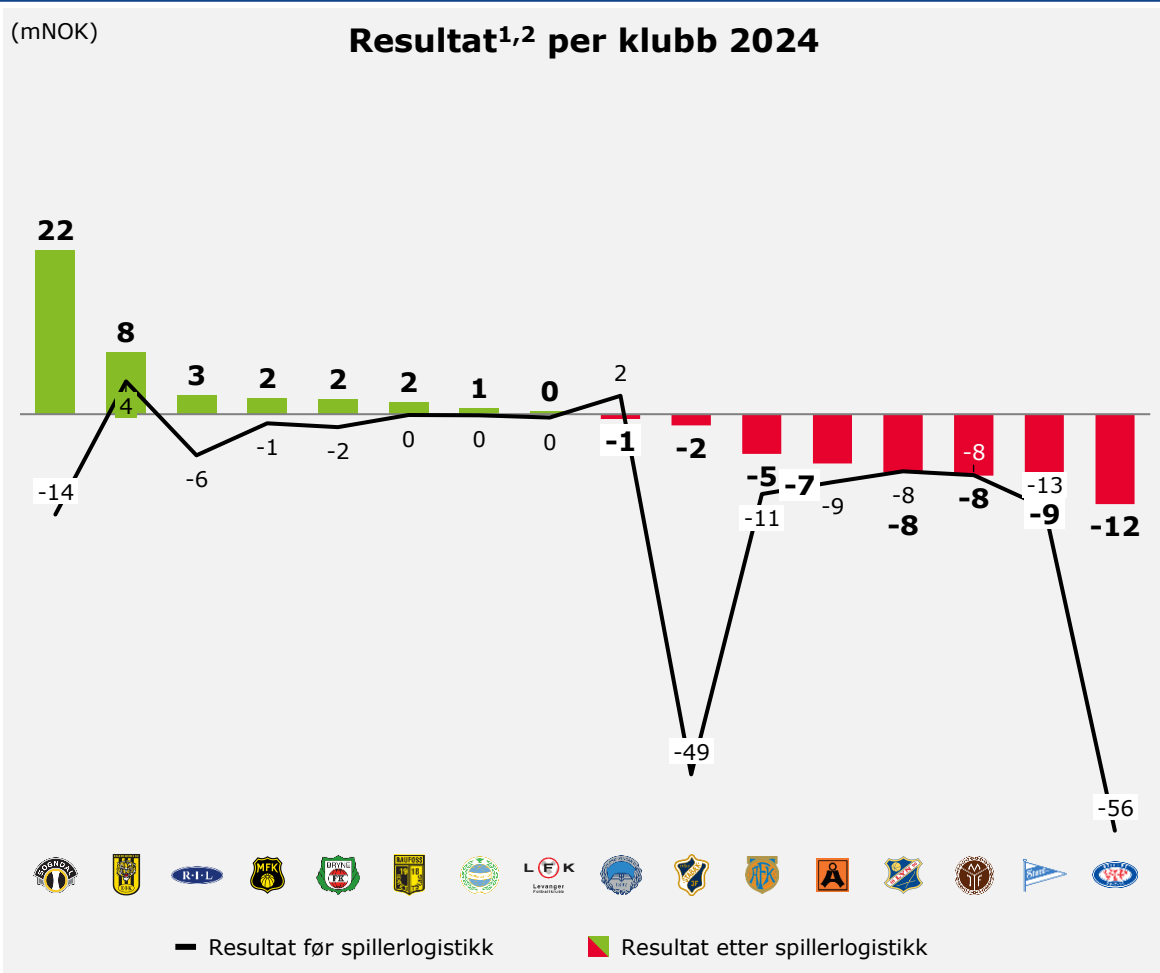
Resultat | Per klubb i OBOS-ligaen

Resultat per klubb vitner om at også OBOS-klubbene hviler på spillerlogistikk for å ikke gå med underskudd. Spesielt de store klubbene med tilknytning til Eliteserien skiller seg ut

Ved å bryte ned resultat for 2024 før og etter spillerlogistikk blir det tydelig at spillerlogistikk blir sett på som en netto positiv inntektsstrøm også for OBOS-klubbene. Kun tre klubber (Kongsvinger, Lyn og Mjøndalen) har et netto negativt bidrag fra spillerlogistikk. De største positive bidragene i 2024 står Stabæk (+47 mNOK), Vålerenga (+44 mNOK) og Sogndal (+36 mNOK) for.

De samme tre klubbene leverer det laveste resultatet før spillerlogistikk, som tydelig viser en ambisjon og selvsikkerhet i det å generere positive netto bidrag fra spillerlogistikk. Likevel er Vålerenga den klubben som leverer det største underskuddet på tvers av ligaen. Av de tre klubbene som rykket ned fra Eliteserien går ingen med positivt resultat verken før eller etter spillerlogistikk. Det ble med andre ord satset hardt på å rykke opp igjen på første forsøk, noe kun Vålerenga evnet til slutt. Stabæk skiller seg ut med et stort positivt bidrag fra spillerlogistikk til tross for salg på kun 7 mNOK. Dette skyldes en stor realisering av inntekter fra tidligere spillerkontrakter på 50 mNOK i 2024.

På den andre siden av skalaen er Sogndal klubben med størst overskudd etter spillerlogistikk, hvor salget av Baidoo bidro stort. Egersund og Kongsvinger var de eneste klubbene i ligaen som leverte positive resultat også før spillerlogistikk, mens syv klubber leverer positivt resultat etter spillerlogistikk. Dette er en nedgang fra 2023, der 13 klubber leverte overskudd.

1) Resultat etter spillerlogistikk inkluderer gevinst/tap/kostnader fra spillerlogistikk og salg av driftsmidler/andre immaterielle eiendeler, 2) Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap/kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk. Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2024)

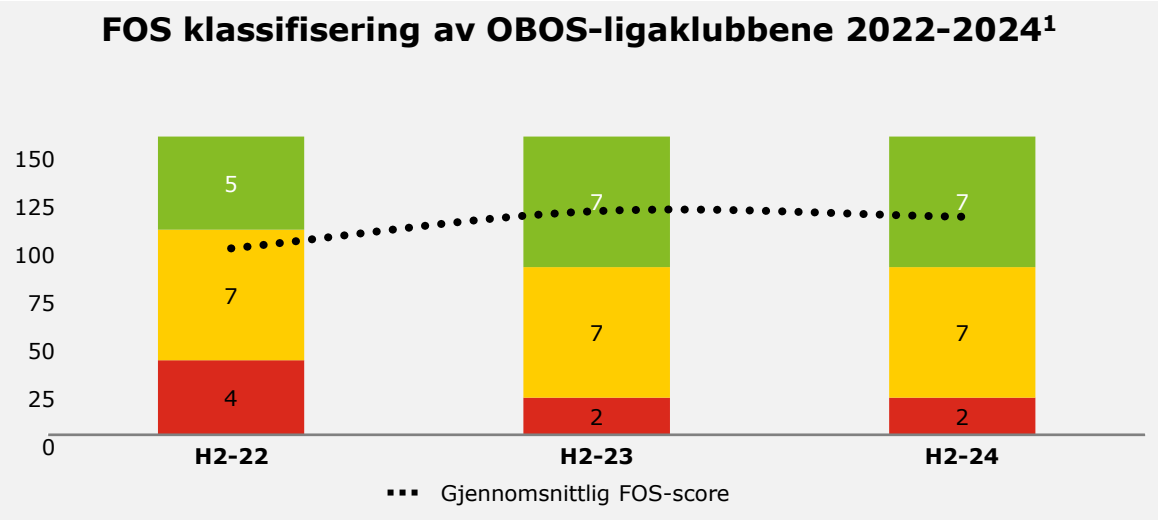
Finansiell oppfølging | Utvikling i oppfølgingssystem (FOS)

NFF sin FOS klassifisering viser en liten økning for OBOS-ligaen som helhet, men på tvers av klubbene er det store bevegelser. Start forbedrer seg betydelig tross fortsatt rød sone, mens Vålerenga merker forskjellen på OBOS og Eliteserien

I NFF sin FOS klassifisering ender OBOS-ligaen som helhet med et gjennomsnitt på 117 i 2024, en marginal nedgang fra 120 i 2023, men bedre enn 100 i 2022. Syv klubber ligger i NFF sin grønne sone, syv stykker i gul sone og to i rød sone. Egersund og Start er de som ligger i rød sone og fortsatt er underlagt en økonomisk handlingsplan fra NFF.

Ser en på den underliggende utviklingen var Levanger og Start klubbene som økte sin score mest etterfulgt av Moss og Ranheim. Start har slitt tungt med økonomien de siste årene, og ble i juni 2024 «reddet» av en avtale med amerikanske investorer som løste klubbens utfordringer knyttet til negativ egenkapital og langsiktig finansiell stabilitet. Dette er i tråd med den økonomiske handlingsplanen fra NFF som de fortsatt må følge inntil de trer ut av rød sone.

Klubbene som rykket opp til OBOS-ligaen i 2023 (Egersund, Lyn og Levanger) opplevde alle en forbedring i FOS score, mens klubbene som rykket ned fra Eliteserien (Vålerenga, Stabæk og Aalesund) får en betydelig lavere score. Dette viser utfordringen med den økonomiske forskjellen mellom Eliteserien og OBOS-ligaen, og det strategiske valget klubbene må gjøre når de rykker ned – «all in» for å rykke direkte opp og risikere å falle betraktelig i FOS score dersom det ikke lykkes, eller stabilisere økonomien og potensielt redusere sjansene for opprykk? Vålerenga gikk for førstnevnte og klarte opprykket.

FOS-score er en indikator på økonomisk tilstand med skala fra -114,5 til 240 poeng. Beregning av FOS-score, og den tilhørende plasseringen i grønn (>130 poeng), gul (>65 poeng) eller rød sone er basert på følgende elementer og vekting:

Totalkapitalrentabilitet (4%), resultat før skatt (11%), bærekraftig resultat (11%), personalkostnader (4%), arbeidskapital i % av omsetning (10%), likviditetsgrad 1 (30%) og egenkapitalandel (30%).

Klubber i rød sone må utvikle en handlingsplan under administrasjonen av NFF for å etablere seg i gul sone innen en 3-års periode. Hvis ikke klubbene leverer på denne handlingsplanen eller delmålene som er satt i denne innen de avtalte tidsfristene kan det komme konsekvenser fra NFF.

H2-2024

	193
	178
	170
	161
	148
	143
	131
	128
	127
	120
	103
	88
	87
	68
	26
	-4

1) Noe avvik fra de halvårslige klubblisensrapportene forekommer da vi ser på klubber i OBOS-ligaen foregående halvår fremfor kommende halvår (H2-2024 inkluderer her Vålerenga, Bryne, Levanger og Sandnes Ulf istedenfor Lillestrøm, Odd, Hødd og Skeid) Kilder: Regnskapspakke klubblisens for OBOS-ligaklubbene (2022-2024)

OBOS LIGAEN

1 Introduksjon til OBOS-ligaen 3

2 Finansielt dypdykk 5

Inntekter

Kostnader

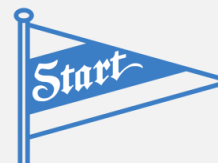
Spillerlogistikk

Resultat

FOS

3 **Klubbene** 19

4 Vedlegg 36

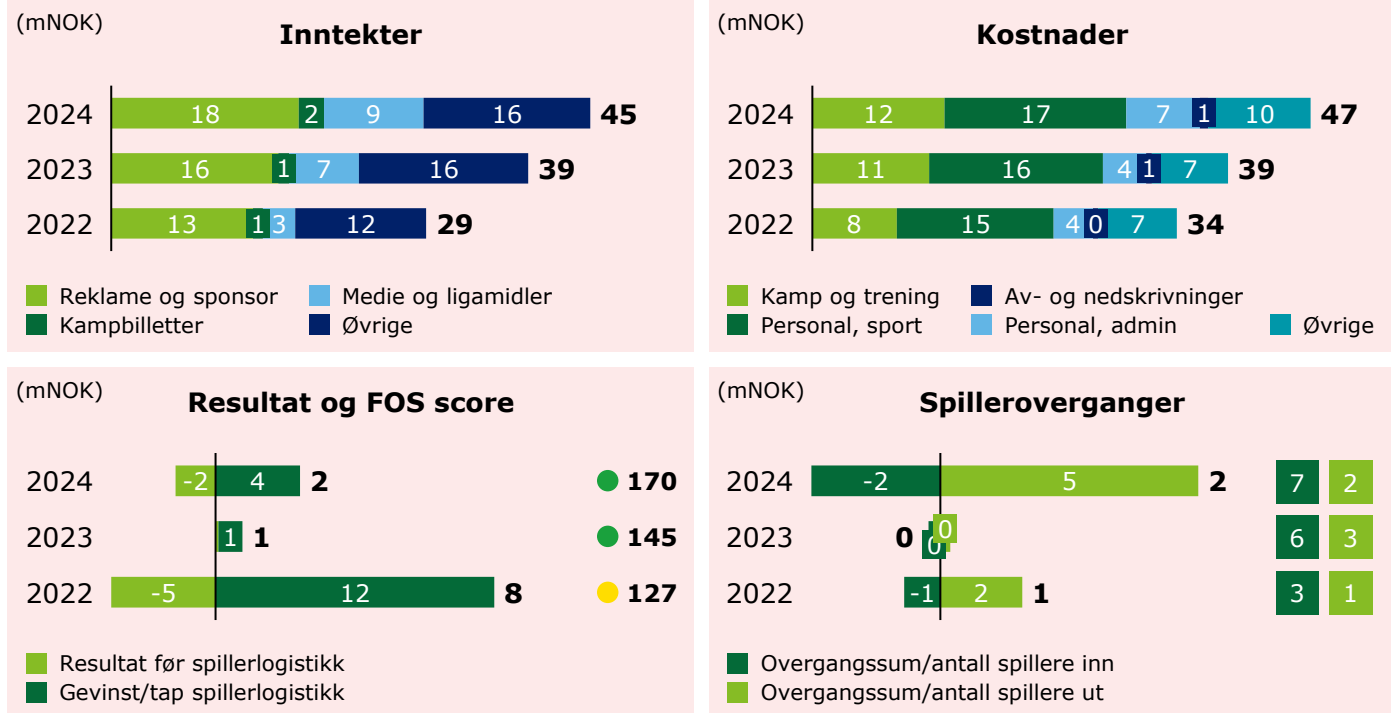

BRYNE FK

- Jærsk jubel etter opprykk

2024 ble en god sesong for Bryne med en andreplass i OBOS-ligaen. Tabellplasseringen bidro til høyere andel bonusutbetalinger fra sponsorer, samt høyere bruttoandel fra NTF under ligamidler, og inntekt økte følgelig med 6 mNOK. Samtidig steg kostnader jevnt over, men særlig 3 mNOK økte personalkostnader, hovedsakelig pga. økte prestasjonsbonuser (tabellplassering og opprykk). Videre var det 3 mNOK høyere andre kostnader som også for det meste er relatert til sport. Dvs. kostnader ifb. med treningsleir, øvrige reisekostnader, kantinekostnader samt økte kostnader til støttesystemer knyttet til sport. Bryne er konservative på overgangsmarkedet og ender med et positivt resultat etter spillerlogistikk på 2 mNOK, og grønn FOS sone for andre år på rad.

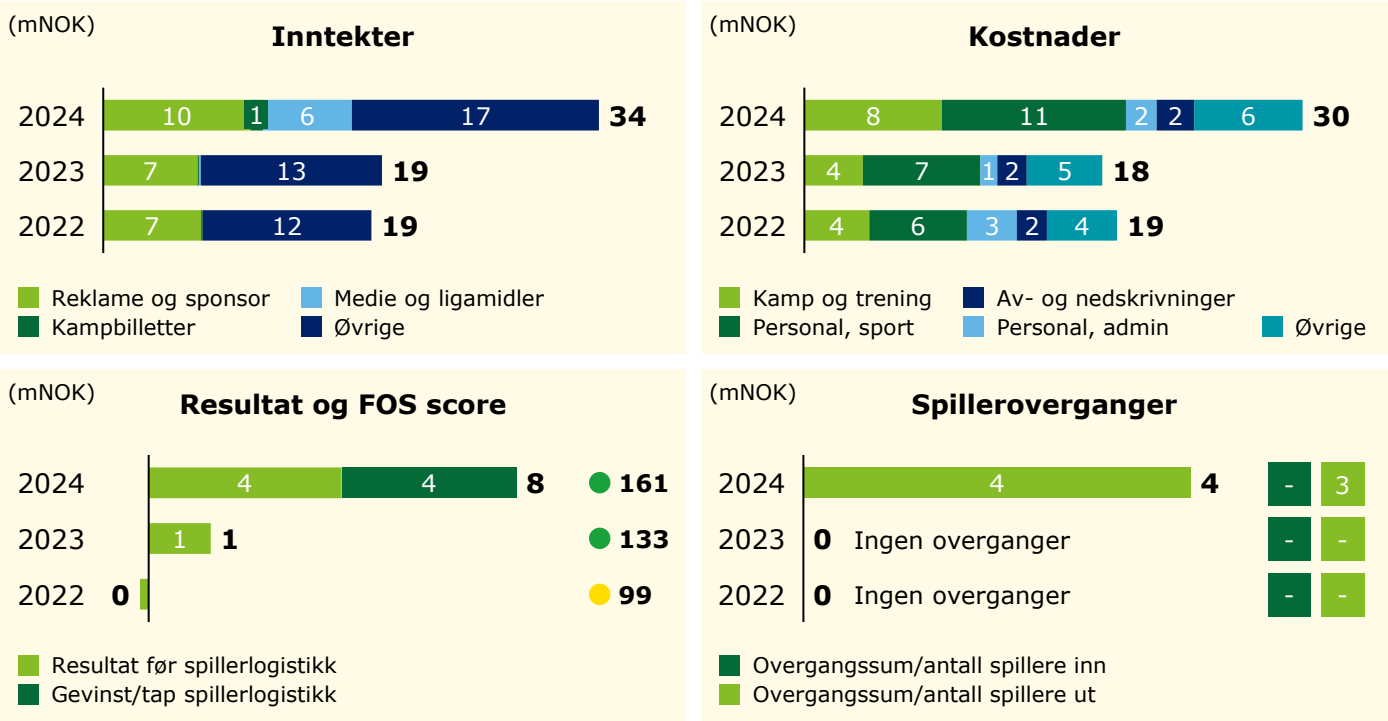

EGERSUNDS IK

- Viste muskler i OBOS-debut

OBOS-liga comeback gir umiddelbar effekt på inntekter i Egersund, som fikk 3 mNOK høyere sponsorinntekter, og andel av ligamidler fra NTF, som kun klubber i Eliteserien og OBOS-ligaen får, på 6 mNOK. En 1 mNOK økning i medlems- og aktivitetsinntekter, samt en gave på 5 mNOK fra Frode Teigen bidro også til å øke inntekter i 2024. Opprykket medførte også 4 mNOK høyere variable kamp og treningskostnader og 4 mNOK høyere personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat. Med salg av blant annet Helmersen til Bodø/Glimt oppnådde Egersund et resultat etter spillerlogistikk på 8 mNOK og befant seg i grønn FOS sone i 2024.

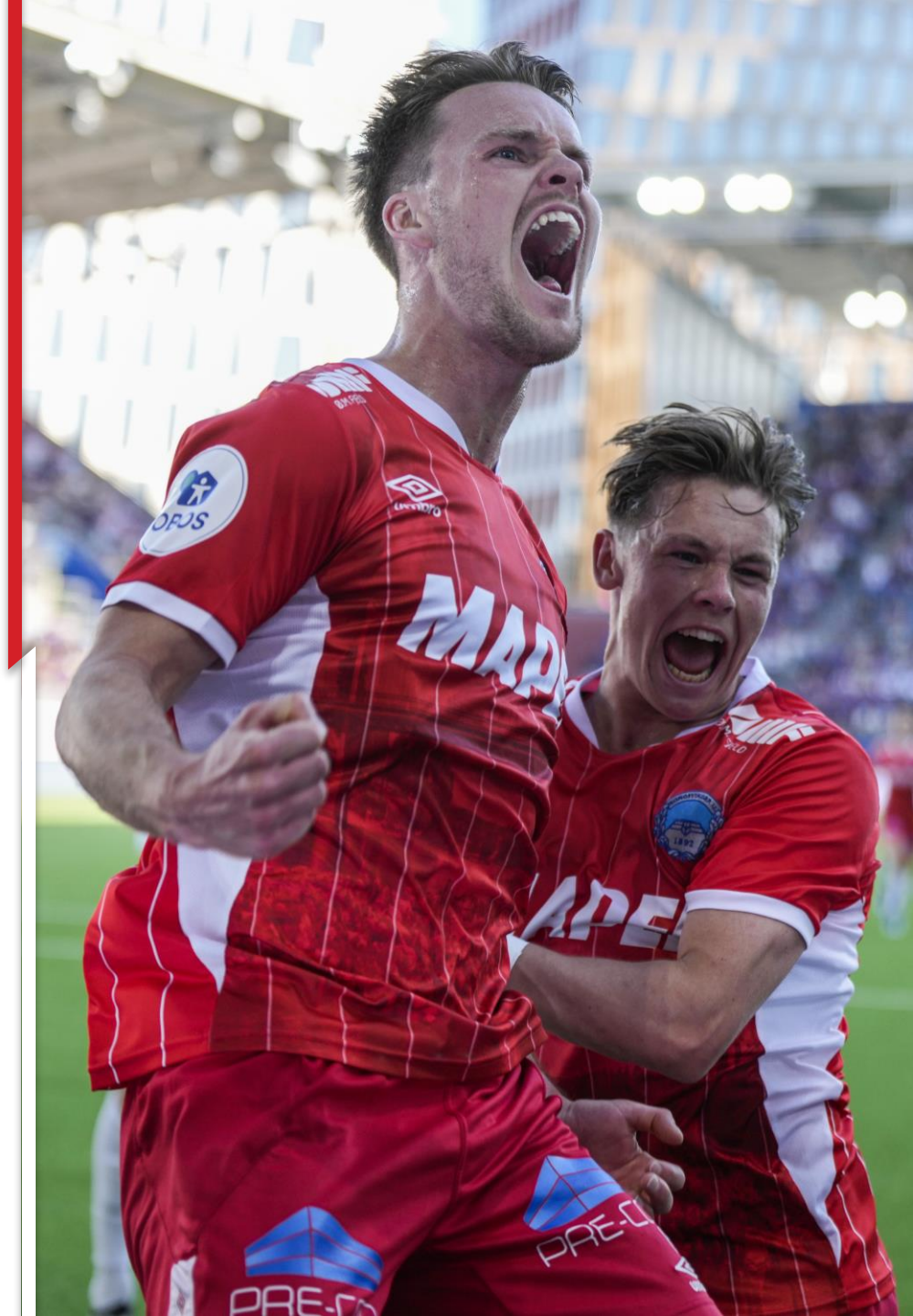
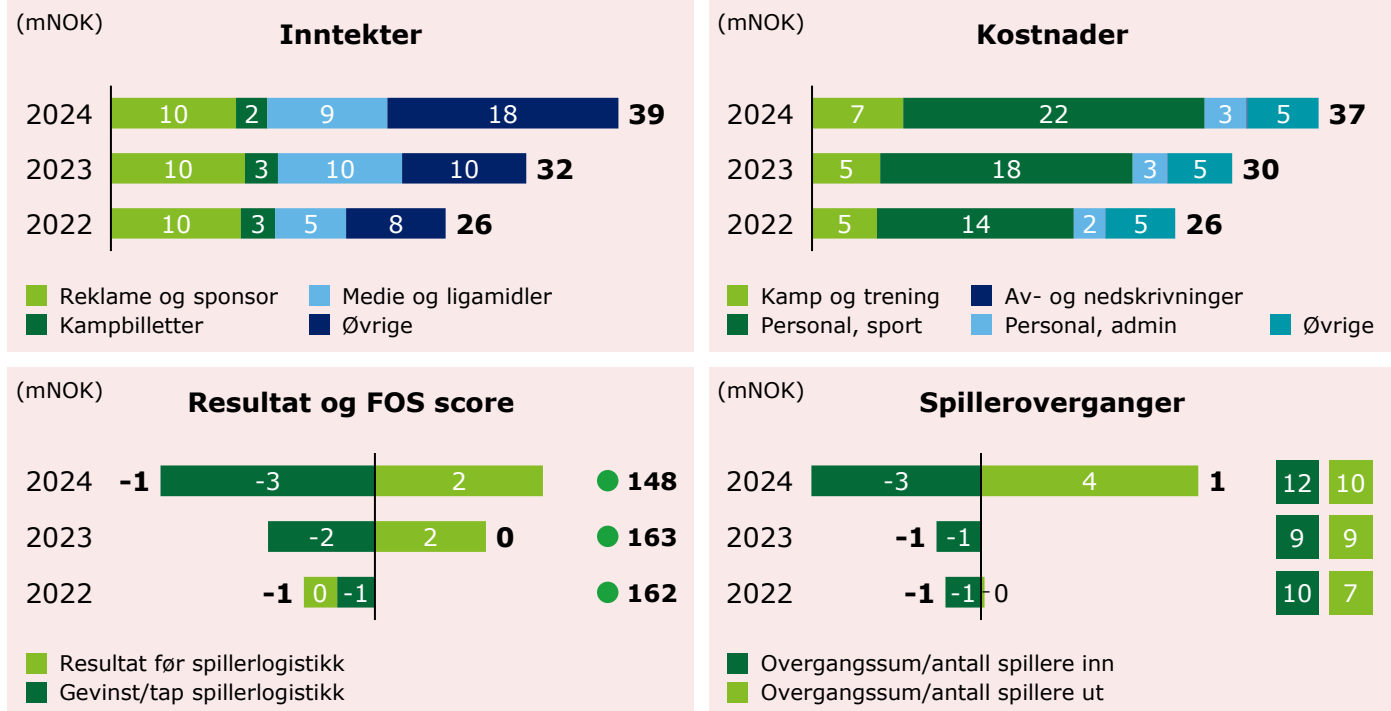

KONGSVINGER IL TOPPFOTBALL

- Bygger lag og forventninger

Kongsvinger opplevde relativt små endringer i inntekter i 2024, utenom en 8 mNOK økning i øvrige inntekter. Økningen kom hovedsakelig av en større tildeling av midler fra samarbeidsselskap Kongsvinger Fotball Invest enn foregående år. Tilskuddet bidro til å holde inntekter høyere enn kostnader, der veksten var drevet av 2 mNOK høyere variable kamp og treningskostnader samt 4 mNOK høyere personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat. Salg av Hellan til Brann bidro til netto positivt salg i 2024, til tross for dyrere spillerkjøp enn tidligere år. Oppsummert er 2024 nok et økonomisk stabilt år for Kongsvinger, som er den eneste OBOS-klubben som har vært utelukkende i grønn FOS-sone siden 2015.

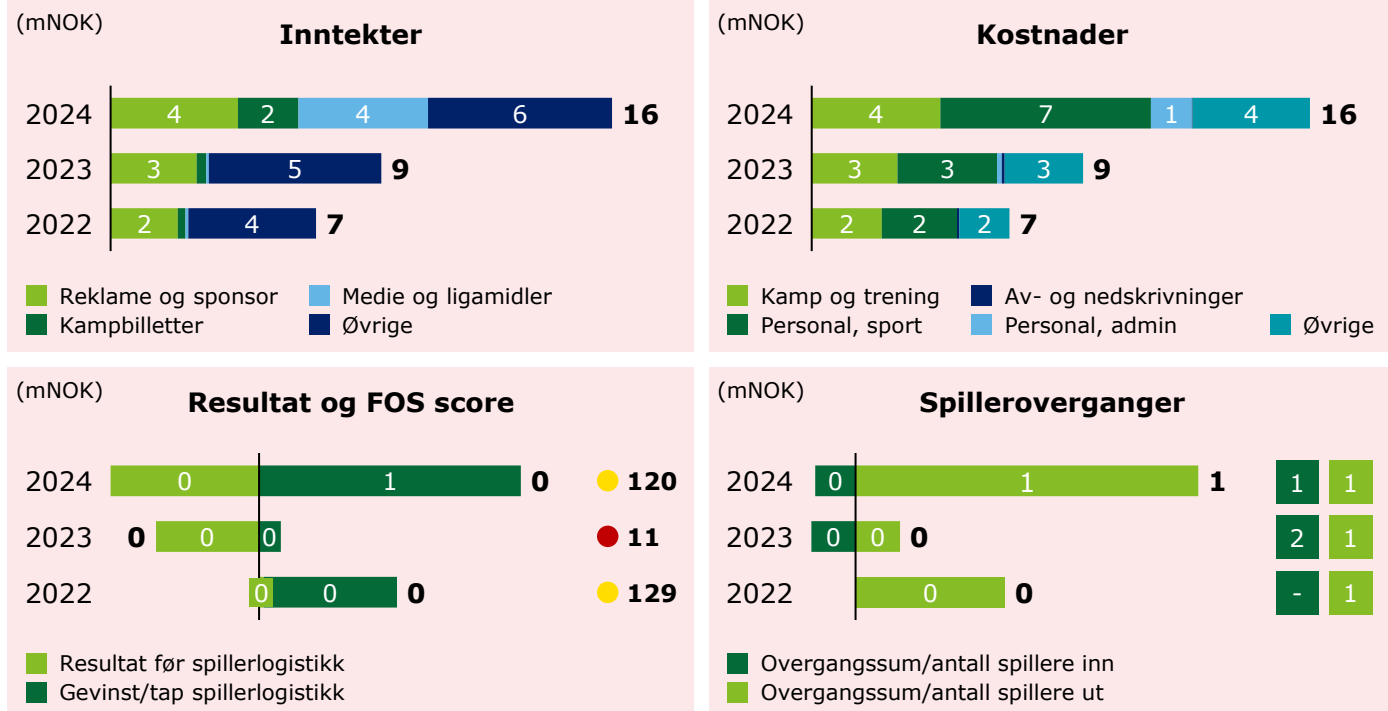

Levanger
Fotballklubb
Fotballklubb

LEVANGER FK

- Marginene imot i siste kamp

I 2024 gjorde Levanger sin inntreden i OBOS-ligaen. Opprykket medførte 1 mNOK økning i sponsorinntekter, 2 mNOK økning i billettinntekter og 1 mNOK økning i medlemsinntekter og andre salgsinntekter. I tillegg mottok Levanger bruttoandel fra NTF på 4 mNOK som klubber i PostNord-ligaen ikke får. Opprykk stiller også høyere krav til anlegg og tropp, og klubben så i 2024 1 mNOK høyere kamp og treningskostnader, samt 4 mNOK høyere personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat. Totalt innebærer dette at Levanger sitt resultat holdt seg stabilt fra året før. FOS-score økte hele 109 poeng fra fjoråret, mest av samtlige OBOS-klubber. Poeng-økningen skyldes i stor grad bedre likviditetsgrad og egenkapitalandel enn før.

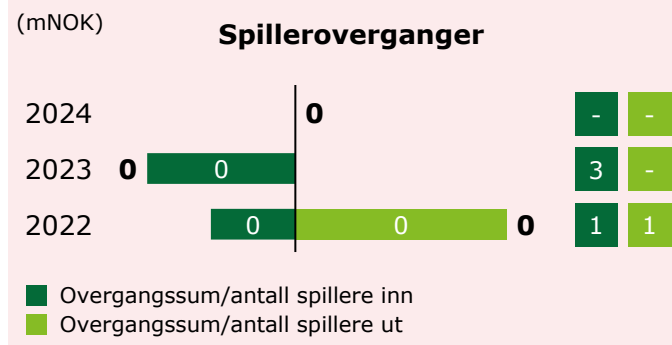
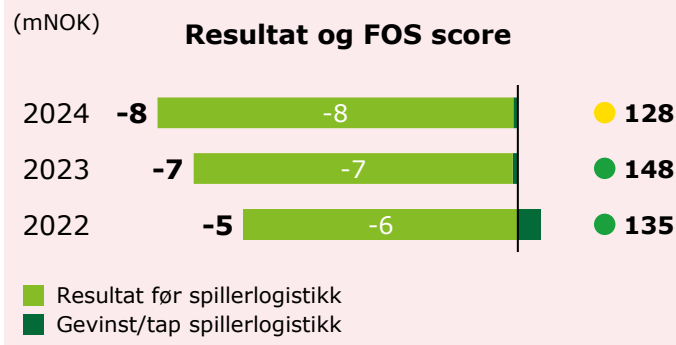
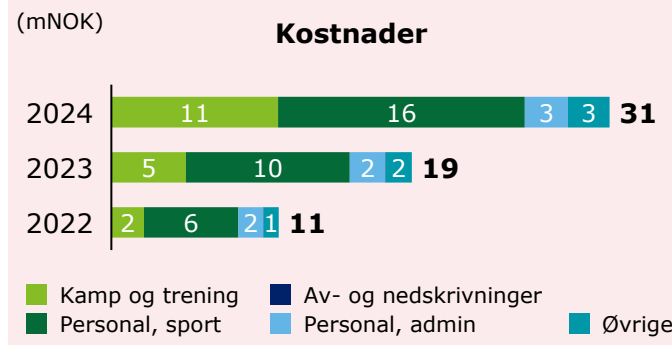
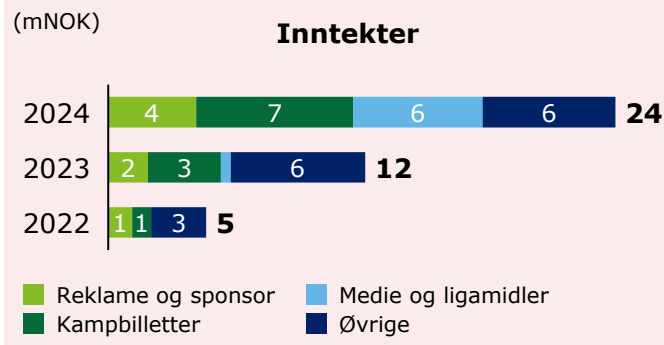

LYN FOTBALL

- Opp og frem

Lyn fortsetter den positive utviklingen, og med to opprykk på to år doblet klubben inntektene fra 2023 til 2024. Opprykket medførte høyere sponsorinntekter og billettinntekter, samt ligamidler fra NTF kun tildelt klubber i Eliteserien og OBOS-ligaen. Lyn fortsatte å investere i klubben i 2024, der størst utslag var 4 mNOK høyere variable kamp og trening kostnader, 3 mNOK høyere personalkostnader til spillere, 2 mNOK høyere personalkostnader til trenerapparat og 2 mNOK i leie av faste trenings- og kampfasiliteter. Oslo-klubben har hatt negative resultater de siste tre årene, men god arbeidskapital, likviditetsgrad og egenkapitalandel bidrar til at klubben likevel er rett utenfor grønn FOS sone.

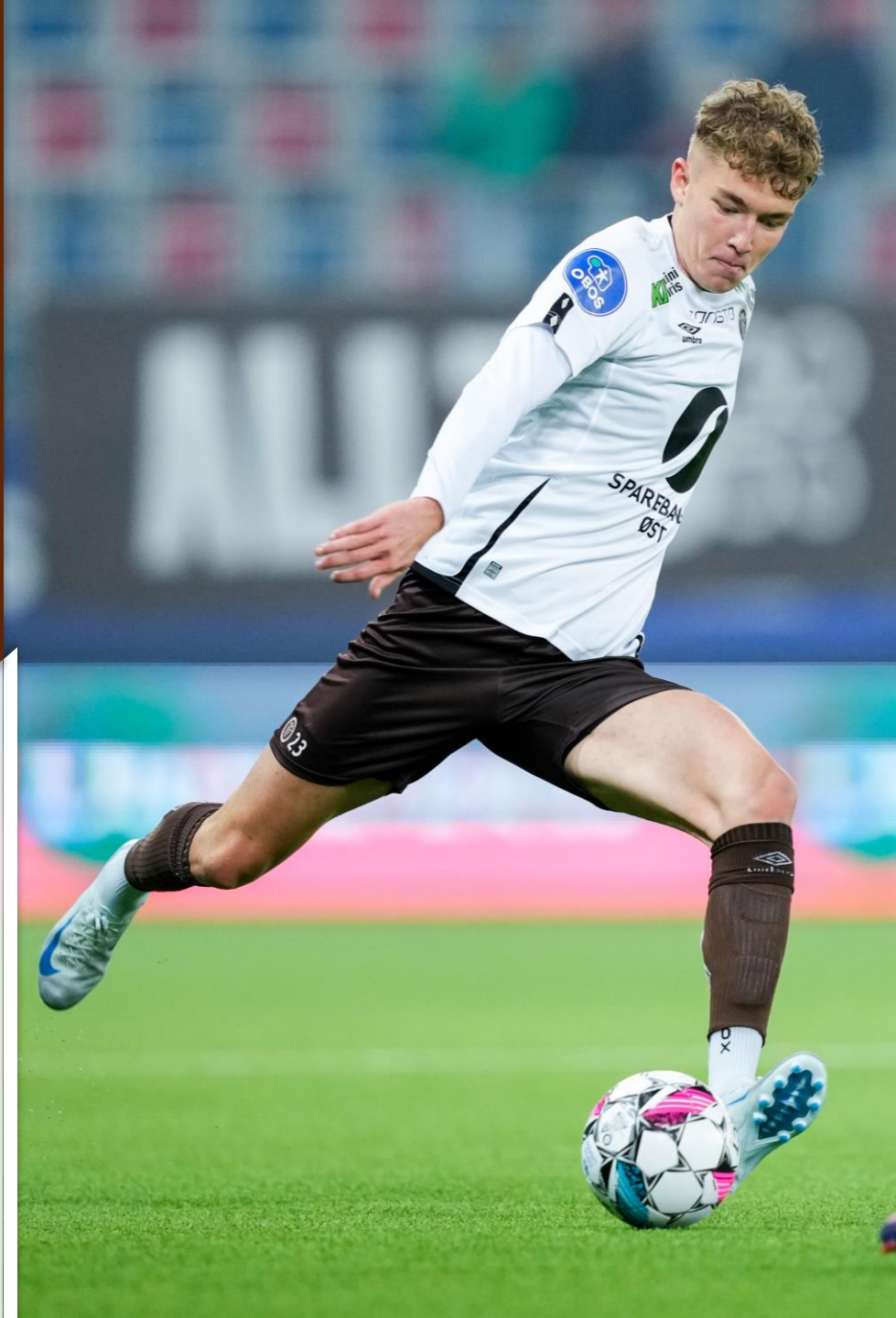
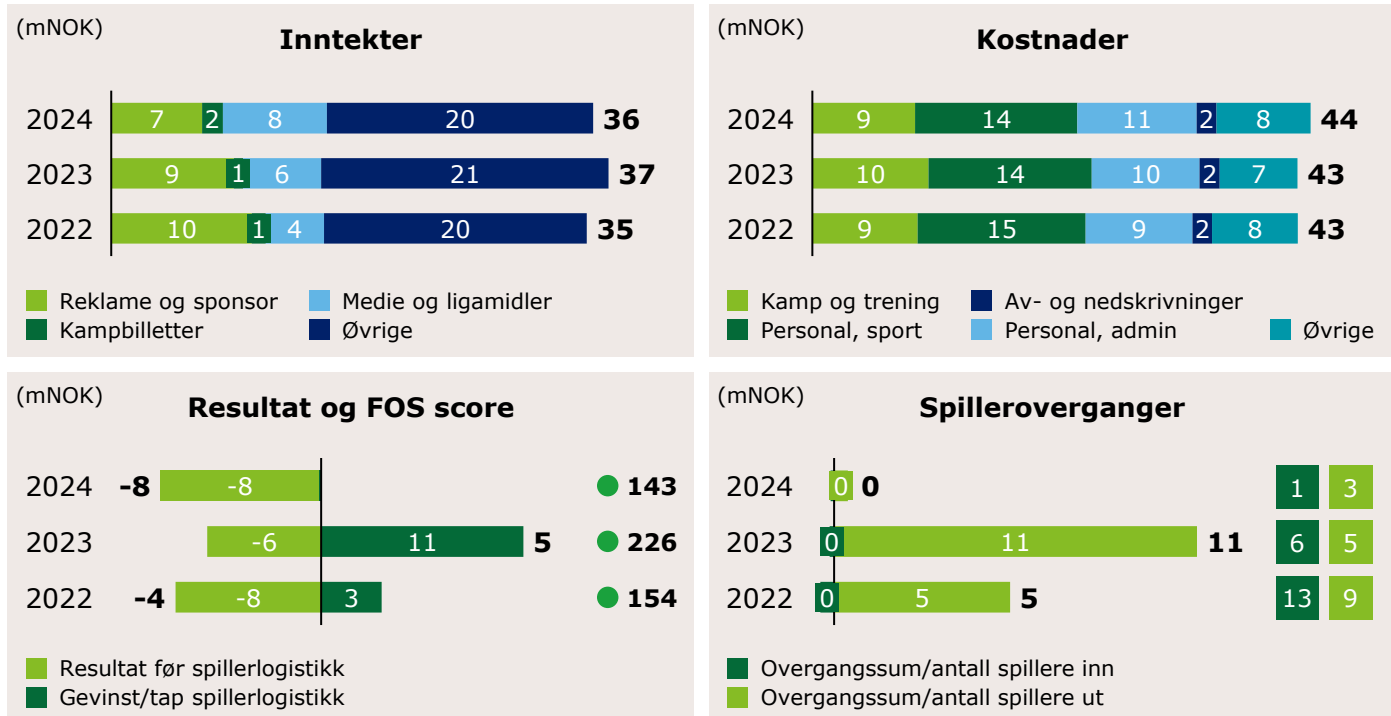

MJØNDALEN IF FOTBALL

- Trosset nedrykkspøkelset på tampen

2024 inntektene til Mjøndalen falt marginalt tilbake fra fjoråret og kom inn på totalt 36 mNOK. Fallet skyldes 2 mNOK lavere sponsorinntekter og 1 mNOK lavere gaver og tilskudd, men motvirkes av 2 mNOK i økte medie og ligamidler. Klubben hadde spesielt høye medlems- og aktivitetsinntekter for en OBOS-klubb på 14 mNOK, under øvrige inntekter. Kostnadssiden holdt seg relativt stabil, med en beskjeden økning på 1 mNOK. Med små kjøp og salg endte resultatet etter spillerlogistikk på -8 mNOK, men en høy likviditetsgrad og egenkapitalandel gjorde at klubben forble i grønn FOS-sone også i 2024.

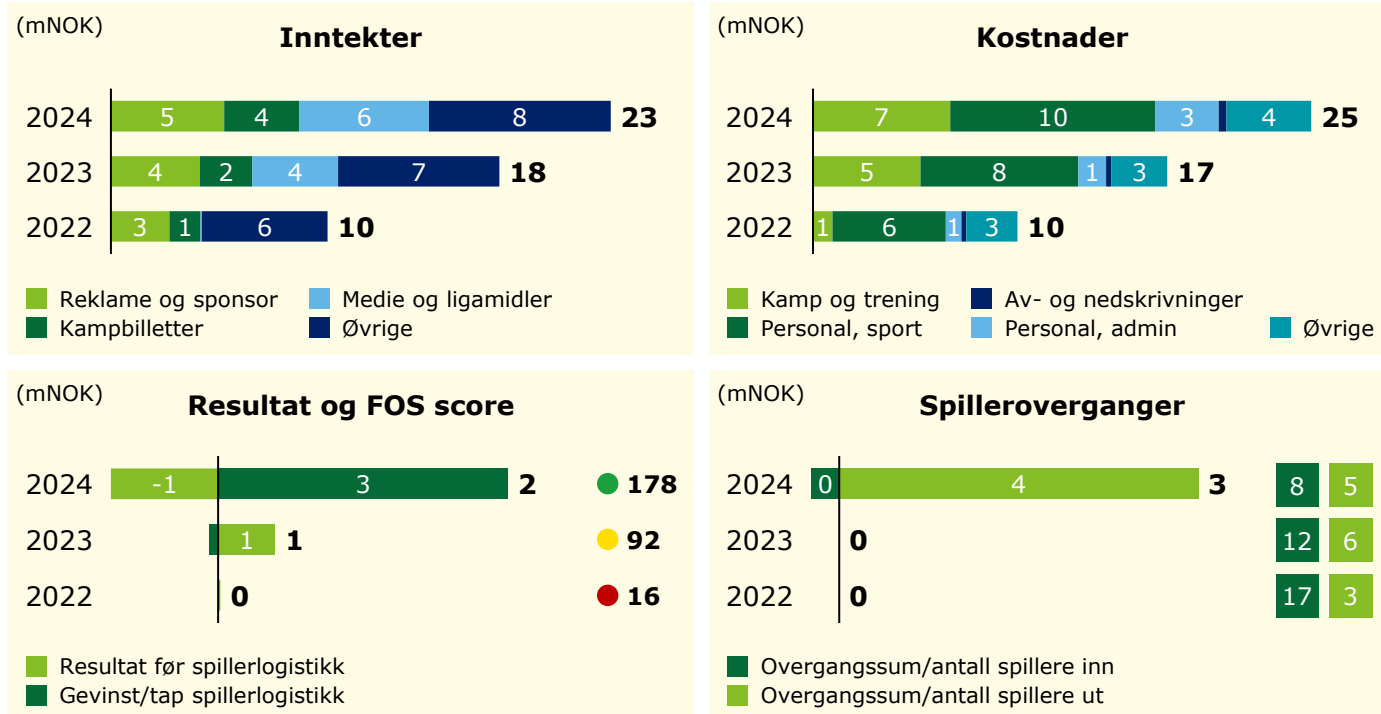

MOSS FK

- Fra outsider til opprykksjeger

Etter opprykk til OBOS i 2023 var en tredje plass på tabellen over det mange forventet fra Moss i 2024. Plasseringen utspilte seg i både høyere sponsorinntekter og høyere ligamidler, samt kvalifiseringsspill til Eliteserien som bidro til økte billettinntekter. Samtidig ga de ekstra kampene til 2 mNOK høyere variable kamp og treningskostnader. Moss styrket også tropp og støtteapparat for samlet 2 mNOK, samtidig som administrasjonskostnader økte etter nok en sesong i OBOS. Spillersalg av blant annet Braga og Hoffmann bidro til 3 mNOK i gevinst fra spillerlogistikk i 2024. Klubben oppnådde dermed positivt resultat, og fullførte FOS reise fra rød sone til grønn sone.

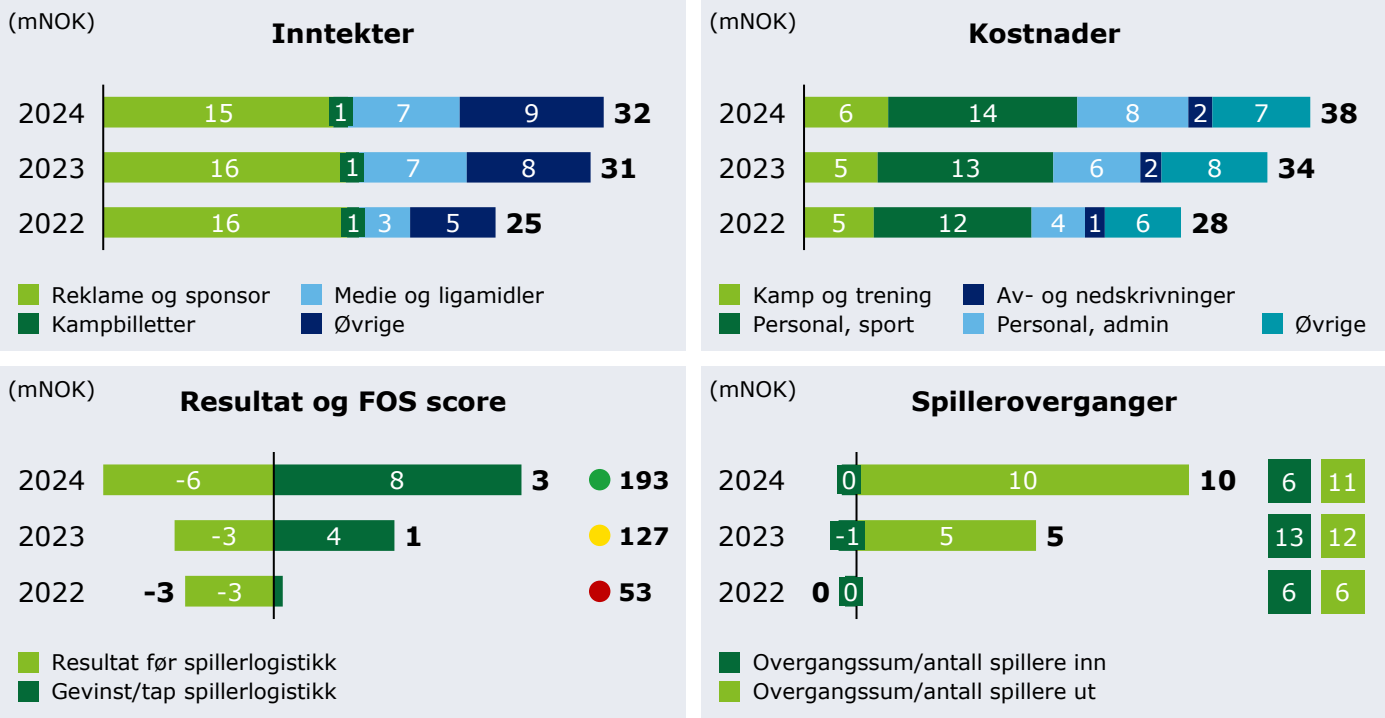

RANHEIM FOTBALL

- Hjemme bra, borte best

Ranheim opplevde marginale inntektsendringer i 2024 sammenlignet med året før, med en liten nedgang i sponsorinntekter kompensert for av en 1 mNOK økning i tilskudd til klubben. På kostnadssiden opplevde klubben en generell økning, med 2 mNOK høyere personalkostnader til administrasjon som største bidragsyter. Økningen skyldes primært kostnader relatert til etablering og drift av nytt akademi. For Ranheim er inntekter fra spillersalg en integrert del av forretningsmodellen og ansett som et helt avgjørende område for å utvikle klubben videre. I 2024 ga spillersalg til Eliteserien av Skuseth, Alte og Qvigstad Trondheimsklubben 8 mNOK i gevinst. Ranheim ender følgelig med høyest FOS score av samtlige OBOS-klubber, etter å ha vært i rød sone for kun to år siden.

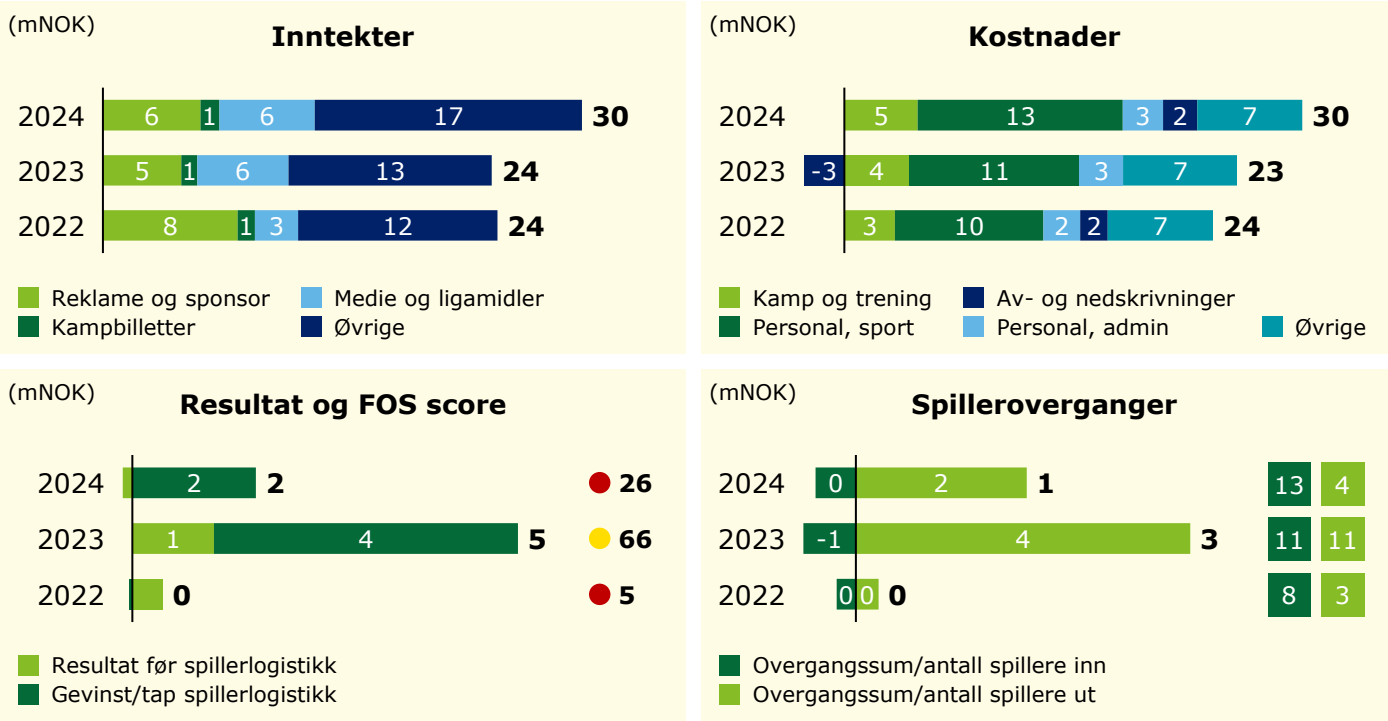

RAUFOSS IL

- Kvalik-spill innen rekkevidde

Raufoss sine inntekter i 2024 gjenspeiler en stabil sesong sportslig. Den største bevegelsen kom av 5 mNOK i gevinst fra salg av Raufoss Fotball Eiendom i sammenheng med at klubben ønsker å kjøpe en tomt i Raufoss av Vestre Toten kommune til bolig- og næringsutvikling. Dette arbeidet skal bidra til at klubben som i 2024 befinner seg i rød FOS sone, skal få bedre kontroll på økonomien. På kostnadssiden fremstår hoppet fra 2023 høyere enn det egentlig er grunnet en korrigering av tidligere avskrivninger i 2023. De andre kostnadspostene øker til sammen 4 mNOK, der størst bidrag er 2 mNOK høyere personalkostnader til spillere i 2024 fra 2023.

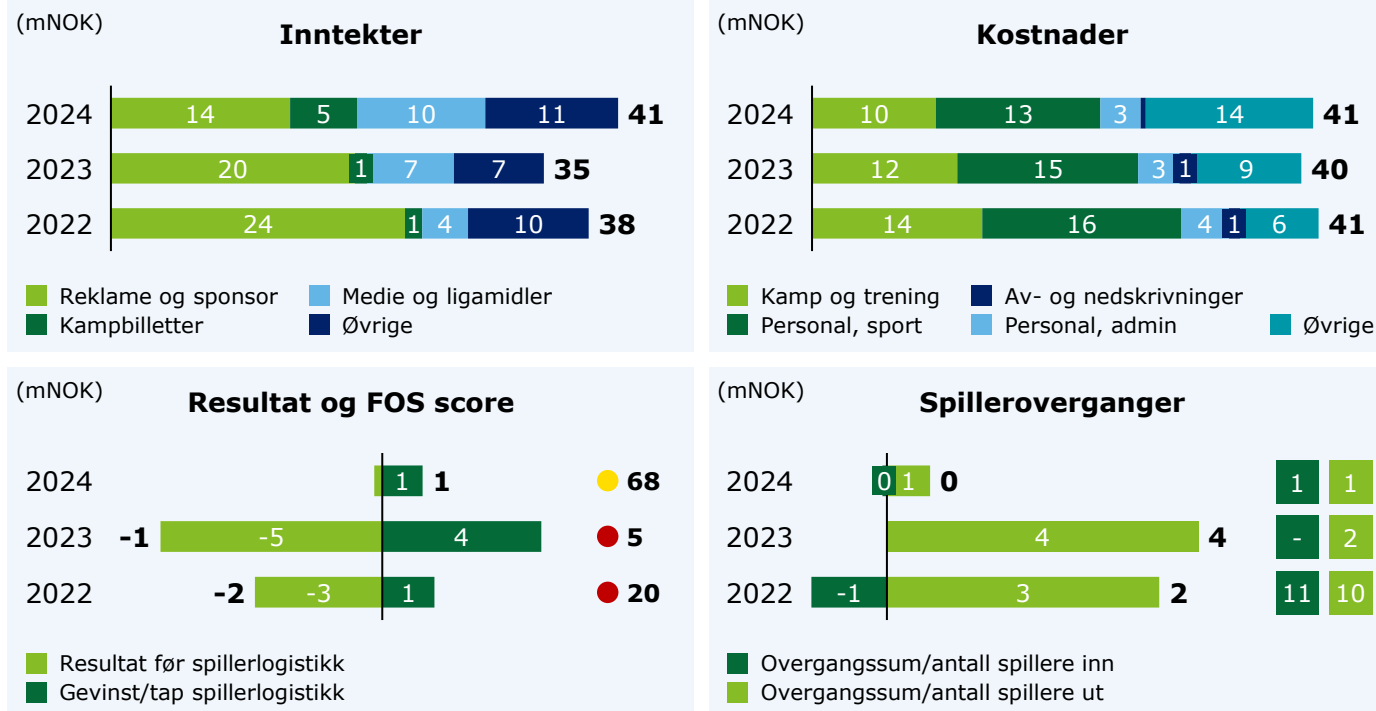

SANDNES ULF

- NM bragden var et lyspunkt i mørket

Etter en midlertidig dupp året før, økte Sandnes Ulf inntekter med 6 mNOK i 2024. Inntekter ved salg av sesongkort og enkeltbilletter til sponsorer, som tidligere var del av reklame- og sponsorinntekter i 2023, er omklassifisert som billettinntekter i 2024. Samlet nedgang i sponsorinntekter og billettinntekter var følgelig 1 mNOK i 2024. Økningen i ligamidler kan delvis forklares av økt andel fra cupkasse etter å ha kommet helt til semifinalen i cupen. Økningen i øvrige inntekter var drevet av økte leieinntekter fra Øster Hus Arena og økte tilskudd til klubben. På kostnadssiden har Sandnes Ulf kuttet 2 mNOK i bane og anleggskostnader og 2 mNOK i personalkostnader til trenere og støtteapparat for å motvirke økningen i flere mindre enkeltposter.

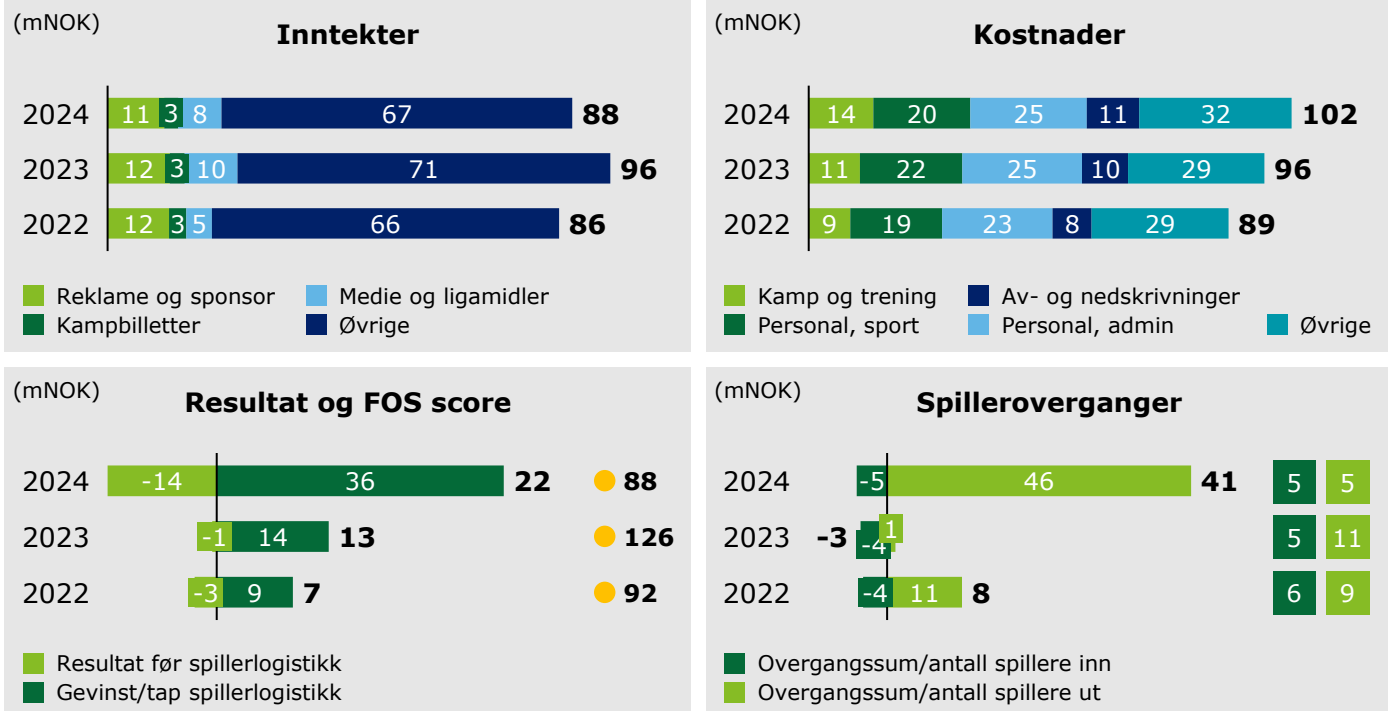

SOGNDAL FOTBALL

- Ungt blod berger OBOS-plass

Sogndal hadde høyeste inntekter blant samtlige OBOS-ligaklubber i 2024, mest grunnet eiendomsaktivitet utenfor banen. Leieinntekt fra Fosshaugane Campus var i 2024 30 mNOK og salgsinntekter fra Idrettssenteret var 17 mNOK. Ettersom Toppfotballbarometeret ikke tar for seg finansielle poster er tilhørende finanskostnader ikke medregnet i tallene under, og resultat fremstår derfor høyere enn realiteten. Inntektsfallet fra 2023 skyldes hovedsakelig 6 mNOK mindre i tilskudd. Total kostnadsøkning i 2024 var 6 mNOK, der største bevegelsen var 3 mNOK høyere variable kamp og treningskostnader. 2024 markerte også overgangsrekord for Sogndal, med salg av stortalentet Baidoo til Red Bull Salzburg, som bidro til en gevinst fra spillerlogistikk på 36 mNOK.

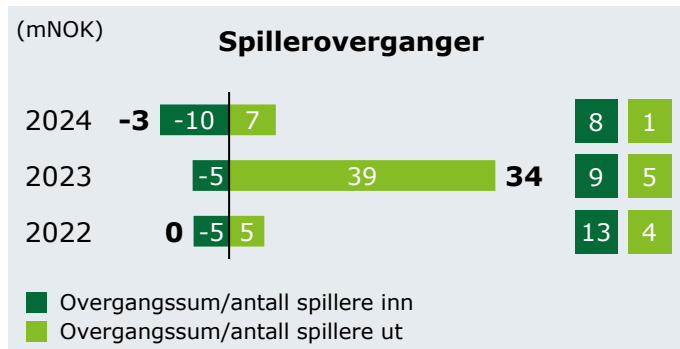
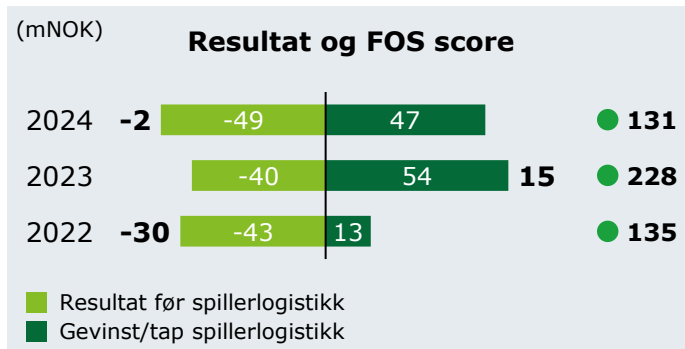
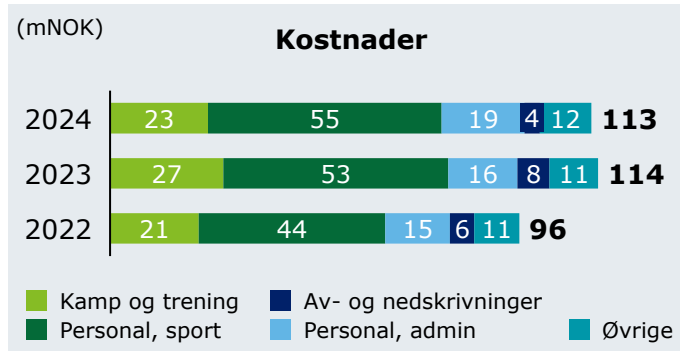
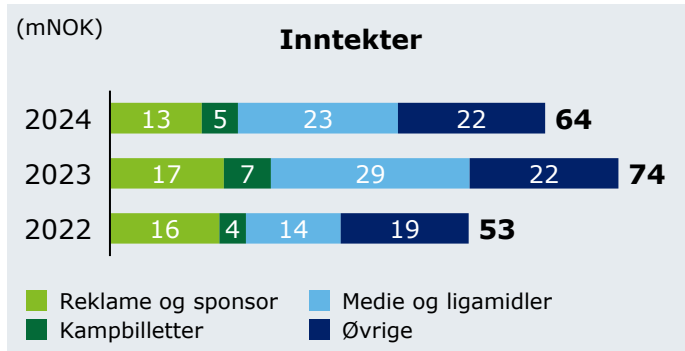

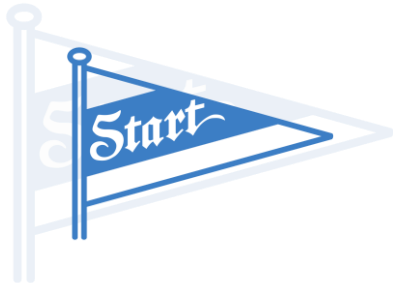

STABÆK FOTBALL

- Kun en innsputt unna kvalik

Nedrykk til OBOS-ligaen etter 2023 sesongen påvirket Stabæk sine inntekter i 2024 med et naturlig fall i sponsorinntekter, billettsalg, samt lavere bruttoandel fra NTF under ligamidler. Kostnadsnivået endrer seg ikke nødvendigvis like raskt etter nedrykk, og Stabæk hadde tilnærmet like totale kostnader i 2024 som fjoråret. Inntekter fra tidligere realisererte spillerkontrakter på opp mot 50 mNOK bidrar til at Bærumsklubben har en høy gevinst fra spillerlogistikk i 2024 på tross av kun ett salg. Stabæk havner dermed rett innenfor grønn FOS sone, som de har klart å holde seg i helt siden 2019.

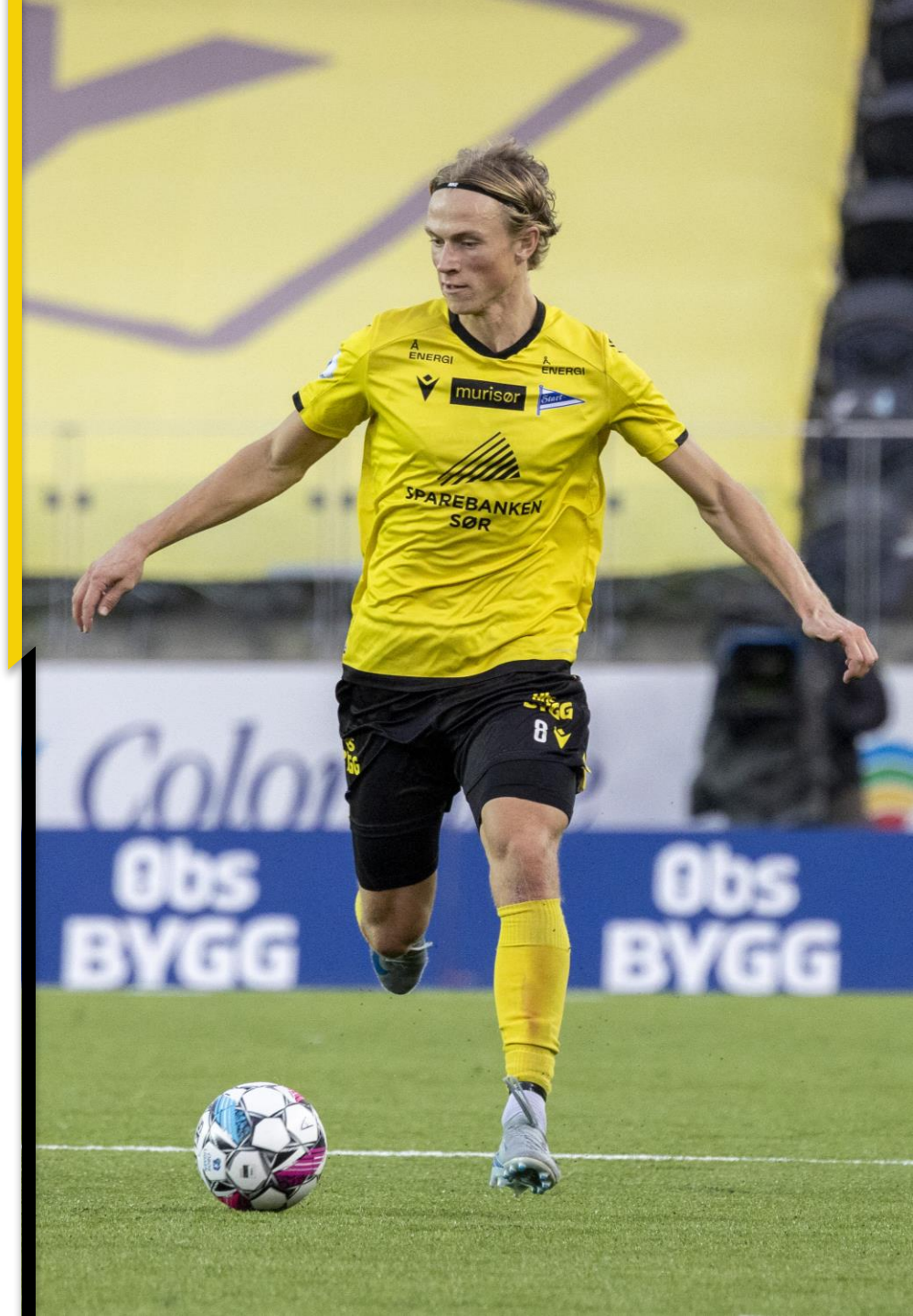
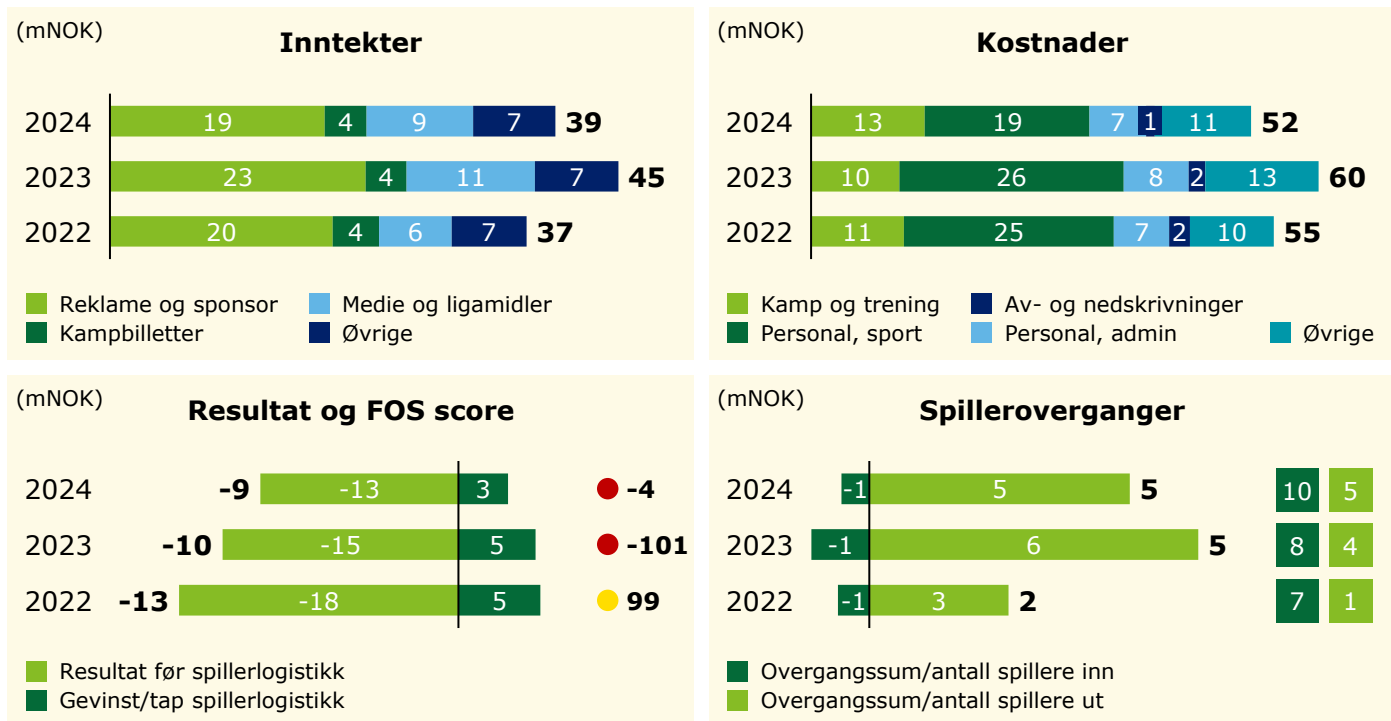

IK START

- Et lag i endring

Start opplevde både lavere inntekter og kostnader i 2024 sammenlignet med fjoråret. 2024 var et unntaksår på sponsorsiden for klubben, og årets nedgang på 4 mNOK er forventet hentet inn i løpet av 2025 med økt ressursbruk på markedssiden. Ligamidler falt også 2 mNOK etter svakere plassering enn klubben har blitt vant med de siste årene. På kostnadssiden kuttet klubben 8 mNOK, og de største reduksjonene var 3 mNOK i personalkostnader til spillere og 4 mNOK i personalkostnader til trenere og støtteapparat. Start oppnådde nest-høyest økning i FOS score av alle OBOS-klubber i 2024, etter at amerikanske investorer gikk inn på eiersiden.

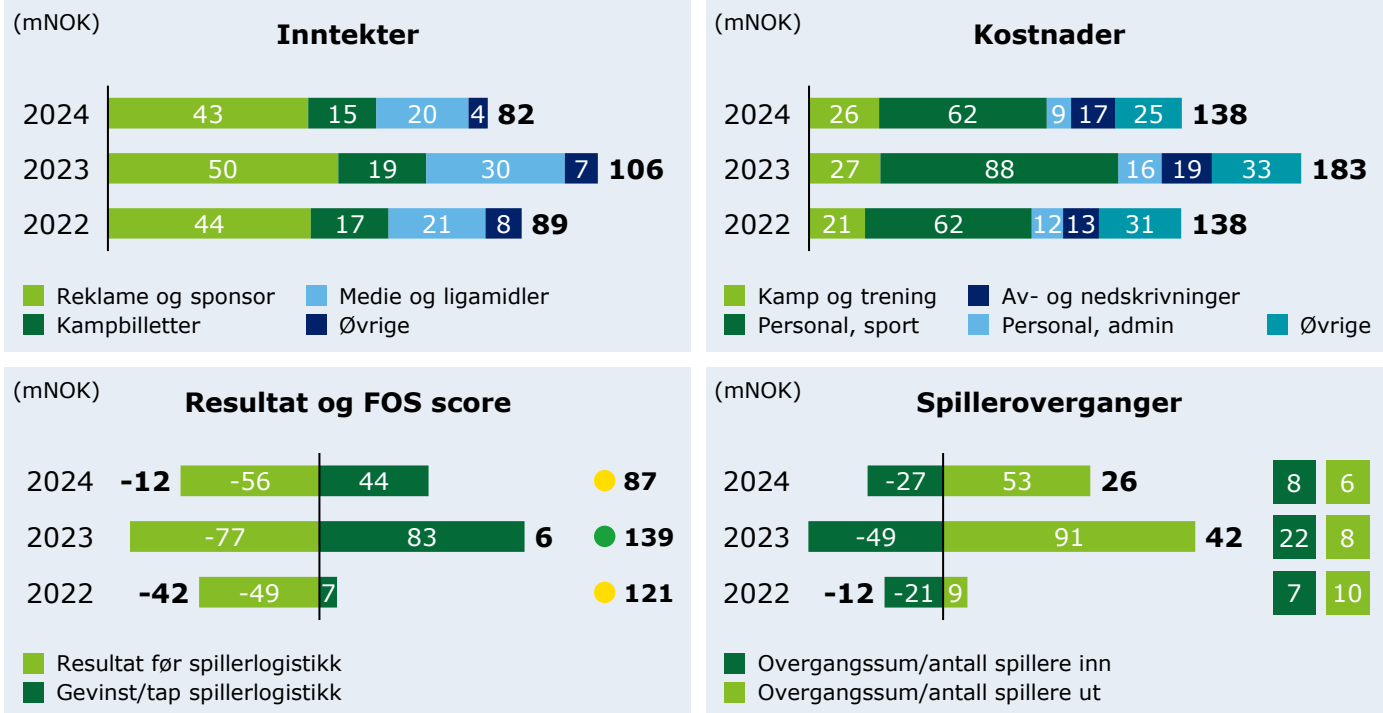

VÅLERENGA FOTBALL ELITE

- Kun en svipptur ned på de kongeblå

Nedrykket til OBOS-ligaen ga Vålerenga en nedgang i sponsorinntekter på 7 mNOK, en nedgang i billettinntekter på 4 mNOK og en nedgang i bruttoandel fra NTF på 10 mNOK i 2024. Samtidig var det en mulighet for Oslo-klubben til å ta kontroll over økende kostnader. Vålerenga kuttet over 6 ganger så mye i kostnader som neste OBOS-klubben på listen i 2024. Personalkostnader til spillere var ned 24 mNOK etter høye nivåer i 2023 grunnet spillerkjøp midtveis i sesongen og sluttavtaler. Videre kuttet klubben 5 mNOK i sponsorkostnader og 3 mNOK i andre mindre poster. Vålerenga slo klubbrekord og OBOS-rekord på overgangsmarkedet med salg av Ilic til Lille, og klarer følgelig å holde seg over rød FOS sone på tross av nedrykk.

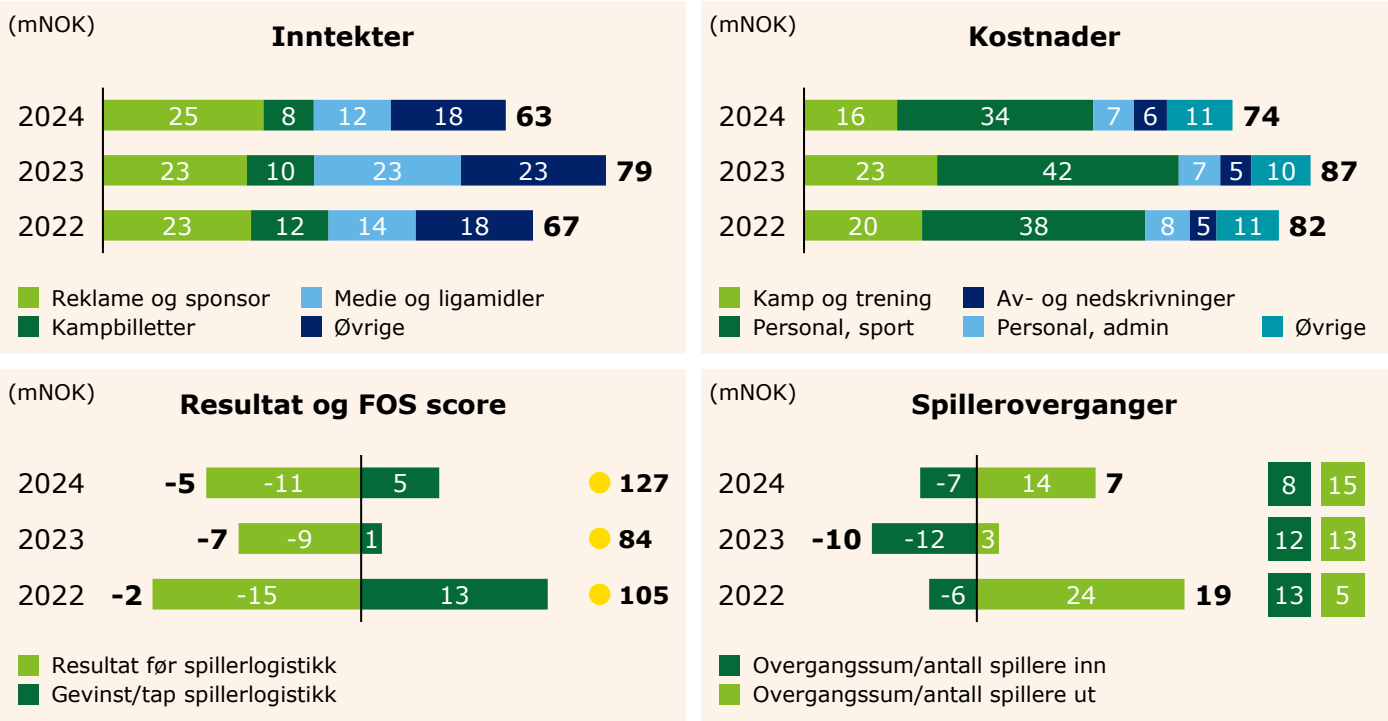

AALESUNDS FK

- Sesonginnsjutt gir grunn til håp

Nedrykk fra Eliteserien etter 2023 sesongen ga Aalesund et smalere mulighetsrom for 2024. Med OBOS-spill fulgte 2 mNOK lavere billettinntekter, bortfall av UEFA solidaritetsmidler, lavere bruttoandel fra NTF og mindre øvrige tilskudd. Klubben klarte imidlertid   redusere kostnader med hele 13 mNOK i 2024. Reforhandling av husleieavtale med Color Line Stadion og lavere arrangementkostnader i OBOS-ligaen sammenlignet med Eliteserien bidro til lavere kamp- og treningskostnader, samtidig som det ble gjort endringer i spillertr pp og trenerkorps for   senke personalkostnader. Med 5 mNOK i gevinst fra spillerlogistikk klarte klubben   øke FOS score med 43 poeng til tross for nedrykk fra Eliteserien.

Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2022-2024), Foto: NTB

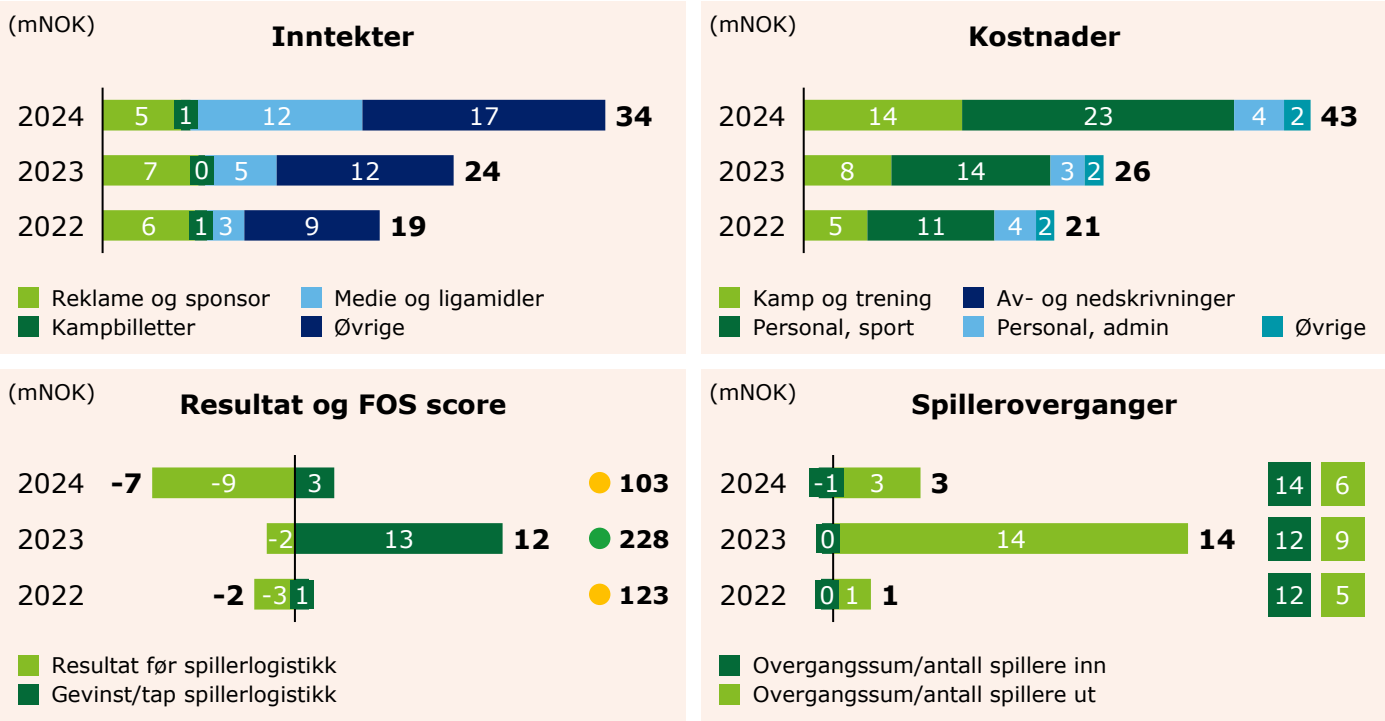

ÅSANE FOTBALL

- Tøff retur etter skadeplaget start

I 2024 fusjonerte Åsane Fotball med damelaget, som gjør at tallene for 2024 ikke er direkte sammenlignbare med tidligere år. Dette forklarer til dels økningen i ligamidler på 7 mNOK til tross for tilnærmet lik tabellplassering som året før. Økte øvrige inntekter kommer hovedsakelig av 3 mNOK høyere medlems- og aktivitetsinntekter etter sammenslåingen, samt en økning i gaver og andre tilskudd tilsvarende 2 mNOK. Fusjonen med damelaget medførte også 9 mNOK høyere personalkostnader der mye skyldes dametroppen og tilhørende trenere og støtteapparat. Resultat før spillerlogistikk var forventet lavere enn tidligere år, men klubben samlet ender likevel på 103 FOS poeng, selv om damelaget var i rød sone i fjor.

OBOS LIGAEN

1 Introduksjon til OBOS-ligaen 3

2 Finansielt dypdykk 5

Inntekter

Kostnader

Spillerlogistikk

Resultat

FOS

3 Klubbene 19

4 **Vedlegg** 36

Foto: NTB

Vedlegg 1 – Ord og begreper

Toppfotballbarometeret tar utgangspunkt i inntekter og kostnader klubbene rapporterte i sine klubblisensrapporter til NFF, og benytter flere ord og uttrykk som krever ytterligere forklaring, samt utelater enkelte linjer av praktiske hensyn

Resultatoppstilling - eksempel		Ord og begreper benyttet i rapporten	
mNOK	2024	Begrep	Beskrivelse
Reklame- sponsorinntekter	10	Øvrige inntekter	Samlekategori for relevante FOS-inntektsposter for å forenkle fremstilling av inntektsfordeling. Linjen omfatter: Andre kampdagsinntekter, Andre salgsinntekter, Leieinntekter, Andre inntekter.
Medie- og ligamidlerinntekter	10	Kamp- og treningskostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Variable kamp- og treningskostnader inkl. arr. kost, Leie av faste trenings- og kampfasiliteter og bane- og anleggskostnader.
Billettinntekter	10	Personalkostnader, sport	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Personalkostnader spillere, Personalkostnader trenere/medisinsk støtteapparat.
Øvrige inntekter	10	Avskrivninger og nedskrivninger	Samlekategorier for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjene omfatter: Av- og nedskrivninger spillerkontrakter, Av- og nedskrivninger for øvrig.
Sum inntekter	40	Øvrige kostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Administrasjonskostnader, Reklame- og sponsorkostnader, Salgskostnader, Andre kostnader.
Kamp- og treningskostnader	(2)	Resultat før spillerlogistikk	Reflekterer summen av ovennevnte inntekter og kostnader.
Personalkostnader, sport	(5)	Gevinst/tap fra spillerlogistikk	Regnskapsmessige effekt fra spillerlogistikk. Linjen omfatter: Gevinst/tap ved salg og direkte kostnader ved kjøp av spillerrettigheter, Inntekter fra tidligere realiserte kontrakter og netto inntekt fra (ut)lån.
Personalkostnader, administrasjon	(5)	Gevinst/tap ved salg av DM og andre im. EI	Regnskapsmessig gevinst og tap som beregnes som forskjellen mellom salgspris og bokført verdi for eiendelen ved salg. Som regel kun benyttet ved salg av hele eller deler av treningsanlegg/stadion.
Avskrivninger og nedskrivninger	(5)	Resultat etter spillerlogistikk	Reflekterer summen av Inntekter, Kostnader, Gevinst/tap fra spilleroverganger og Gevinst/tap fra salg av driftsmidler og andre immaterielle eiendeler.
Øvrige kostnader	(3)		
Sum kostnader	(20)		
Resultat før spillerlogistikk	20		
Gevinst/tap fra spillersalg	8		
Gevinst/tap fra salg av DM og andre immaterielle EI	2		
Resultat etter spillerlogistikk	30		
Finansnetto	-6		
Resultat før skatt	24		
Skatter	6		
Årsresultat	18		
		Ord og begreper utelatt fra rapporten	
		Begrep	Beskrivelse og begrunnelse for utelatelse
		Finansnetto	Inntekter og kostnader knyttet til investeringer og lån. Rapport fokuserer på klubbdrift fremfor finansiering.
		Resultat før skatt	Resultat etter spillerlogistikk justert for finansnetto. Mister sin mening når finansnetto utelates.
		Skatter	Skatt klubben må betale. Rapport fokuserer på klubbdrift framfor å være regnskapsmessig komplett.
		Årsresultat	Klubbens faktiske resultat når alle linjer er medregnet. Mister sin mening når enkelte linjer utelates.

Vedlegg 2 – Forklaring av gevinst fra spillerlogistikk

Gevinst/tap fra spillerlogistikk er ikke direkte sammenfallende med salgssum og kjøpesum benyttet i rapporten

Total salgssum, som det blir brukt i rapporten, består av ubetinget overgangssum, betinget overgangssum (mottatt eller fordring) og treningskompensasjon. For å finne **salgssum klubben selv mottar** må det trekkes fra andel overført til tidligere klubb(er), andel honorar utbetalt til agent(er), andel overført til samarbeidende selskap og andel overført til andre. Dette beløpet brukes videre i beregningen av gevinst/tap fra spillerlogistikk.

Total kjøpesum, som det blir brukt i rapporten, består av ubetinget overgangssum, betinget overgangssum (betalt og/eller gjeld til tidligere klubb), treningskompensasjon og andre direkte kostnader. Dette beløpet brukes videre i beregningen av gevinst/tap fra spillerlogistikk.

Netto overgangssum, som det blir brukt i rapporten, er total salgssum trukket fra total kjøpesum. Gitt avvikende praksis mellom klubbene på føring av (inn/ut)betalinger på tidligere overganger, samt (ut)lån av spillere, er kun permanente overganger som tok sted inneværende år inkludert i oversikten. Da medregnes også ubetingede betalinger som gir utslag senere år.

Overgangssum ved salg

mNOK	
Ubetinget overgangssum	30
+ Betinget overgangssum mottatt eller fordring	10
+ Treningskompensasjon	2
= Total salgssum	A 42
- Overført til tidligere klubb(er)	5
- Honorar utbetalt til agent(er)	3
- Overført til samarbeidende selskap	15
- Overført til andre	2
= Salgssum klubben mottar	B 22

Overgangssum ved kjøp

mNOK	
Ubetinget overgangssum	10
+ Betinget overgangssum betalt/gjeld til tidl. klubb	5
+ Treningskompensasjon	2
= Total kjøpesum	C 17

Netto overgangssum

mNOK	
Total salgssum	A 42
- Total kjøpesum	C 17
= Netto overgangssum	D 25

Gevinst/tap fra spillerlogistikk, som det blir brukt i rapporten, består av salgssum til klubb, total kjøpesum, ytterligere inntekter fra tidligere realiserte spillerkontrakter, og inntekter/kostnader ved (ut)lån av spillere. Salgssum til klubb og total kjøpesum justeres for ubetingede betalinger (eks. diverse klausuler) ettersom regnskapsloven tilsier at inntekter/kostnader skal bokføres det året de inntreffer.

Gevinst tap fra spillerlogistikk

mNOK	
Salgssum klubben mottar (uten betinget sum)	B 22
- Total Kjøpesum (uten betinget sum)	C 17
+ Inntekter fra tidligere realiserte spillerkontrakter	2
+ Inntekter ved utlån av spillere	1
- Kostnader ved lån av spillere	3
= Gevinst/tap fra spillerlogistikk	E 39

Netto overgangssum mot gevinst/tap spillerlogistikk

mNOK	
Netto overgangssum	D 25
Gevinst/tap fra spillerlogistikk	E 39
Avvik i eksempelet	-14

Noter: Tall benyttet i utregning er fiktive og kun ment illustrativt for å lettere se sammenhengene mellom de ulike linjene.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms or their related entities (collectively, the "Deloitte organization") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser.

No representations, warranties or undertakings (express or implied) are given as to the accuracy or completeness of the information in this communication, and none of DTTL, its member firms, related entities, employees or agents shall be liable or responsible for any loss or damage whatsoever arising directly or indirectly in connection with any person relying on this communication. DTTL and each of its member firms, and their related entities, are legally separate and independent entities.

Toppfotballbarometeret 2025

Et innblikk i økonomien i norsk toppfotball

TOPP SERIEN

1	Introduksjon til Toppserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	FOS	
3	Klubbene	10
4	Vedlegg	21

Foto: Odd Sindre Tonning, TFK

Introduksjon til Toppserien

Dette er andre året Toppserien inkluderes i Toppfotballbarometeret, og første gangen det er mulig å vise til utviklingstrekk fra et år til et annet

Om rapporten

Toppfotballbarometeret 2025 er den sjette utgaven av den årlige rapporten fra NTF og TFK. Rapporten gir en oversikt over den økonomiske situasjonen i norsk toppfotball basert på klubbenes lisensrapportering.

Formålet med rapporten er å skape økt forståelse og engasjement rundt norsk toppfotball gjennom å tilby et økonomisk innblikk i klubbdrift. Videre hjelper rapporten klubbene med nasjonal benchmarking, som brukes til å forbedre klubbdrift og søke kommersielle muligheter.

Rapporten er utarbeidet i samarbeid mellom Norsk Toppfotball, Toppfotball Kvinner og Deloitte, med sentrale bidrag fra klubbene. Alle klubbene har hatt mulighet til å gi innspill og godkjenne sine respektive klubbsider.

Om Toppserien

Dette er andre året Toppserien inkluderes i Toppfotballbarometeret, og første gangen det er mulig å vise til utviklingstrekk fra et år til et annet. Kapittelet presenterer inntekter og kostnader relatert til klubbdrift, i tillegg til spilleroverganger og finansiell oppfølging. I et forsøk på å gjøre tallene mer sammenliknbare mellom klubber med avvikende organisering og rapporteringsprinsipper, er det enkelte linjer i resultatregnskapet rapporten utelater. Se vedlegg 2 for mer informasjon. Det er likevel fortsatt en vei å gå for å få tydelig definerte kriterier for dataen som rapporteres og brukes. Selv om det er gjort tiltak for å gjøre tallene mer sammenliknbare, er dette en viktig forutsetning å være klar over som leser av kapittelet.

Rapportstruktur

Årets rapport er delt inn i fire hoveddeler: ett samlet kapittel som presenterer hovedfunn innen norsk toppfotball, og tre underkapitler som gir en mer detaljert gjennomgang av hver liga og de tilhørende klubbene. Digitale lesere kan klikke på de respektive forsidene nedenfor for å navigere til ønsket kapittel.

Norsk fotball hovedfunn

Dypdykk Eliteserien

Dypdykk OBOS-ligaen

Dypdykk Toppserien

Jens Haugland

Daglig leder, NTF
+47 905 78 703
jens@toppfotball.no

Marianne Solheim

Daglig leder, TFK
+47 955 20 354
marianne@toppfotballkvinner.no

Andreas Madsen Holm

Prosjektleder, Deloitte
+47 913 71 596
andholm@deloitte.no

Emilie Finnevolden Gooderham

Talsperson for prosjektet, Deloitte
+47 992 59 061
emfinnevolden@deloitte.no

TOPP SERIEN

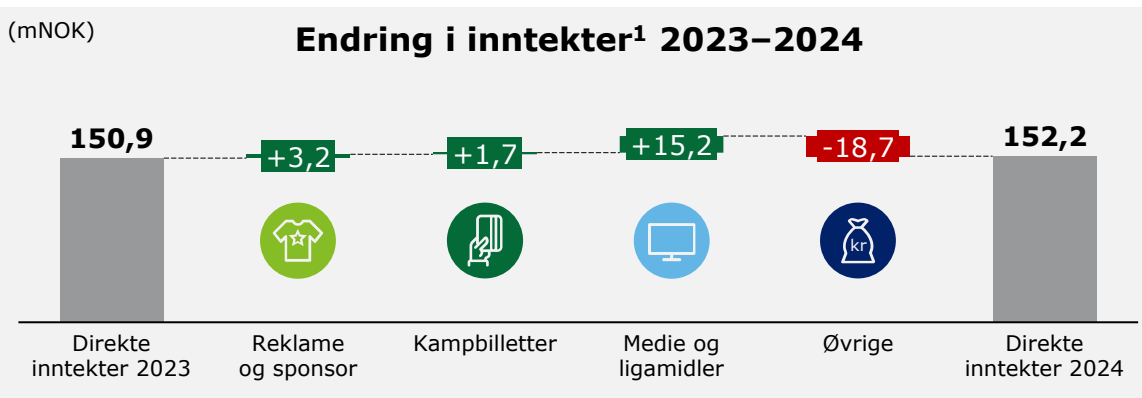
1	Introduksjon til Toppserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	FOS	
3	Klubbene	10
4	Vedlegg	21

Foto: Odd Sindre Tonning, TFK

Inntekter | Per klubb i Toppserien

Toppserieklubbene mottar mindre støtte enn tidligere men genererer samtidig høyere inntekter selv

Inntektene i Toppserien var i 2024 på 152,2 mNOK, en økning på 1,3 mNOK sammenlignet med 2023. Dette til tross for at ny ligasammensetning der Kolbotn erstattet Avaldsnes bidro med en nedgang på 3,3 mNOK. 6 av 10 klubber rapporterte økte inntekter fra året før.

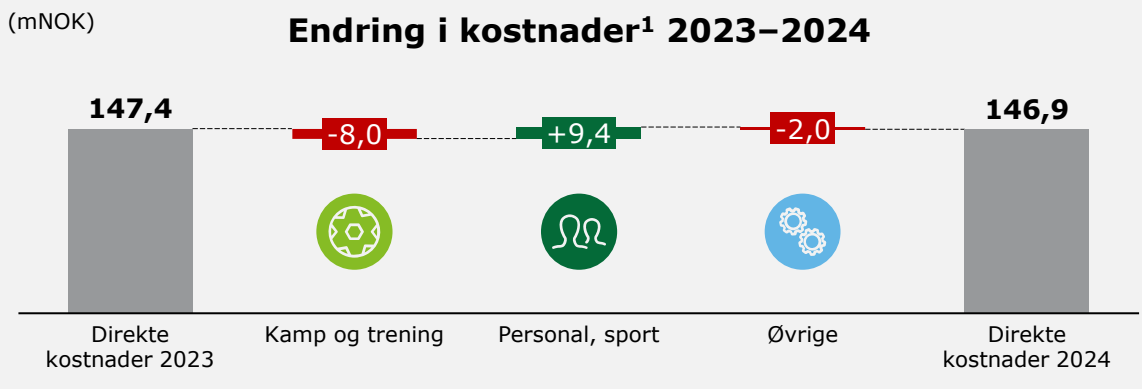
Generelt opplevde klubbene en jevn økning i reklame- og sponsorinntekter, samt billettinntekter, som understøtter den positive utviklingen i publikumsoppslutning de siste årene. Endringer i medie- og ligamidler, samt øvrige inntekter, skyldes i stor grad regnskapstekniske endringer hos enkeltklubber. Det har også vært utfordringer med å skille ut inntekter for klubber som har samorganisert damelag med bredde- og herrelag. Det største utslaget var fra Vålerenga, som med ny metodikk rapporterte en 7 mNOK økning i medie- og ligamidler og 15 mNOK reduksjon i øvrige inntekter.

Noter: 1) Merk at inntekter ikke inkluderer inntekter ved spillersalg i denne sammenheng.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Toppserieklubbene (2023-2024)

Kostnader | Per klubb i Toppserien

Til tross for en liten reduksjon i totale kostnader indikerer økte kostnader til spillere, trenere og støtteapparat nye steg mot profesjonalisering for Toppserieklubbene

Kostnadene i Toppserien var i 2024 på 147,4 mNOK, en nedgang på 0,5 mNOK sammenlignet med 2023. 6 av 10 klubber rapporterte imidlertid økte kostnader fra året før. Ser man bort fra opp- og nedrykk, har klubbene som spilte i Toppserien både i 2023 og 2024 hatt en samlet kostnadsøkning på 5,1 mNOK.

Som på inntektssiden kan endringer i enkeltposter delvis forklares med regnskapstekniske justeringer hos et lite utvalg klubber. Personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat er derimot mindre påvirket av slike forhold på tvers av klubbene. Den markante økningen i personalkostnader tyder derfor på en videre profesjonalisering av norsk kvinnefotball. 7 av 10 klubber rapporterte høyere personalkostnader i 2024, der Vålerenga hadde den største økningen, i stor grad som følge av gode sportslige prestasjoner både nasjonalt og i Europa.

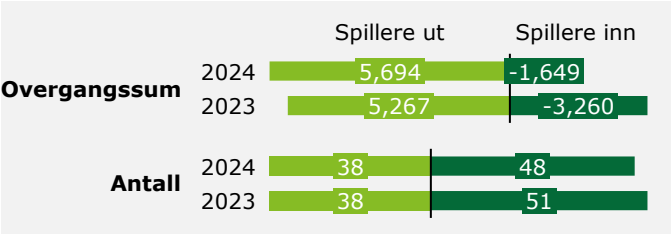

Noter: 1) Merk at kostnader ikke inkluderer kostnader ved spillerkjøp i denne sammenheng.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Toppserieklubbene 2023, Deloitte analyse

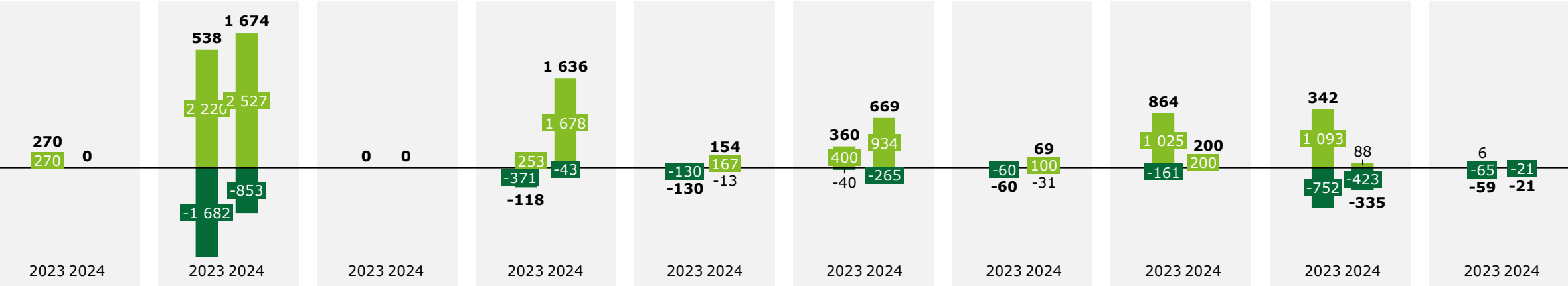
Spillerlogistikk | Overgangssummer per klubb

Brann, LSK, Rosenborg og spesielt seks salg preger spillerlogistikken i Toppserien i 2024

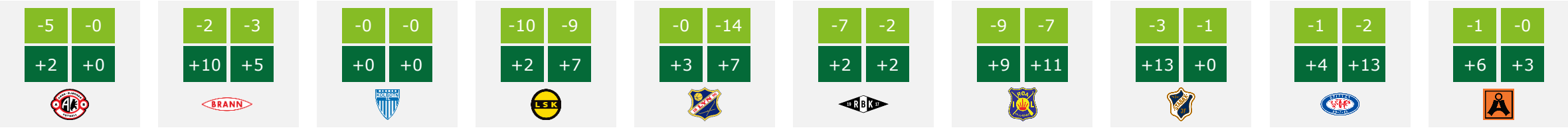
2024 ble nok et rekordår for Toppserien på samlet spillersalg. Klubbene solgte spillere for til sammen 5,7 mNOK, en økning på 8% fra 2023. Brann, LSK og Rosenborg sto for 90% av salgsinntektene, der seks enkeltsalg over 400 tNOK bidro med 81%. De tre største overgangene var Brann sine salg av Kielland og Bratberg Lund til henholdsvis Wolfsburg og Benfica, samt LSK sitt salg av Ivanović til London City Lionesses. Den største overgangen internt i Toppserien var LSK sitt salg av Mia Authen til Brann. Tre klubber sto uten salg og tre klubber sto uten kjøp i 2024. Tall fra NFF sin overgangsportal tyder likevel på at flere klubber ikke rapporterer alle gratisoverganger, og at den faktiske gjennomstrømningen av spillere er større i Toppserien enn det som fremkommer i oversikten.

Overgangssum spillere ut/inn¹ (tNOK)

Antall spilleroverganger kontraktsspillere¹

Noter: 1) Overgangene som omtales her inkluderes kun overganger registrert i lisensrapportering, og vil ikke omfatte overganger for spillere som ikke er på proffkontrakt.
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for Toppserieklubbene 2023-2024

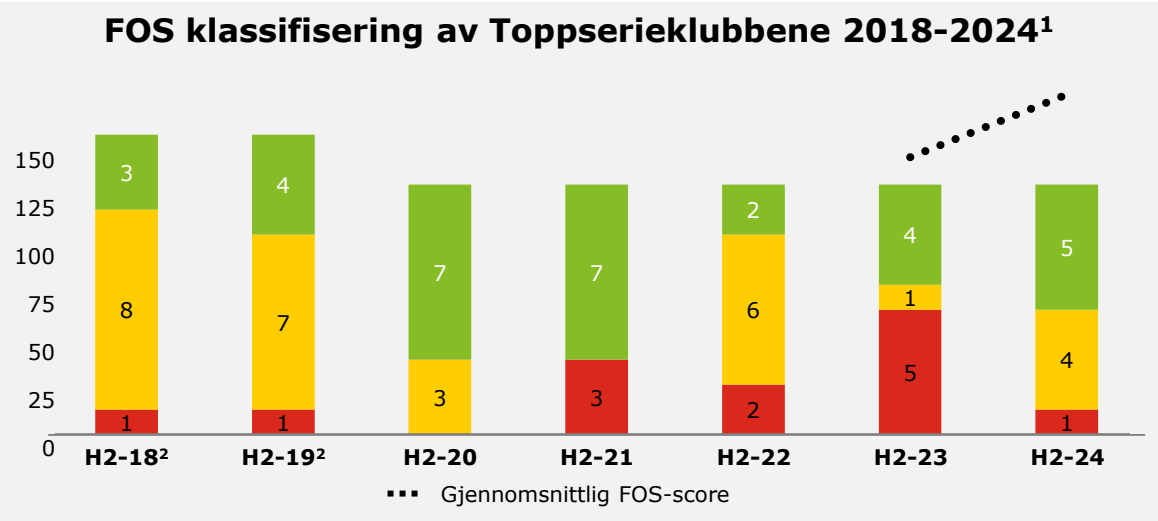
Finansiell oppfølging | Utvikling i oppfølgingssystem (FOS)

Den økonomiske tilstanden i Toppserien er bedre enn på mange år, og flere klubber merker den positive effekten av å være samorganisert med et herrelag

Toppserien opplevde i 2024 et markant løft i den samlede «økonomiske tilstanden», med en gjennomsnittlig FOS-score som økte fra 111 i 2023 til 136 i 2024. Brann, Stabæk, Rosenborg og nå Åsane er alle helintegreerte med herrelagene, som bidrar til økt økonomisk stabilitet. For Åsane ga sammenslåingen en betydelig positiv effekt, med en økning i FOS score fra -58 til 103, den største positive endringen i Toppserien. Arna-Bjørnar og LSK Kvinner viste også stor forbedring, med økning på henholdsvis 137 og 116 poeng, som gjorde at begge klubbene tok seg ut av rød sone i løpet av året.

Dette var en spesielt viktig utvikling for LSK Kvinner som etter en vanskelig økonomisk periode først ble trukket et poeng for svakt resultat og lav egenkapital per 31.12.2023 for så å bli trukket 3 nye poeng for brudd på tidligere inngått handlingsplan med NFF. Det var sterk mobilisering av sponsorer og gaveinntekter som reddet klubben i høst.

Den eneste klubben som fortsatt befinner seg i rød sone er Røa, men også her går utviklingen i riktig retning, med en økning på 20 poeng fra året før. Stabæk, Brann og Rosenborg står for de største fallene i FOS score, med endring på henholdsvis -96, -60 og -60, men alle tre klubbene ligger fortsatt godt over grensen for rød sone.

FOS-score er en indikator på økonomisk tilstand med skala fra -114,5 til 240 poeng. Beregning av FOS-score, og den tilhørende plasseringen i grønn (>130 poeng), gul (>65 poeng) eller rød sone er basert på følgende elementer og vekting:

Totalkapitalrentabilitet (4%), resultat før skatt (11%), bærekraftig resultat (11%), personalkostnader (4%), arbeidskapital i % av omsetning (10%), likviditetsgrad 1 (30%) og egenkapitalandel (30%).

Klubber i rød sone må utvikle en handlingsplan under administrasjonen av NFF for å etablere seg i gul sone innen en 3-års periode. Hvis ikke klubbene leverer på denne handlingsplanen eller delmålene som er satt i denne innen de avtalte tidsfristene kan det komme konsekvenser fra NFF.

H2-2024	
	214
	192
	180
	158
	131
	127
	114
	110
	103
	37

Noter: 1) Merk at beregningen av FOS-score ble endret i H1-21. Bruker FOS score v2.1 t.o.m. H2-20, og FOS score v3.0 deretter. Tallverdier kun tilgjengelig fra H2-23. 2) Frem t.o.m. 2019 var det 12 lag i Toppserien; fra 2020 er det kun 10.
Kilder: Mediepresentasjon klubblisens, NFF

TOPP SERIEN

1	Introduksjon til Toppserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	FOS	
3	Klubbene	10
4	Vedlegg	21

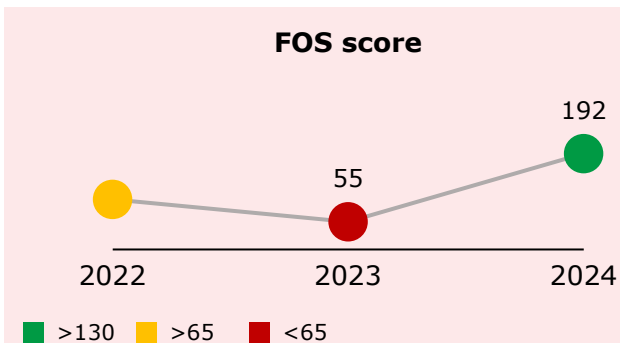
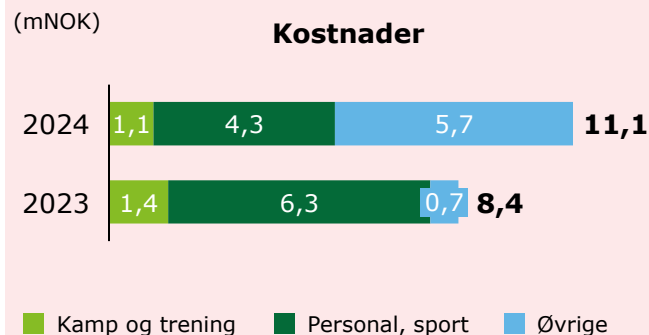
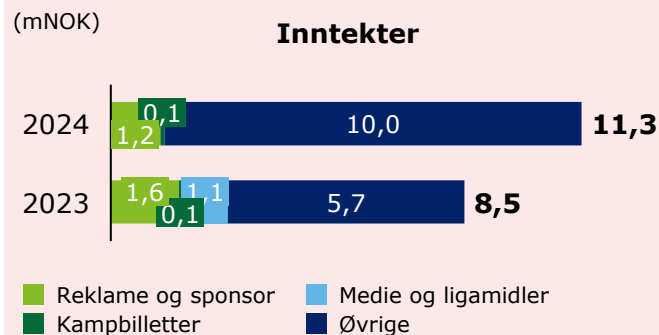

ARNA-BJØRNAR TOPPFOTBALL

- Opptur i siste runde gir håp mot neste sesong

Arna-Bjørnar¹ opplevde i 2024 en inntektsøkning på 33% sammenlignet med året før. Økningen skyldes i hovedsak en vekst på over 4 mNOK i øvrige inntekter. Samtidig har klubben hatt en tilsvarende økning i øvrige kostnader. Mye av de øvrige inntektene og kostnadene stammer fra klubbens felles organisering med barne- og ungdomsfotballen, hvorav enkelte underposter for damelaget er estimerte. Selv om utgiftene har økt i takt med inntektene, har Arna-Bjørnar hatt en betydelig økonomisk fremgang. Klubben har i 2024 oppnådd den nest-største forbedringen i «økonomisk tilstand» på tvers av Toppserien, med FOS score 137 poeng høyere enn året før, som gir et hopp fra rød til grønn sone på kun en sesong.

1) Arna-Bjørnar sitt kvinnelag er regnskapsmessig samorganisert med barne- og ungdomsfotballen. Det er gjort estimater for å korrigere for effektene dette har på inntekter og kostnader. Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tønning (TFK)

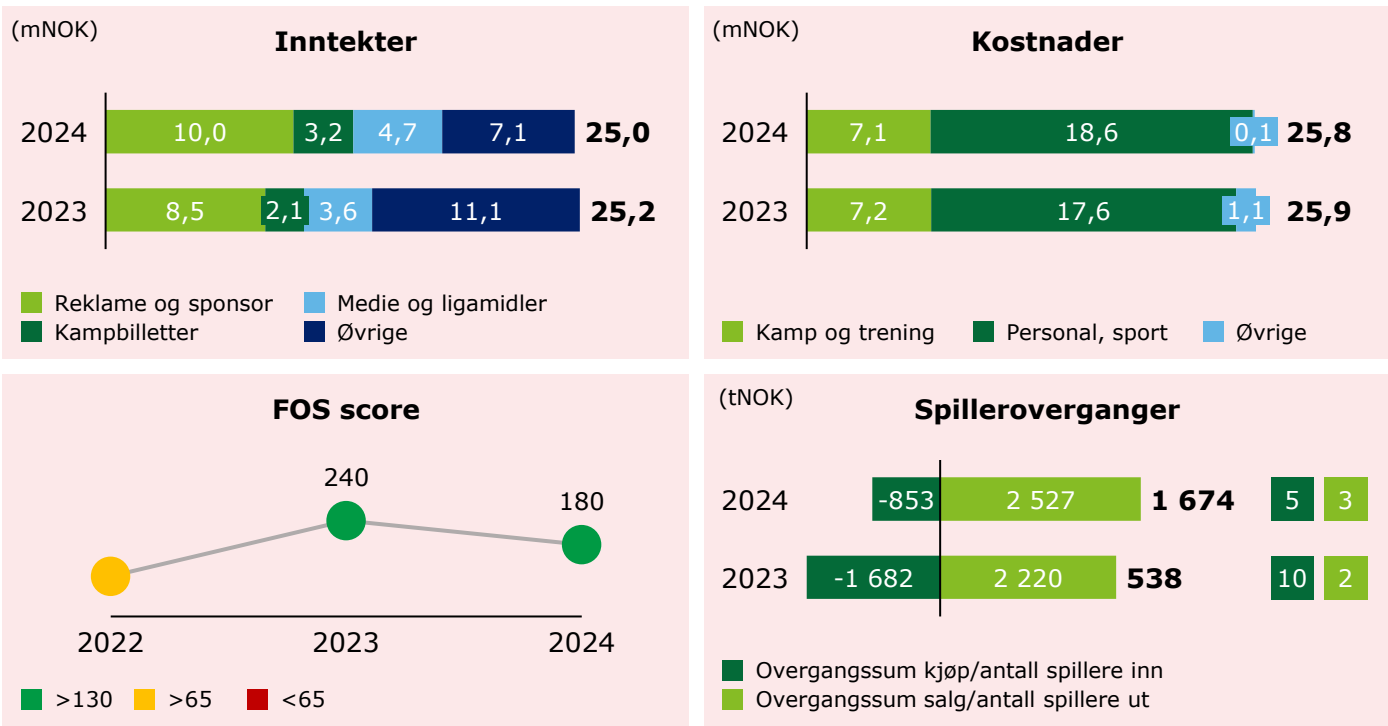

SK BRANN KVINNER

- Ga Bergen noe å rope for

Brann opplevde økte inntekter fra sponsorer, billettsalg, og medie- og ligamidler i 2024. Veksten skyldes blant annet gruppespillseiere i UWCL mot Slavia Praha og St. Pölten, samt kvartfinale mot Barcelona i 23/24 sesongen. Ettersom kampene ble spilt i 2024 ble inntektene bokført i 2024 regnskapet. Premiepenger fra UEFA og NM-cup er registrert under øvrige inntekter, sammen med andre tilskudd til klubben. Totalt var både inntekter og kostnader før spillerlogistikk tilnærmet likt som fjoråret. Brann fortsetter å være ledende på spilleroverganger i Toppserien. I 2024 signerte klubben blant annet Mathilde Kruse Madsen og Mia Authen, samtidig som Justine Kielland, Marit Bratberg Lund og Sara Ritter ble solgt til utlandet for en samlet verdi på over 2,5 mNOK.

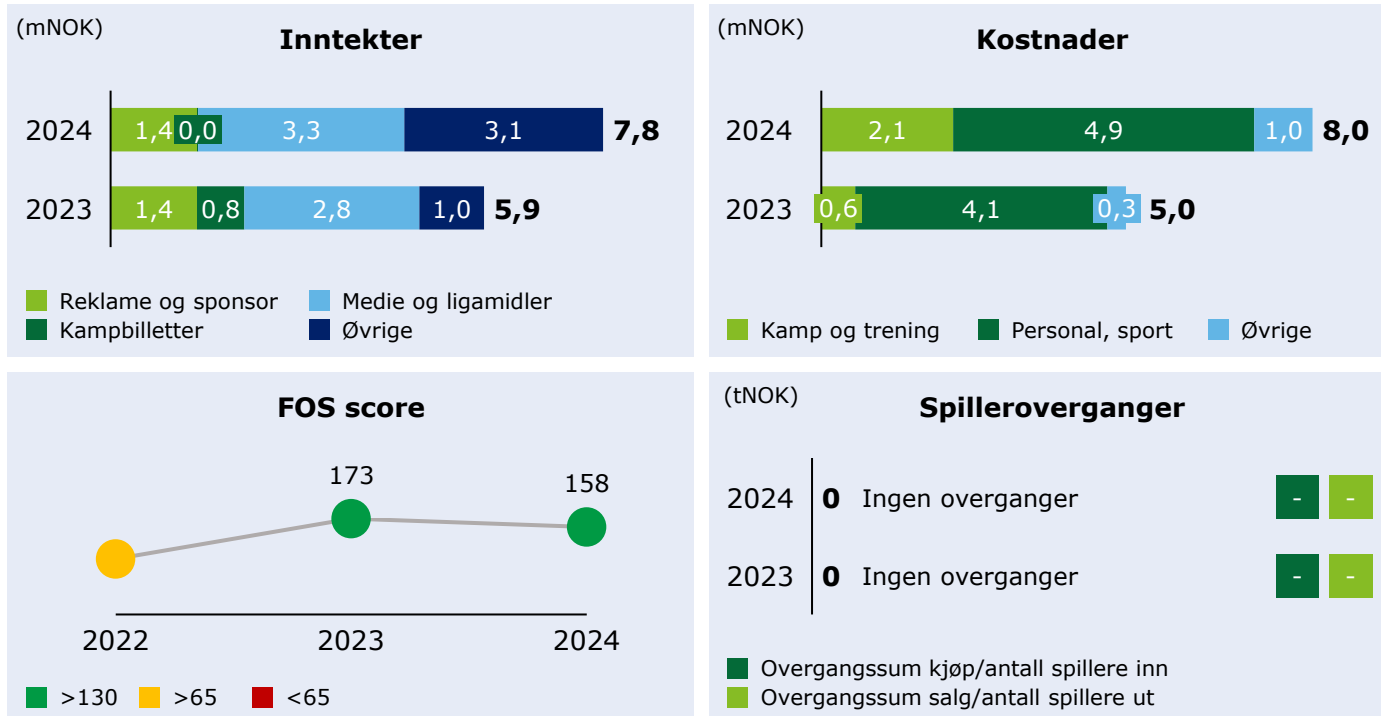
Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tonning (TFK)

KOLBOTN KVINNER

- Bet fra seg i comeback-sesongen

Etter opprykket til Toppserien i 2024, har Kolbotn¹ en forventet økning i både inntekter og kostnader sammenlignet med 2023. Inntektsveksten skyldes høyere tilskudd fra ligamidler og økte «øvrige inntekter», som blant annet inkluderte gaver på 2,5 mNOK og lokale aktivitetsmidler/momskompensasjon på 0,8 mNOK. Kostnadsøkningen henger sammen med klubbens behov for økte ressurser til kamp- og treningsaktiviteter, samt høyere lønninger som følge av spill i øverste divisjon. Kolbotn gjennomførte ingen spilleroverganger i 2023-2024, og har i stor grad beholdt samme spillerstall gjennom forlengelser av eksisterende kontrakter.

1) Dette var siste sesong med laget som en del av Kolbotn IL Alliansen. Fra 2024 blir Kolbotn IL Fotball Elite organisert som en selvstendig klubb.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tønning (TFK)

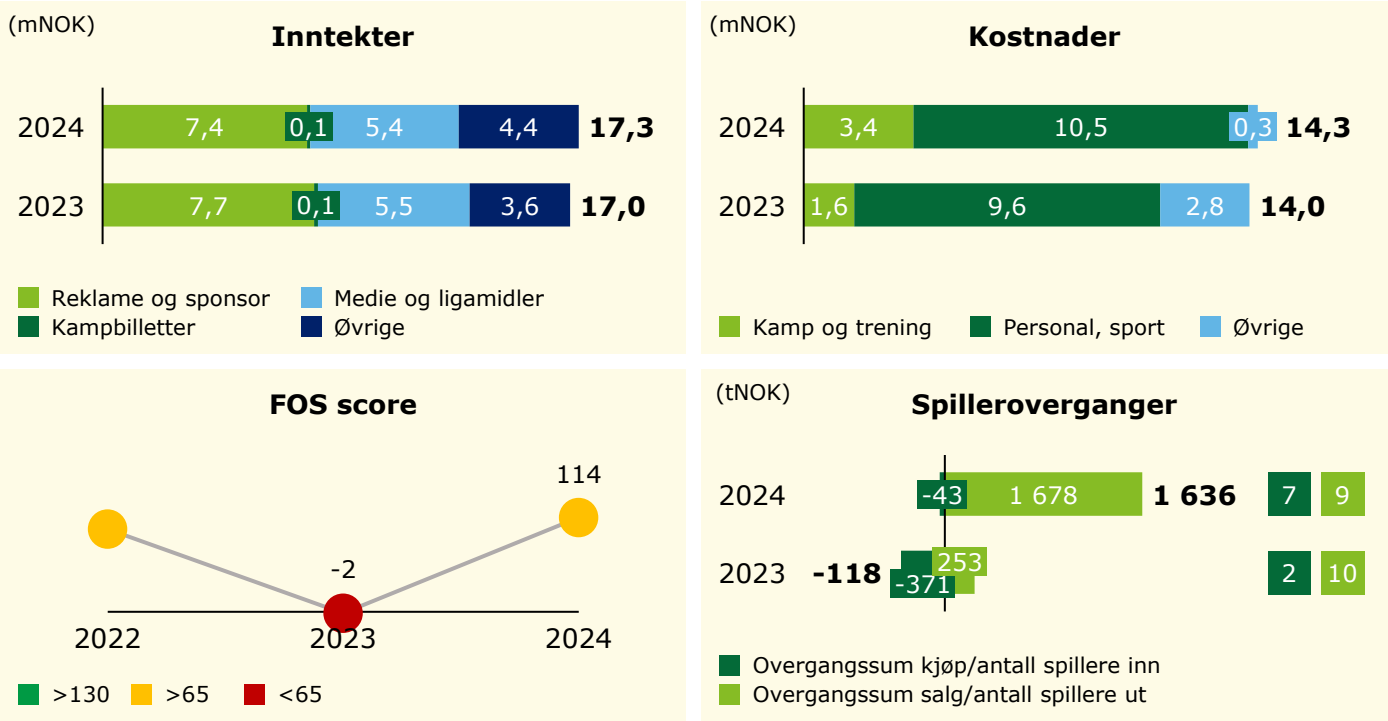

LSK KVINNER FK

- Reiste seg etter stormen

LSK Kvinner har vært gjennom en periode med økonomisk usikkerhet, men høsten 2024 ble det mobilisert bred støtte blant sponsorer for å redde klubben. Som følge av dette oppnådde LSK en av de høyeste sponsorinntektene i Toppserien på 7,4 mNOK, samt økning i øvrige inntekter som følge av flere gaver til klubben. På kostnadssiden økte personalkostnader som følge av 1,5 mNOK høyere kostnader for trenere og støtteapparat. Enkelte øvrige kostnader re-kategoriseres også som kamp- og treningskostnader. Lønnsomme spillersalg, blant annet av Milana Ivanovic og Mia Authen, bidrar til at LSK leverer et positivt resultat¹ etter spillerlogistikk på 0,6 mNOK, og bidrar til at klubben klatrer ut av rød FOS sone med god margin.

1) Merk at resultat medregner alle klubbens inntekter og kostnader, ikke kun de inntektene og kostnadene som presenteres i rapporten. Se vedlegg 2 for ytterligere informasjon. Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tonning (TFK)

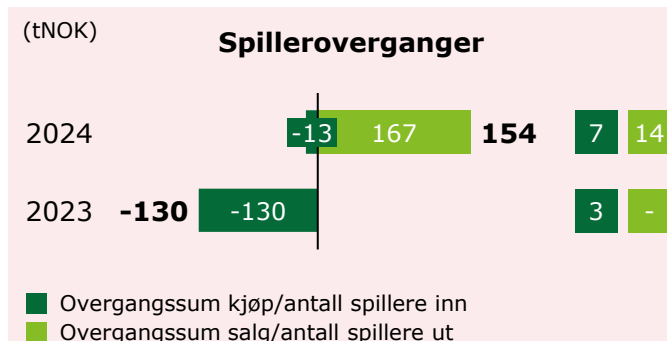
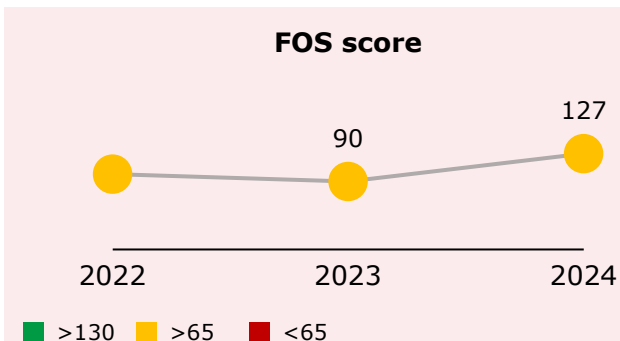
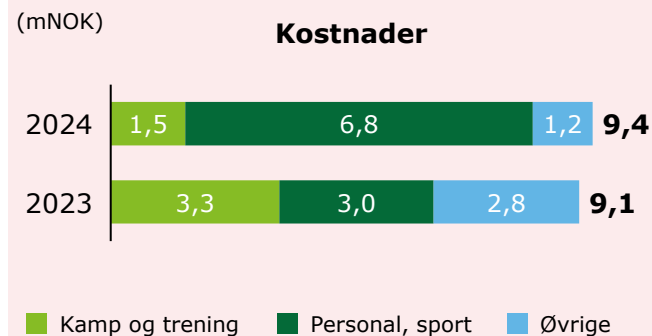
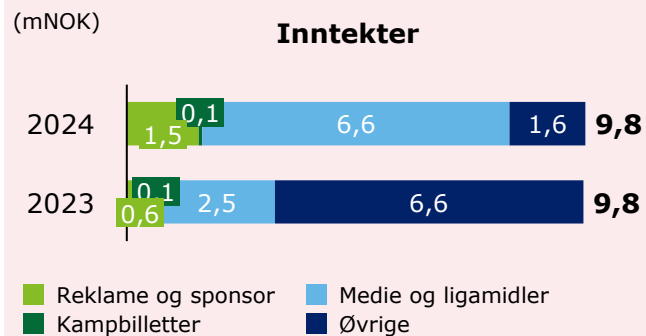

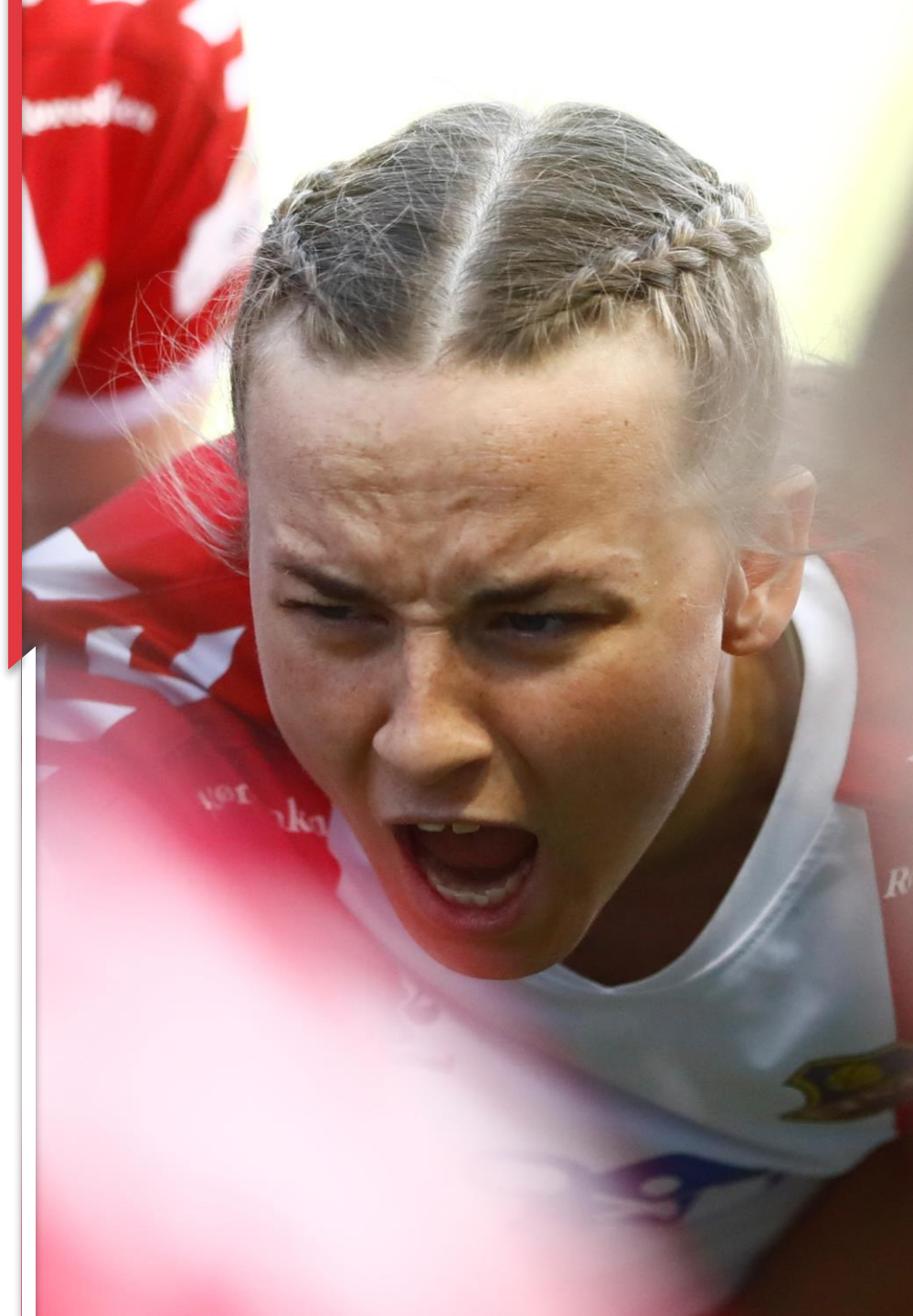
LYN FOTBALL DAMER

- Sten på sten, ett poeng av gangen

Lyn opplevde marginale endringer i totale inntekter og kostnader i 2024 sammenlignet med året før. Klubben har i løpet av året forbedret sin interne rapportering og gått over til å fordele kostnader per avdeling. Dette gjør at inntekts- og kostnadspostene ikke er direkte sammenlignbare mellom 2023 og 2024, men gir samtidig et tydeligere bilde av klubbens økonomi, ettersom tidligere samleposter nå er bedre fordelt. Lyn hadde i 2024 flest spillersalg blant alle Toppserieklubbene, med positiv netto overgangssum på 154 tNOK. Samtidig bidrar forbedret resultat og økt egenkapitalandel til at klubbens FOS score økte 37 poeng i 2024, og klubben nærmer seg grønn FOS sone.

1) Lyn sitt kvinnelag er regnskapsmessig samorganisert med breddefotballen. Det er gjort estimater for å korrigere for effektene dette har på inntekter og kostnader. Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tonning (TFK)

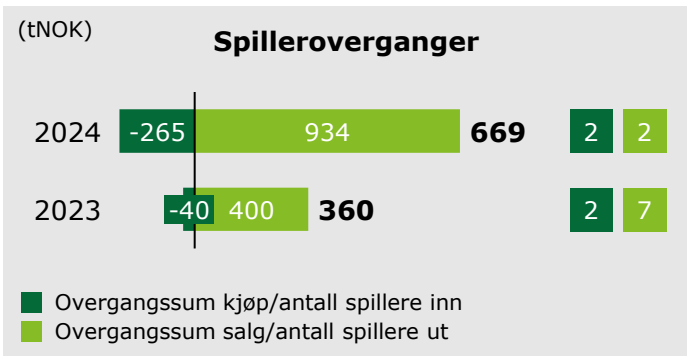
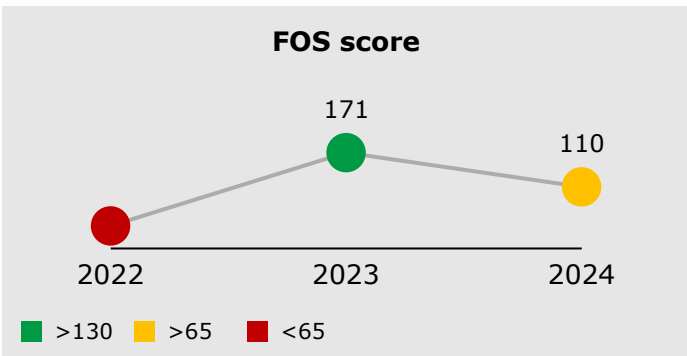
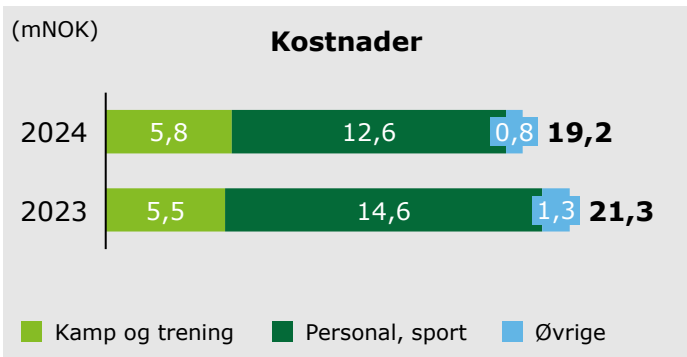
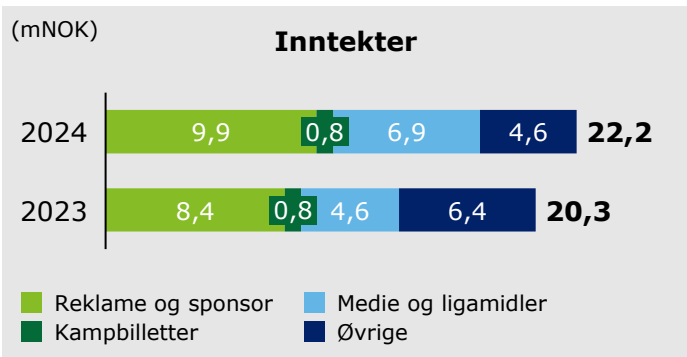

ROSENBERG BK KVINNER

- Sikret bronse i siste spilleminutt

Rosenborg økte inntekter i 2024, drevet av en vekst på 1,5 mNOK i sponsorinntekter og 2,3 mNOK i medie og ligamidler. Sistnevnte inkluderer inntekter fra Champions League kvalifisering, hvor klubbene blant annet slo ut Atlético Madrid før et knepent 0-1 tap for Arsenal i gruppefinalen. Totale inntekter øker derfor totalt, til tross for ett 1,8 mNOK fall i øvrige inntekter, hvor leieinntekt for Koteng Arena og kompensasjon for utleie av personell utgjør de største postene. Rosenborg har lavere kostnader i 2024 enn i 2023, hovedsakelig som følge av reduserte personalkostnader til spillere og trenere tilsvarende 2 mNOK. Dette utjevnes imidlertid delvis av tilsvarende økning i generelle personalkostnader¹.

1) Personalkostnader til administrasjon øker fra 2023 til 2024, men er ikke inkludert i kostnader grunnet store variasjoner på tvers av klubbene gitt ulik samorganisering med herrelag og breddefotball. Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tonning (TFK)

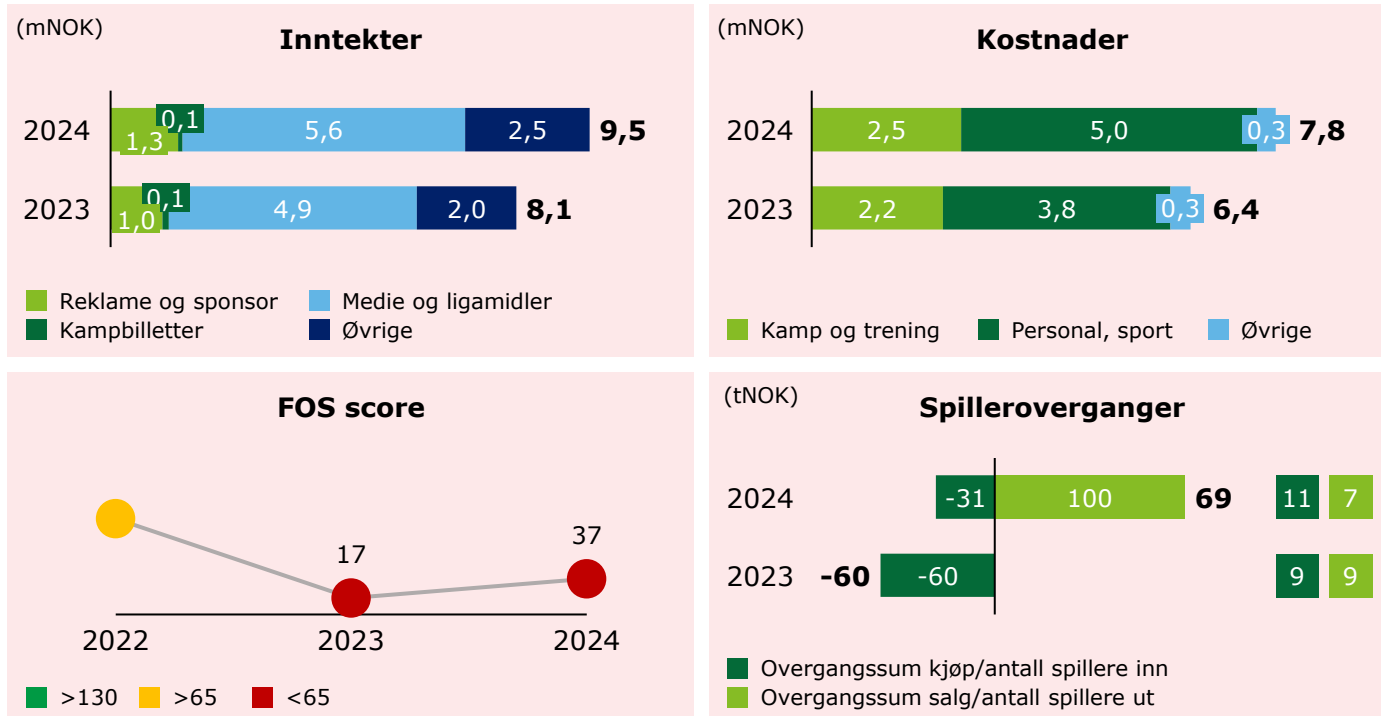

RØA FOTBALL ELITE

- Kriget for hvert poeng

Røa økte inntekter med 1,4 mNOK i 2024, hovedsakelig som følge av økte solidaritetsmidler, reflektert i 0,7 mNOK høyere medie og ligamidler. Øvrige inntekter steg også 0,5 mNOK, blant annet gjennom salg av rettigheter til barnecup til Røa IL. Kostnader økte med 1,4 mNOK hvorav den største endringen kommer av 1,2 mNOK høyere personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat. Til tross for et bedre økonomisk resultat i 2024, befinner klubben seg fortsatt i rød FOS sone. Utviklingen er imidlertid positiv med en økning på 20 poeng i FOS score sammenliknet med 2023.

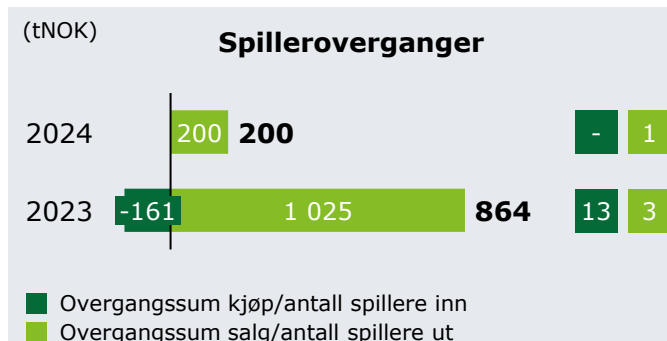
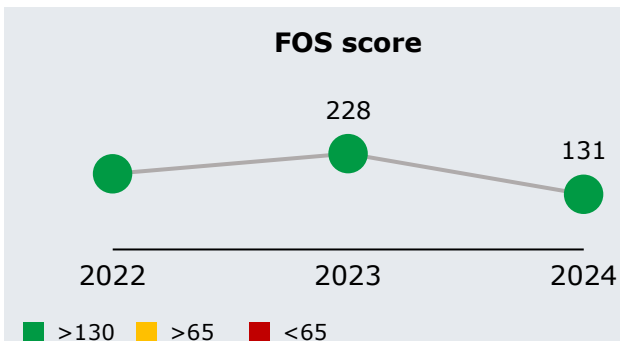
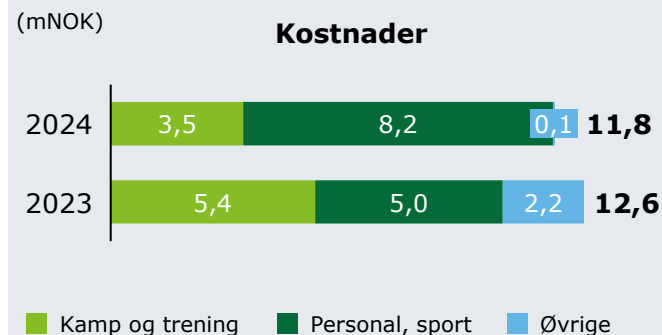
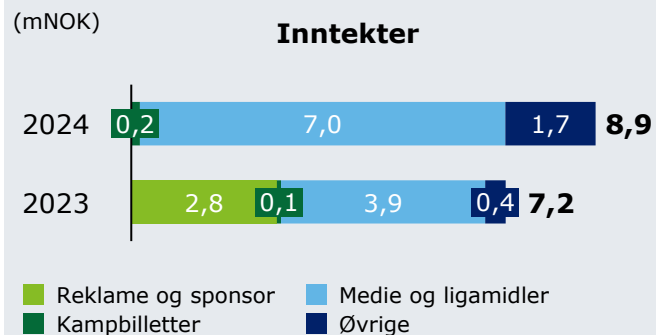

STABÆK FOTBALL KVINNER

- Trygge og stabile hele veien

Stabæk sitt damelag er samorganisert med bredde- og herrelag. I 2023 ble en andel av sponsorinntektene, felles tilskudd, og kostnader knyttet til administrasjon, husleie og banedrift, fordelt på damelaget. Denne øvelsen er ikke gjort for 2024, som ga utslag i lavere sponsorinntekter, kamp- og treningskostnader og øvrige kostnader. På en annen side, er akademi jenter inkludert i 2024-tallene. Deres andel av inntektene fra mediaavtalen medførte høyere medie- og ligamidler, imens deres trenere og støtteapparat medførte høyere personalkostnader. Tallene er ikke direkte sammenliknbare mellom 2023 og 2024, men de gir en indikasjon på viktige inntekter og kostnader hos en klubb med relativt stabil økonomi og fortsatt grønn FOS sone.

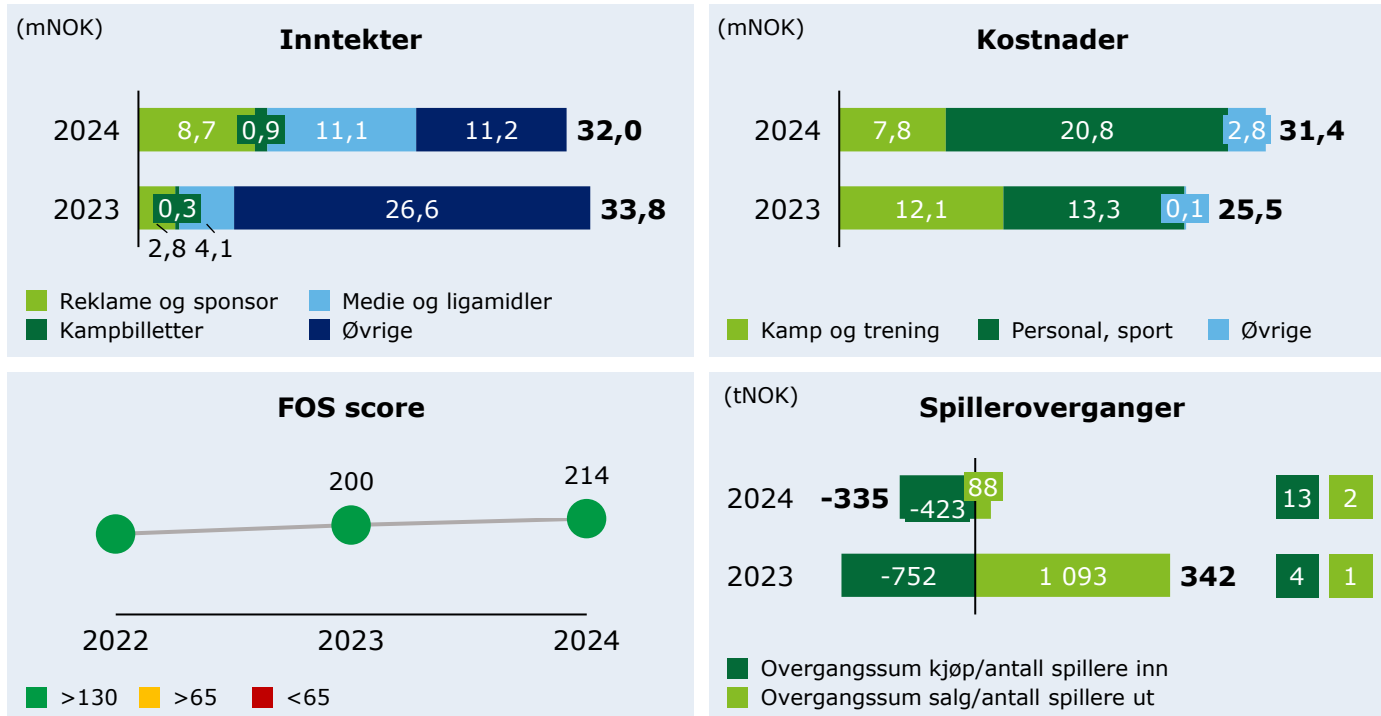

VÅLERENGA FOTBALL DAMER

- Dobbeltriumpf i hovedstaden

I tråd med sterke sportslige resultater har Vålerenga¹ etablert seg både på inntekts- og kostnadstoppen i Toppserien. Oslo-klubben opplevde en betydelig økning i medie og ligamidler som følge av suksessfull CL kvalifisering der de slo ut Farul Constanța og Anderlecht, med påfølgende gruppespill mot Juventus, Arsenal og Bayern. En endring i rapportering fra 2023 gjør at enkeltposter ikke er direkte sammenliknbare med tidligere år, men totale inntekter var ned 1,8 mNOK og totale kostnader var opp 5,9 mNOK. Kostnadsøkningen skyldes hovedsakelig økt sportslig satsing og ytterligere utbetalinger som følge av gode resultater både nasjonalt og i Europa.

1) Vålerenga sitt kvinnelag er regnskapsmessig samorganisert med barne- og ungdomsfotballen. Det er gjort estimater for å korrigere for effektene dette har på inntekter og kostnader. Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tonning (TFK)

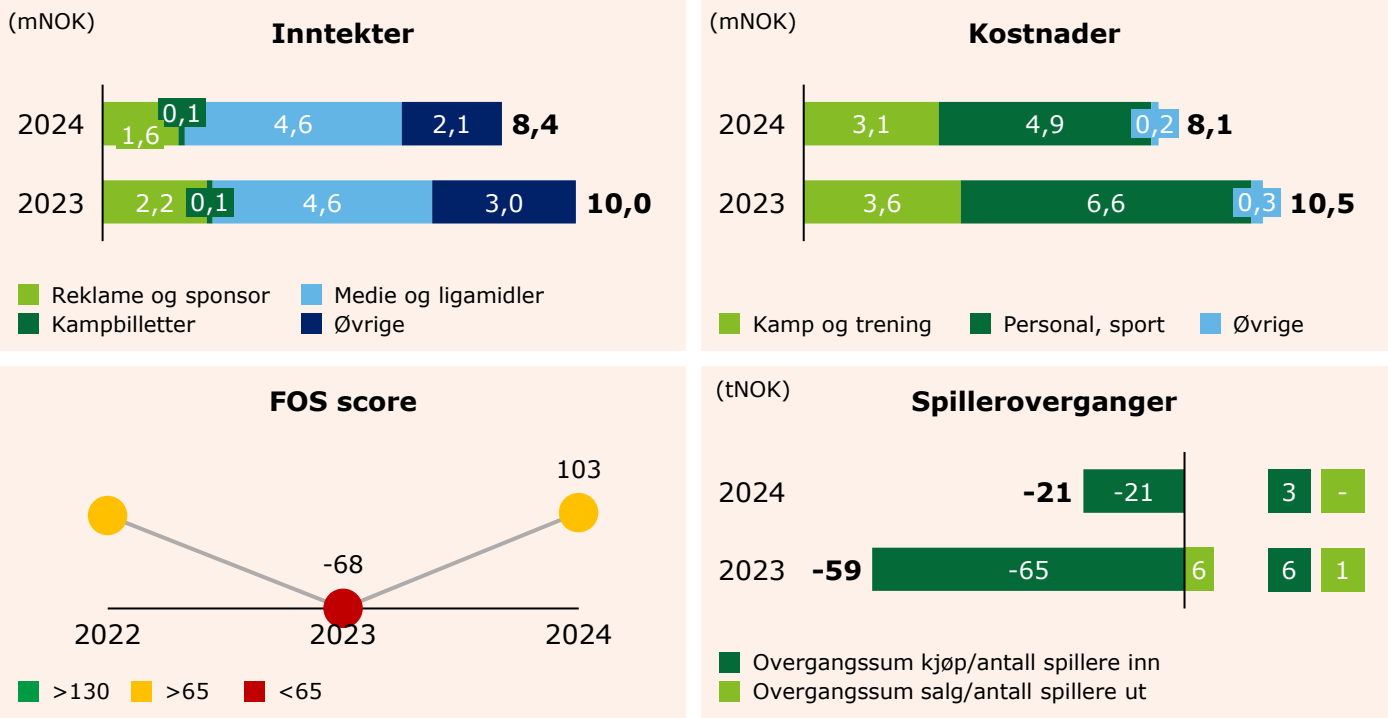

ÅSANE FOTBALL DAMER

- Marginene imot da det gjaldt

I 2024 ble Åsane sitt damelag for første gang samorganisert med herrelaget. Et styrende prinsipp etter sammenslåingen er likevel at dame- og herrelaget skal være økonomisk uavhengige og bære sine egne kostnader. På inntektssiden opplevde Åsane en mindre nedgang i sponsorinntekter, samt medlems- og aktivitetsinntekter, som førte til en samlet inntektsreduksjon på 1,6 mNOK i 2024. Bergensklubben opplevde imidlertid en større kostnadsreduksjon, hovedsakelig som følge av lavere utgifter til kamp og trening, samt reduserte personalkostnader til støtteapparat, etter sammenslåingen. Sammenslåingen ga damelaget bedre økonomisk stabilitet, reflektert i det største FOS-poenghoppet i Toppserien i 2024, med en økning på 171 poeng.

Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023-2024), Foto: Odd Sindre Tonning (TFK)

TOPP SERIEN

1	Introduksjon til Toppserien	3
2	Finansielt dypdykk	5
	Inntekter	
	Kostnader	
	Spillerlogistikk	
	FOS	
3	Klubbene	10
4	Vedlegg	21

Vedlegg 1 – Ord og begreper

Toppfotballbarometeret tar utgangspunkt i inntekter og kostnader klubbene rapporterte i sine klubblisensrapporter til NFF, og benytter flere ord og uttrykk som krever ytterligere forklaring

Resultatoppstilling - eksempel		Ord og begreper benyttet i rapporten	
mNOK	2024	Begrep	Beskrivelse
Inntekter:		Øvrige inntekter	Samlekategori for relevante FOS-inntektsposter for å forenkle fremstilling av inntektsfordeling. Linjen omfatter: Andre kampdagsinntekter, Andre salgsinntekter, Leieinntekter, Andre inntekter.
Reklame- sponsorinntekter	2	Kamp- og treningskostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Variable kamp- og treningskostnader inkl. arr. kost, Leie av faste trenings- og kampfasiliteter, Bane- og anleggskostnader egne anlegg.
Medie- og ligamidler	5		
Kampbillettinntekter	3	Personalkostnader, sport	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Personalkostnader spillere, Personalkostnader trenere/medisinsk støtteapparat.
Øvrige inntekter	2		
Sum inntekter	12	Øvrige kostnader	Samlekategori for kostnader som ikke er direkte relatert til kamp og trening, personalkostnader, administrasjon, salgskostnader, reklame og sponsorkostnader og av- og nedskrivninger.
Kostnader:			
Kamp- og treningskostnader	(2)		
Personalkostnader, sport	(5)		
Øvrige kostnader	(3)		
Sum kostnader	(10)		

Vedlegg 2 – Utelatte linjer fra resultatregnskapet

For å gi et bedre sammenlikningsgrunnlag mellom klubbene er det med vilje utelatt enkelte

Utelatte linjer fra resultatregnskapet

Linje i resultatregnskapet	Samlet rapportert verdi - Toppserien 2024	Begrunnelse for utelatelse
Av- og nedskrivninger spillerkontrakter	0,7 mNOK	Relativt lav kostnad som introduserer mer kompleksitet enn nytte.
Av- og nedskrivninger	2,5 mNOK	97% av ligakostnad knyttet til én klubb, hvorav kostnad hovedsakelig skyldes herrelaget.
Salgskostnader	-	Ubrukt kostnadslinje i 2024.
Personalkostnader, administrasjon	22,2 mNOK	Stor variasjon på tvers av klubbene, hovedsakelig som følge av ulik samorganisering med bredde- og herrefotball.
Administrasjonskostnader	3,1 mNOK	Hovedsakelig brukt av kun to klubber (86% av total kostnad), ofte erstattet av «personalkostnader, administrasjon».
Reklame- og sponsorkostnader	0,8 mNOK	Relativt lav kostnad, benyttet ulikt på tvers av klubbene.
Resultat før spillerlogistikk	-14,2 mNOK	Mister sin mening når enkeltlinjer utelates.
Gevinst/tap fra spillerlogistikk	4,1 mNOK	Vurderes i sammenheng med resultat. Ved utelatelse av resultatlinje fokuserer rapporten på overgangssummer i stedet.
Resultat etter spillerlogistikk	-10,1 mNOK	Mister sin mening når enkeltlinjer utelates.
Finansinntekter	0,0 mNOK	Rapport fokuserer på klubbdrift fremfor finansiering. Videre, ikke rapportert av alle klubbene.
Finanskostnader	2,8 mNOK	Rapport fokuserer på klubbdrift fremfor finansiering. Videre, ikke rapportert av alle klubbene.
Skatter	-	Introduserer mer kompleksitet enn nytte. Videre, ikke rapportert av alle klubbene.
Årsresultat	-12,8 mNOK	Mister sin mening når enkeltlinjer utelates. Videre, ikke rapportert av alle klubbene.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms or their related entities (collectively, the "Deloitte organization") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser.

No representations, warranties or undertakings (express or implied) are given as to the accuracy or completeness of the information in this communication, and none of DTTL, its member firms, related entities, employees or agents shall be liable or responsible for any loss or damage whatsoever arising directly or indirectly in connection with any person relying on this communication. DTTL and each of its member firms, and their related entities, are legally separate and independent entities.